

T.C.

NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

ALMAN DİLİ EĞİTİMİ

**İKİNCİ YABANCI DİL OLARAK ALMANCA ÖĞRETİMİNDE BİRİNCİ
YABANCI DİL İNGİLİZCENİN KÖPRÜ DİL OLARAK KULLANILMASI**

Yüksek Lisans Tezi

Tolga BAYTER

Danışman

Doç. Dr. Lokman TANRIKULU

Nevşehir

Eylül 2021

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Tezi Hazırlayan

Tolga BAYTER

TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK

“İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Birinci Yabancı Dil İngilizcenin Köprü Dil Olarak Kullanılması” adlı Yüksek Lisans tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzu’na uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Tolga BAYTER

Danışman

Doç. Dr. Lokman TANRIKULU

Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı

Doç. Dr. Sevtap GUNAY KÖPRÜLÜ

İmza

KABUL VE ONAY SAYFASI

Doç. Dr. Lokman TANRIKULU danışmanlığında Tolga BAYTER tarafından hazırlanan “İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Birinci Yabancı Dil İngilizcenin Köprü Dil Olarak Kullanılması adlı bu çalışma, jürimiz tarafından Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

...../...../.....

JÜRİ

İMZA

Danışman : .....

Üye : .....

Üye : .....

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun ...../...../..... tarih ve.....sayılı Kararı ile onaylanmıştır.

...../...../.....

.....
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Bu çalıŐmaya baŐlamama ve bitirebilmeme birçok kişinin direk ya da dolaylı yoldan etkisi mevcuttur. Akademik bilgi ve kişiliği ile kendisini örnek aldığım ve desteğini hiçbir zaman benden esirgemeyen, yüksek lisans yapmam için beni teŐvik edip yönlendiren hayat Ğretmenim Babam Doç. Dr. Mustafa Bayter'e, yazdığım her bölümü sıkılmadan okuyup düzeltmeler yaparak beni yönlendiren Annem Hacer Bayter'e, her ne kadar ayrı Őehirlerde olsak da her daim desteğini hissettiğim KardeŐim Berk Bayter'e, engin bilgi ve tecrübeleriyle bana yeni ufuklar ve yollar aan, yüksek lisans eğitimim sırasında derslerinden fazlasıyla yararlandığım, Ğretim vizyonumun deĐiŐmesini sağlayan, bu çalışma için fikirlerini benimle paylaŐıp, yardımını benden esirgemeyen saygı değer Hocam Doç. Dr. Bahar İŞigüzel'e, yüksek lisans eğitimime baŐlamama vesile olan ve bu çalışmanın ortaya çıkma süresince tecrübe ve bilgilerini benimle paylaŐarak desteğini esirgemeyen önemli katkıları sebebiyle danıŐmanım saygı değer Hocam Doç. Dr. Lokman Tanrıkulu'na teŐekkürü borç bilir ve saygılarımı sunarım. Bu çalışmanın hazırlık sürecinde maddi ve manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen ve her türlü fedakrlığı gösteren EŐim Türkan Akçalar Bayter'e, gözlerini dünyaya atığından beri hayatımızın tüm anlamını değiştiren, yaŐama sevincimiz olan OĞlum Kartal Kerem Bayter'e sonsuz sevgilerimle...

Tolga BAYTER

İKİNCİ YABANCI DİL OLARAK ALMANCA ÖĞRETİMİNDE BİRİNCİ YABANCI DİL İNGİLİZCENİN KÖPRÜ DİL OLARAK KULLANILMASI

Tolga BAYTER

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yabancı Diller Eğitimi Ana Bilim Dalı, Alman Dili Eğitimi

Yüksek Lisans, Eylül 2021

Danışman: Doç. Dr. Lokman TANRIKULU

ÖZET

Yeni bir dil öğrenmek, bilinmeyene yelken açmak demektir. Goethe, “bir yabancı dili bilmeyen, kendi dilini de tam olarak bilemez” derken insanların yeni diller öğrenmesinin gerekliliğine vurgu yapmıştır. Çünkü kişi yabancı dil öğrenimi sırasında öğrendiklerini ana dili ile mukayese eder ve ancak bazı durumlarda öğrenilen dildeki bir terim ana dilde karşılık bulamayabilir. Böyle durumlarda bu defa önceden öğrenilen yabancı dil ile mukayese eder ve burada bir karşılık bulabildiğinde iki yabancı dil arasında bir köprü kurmuş olur. Bu durum da sonradan öğrenilen yabancı dil için bir avantaj sağlayabilir. Birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de birinci yabancı dil İngilizcedir. Diğer diller ise kişisel istek ya da zorunluluktan dolayı ikinci yabancı dil olarak değerlendirilmektedir. Ülkemizde, uzun zamandır yapılmış olan yatırımlar, s anayi ve ekonominin diğer alanlarındaki gelişmeler ve ülke olarak ikili ilişkilerin çok eskiye dayanması nedeniyle Almanya ve Almancaya olan ilgi giderek artmaktadır. Almancanın önemli olmasının sebebi sadece ikili ilişkilerin iyi olması veya Almanya’nın ekonomik gücünden dolayı değildir. Aynı zamanda Avrupa’da en çok konuşulan ana dil olması da Almancayı ikinci yabancı dil olarak öğrenme konusunda diğer dillerden bir adım öne taşımıştır. Kişi ilk defa yeni bir dil öğrenirken bazı tecrübeler edinir ve kendince stratejiler geliştirir. Sonrasında öğrenilen yabancı diller içinse bu tecrübe ve stratejileri kullanmak kişiye birçok avantaj sağlar. Bazen öğrenilen diller birbirinden çok farklı yapılara sahip ise bu strateji ve tecrübeler pek işe yaramayabilir, ama birinci yabancı dili İngilizce olan kişi, ikinci yabancı dil olarak Almanca öğrenmeye çalıştığında, İngilizceden edindiği bilgi birikimini, tecrübesini ve stratejilerini rahatlıkla kullanabileceği ortamlar yakalayabilir. Bunun sebebi ise İngilizce ve Almancanın aynı dil ailesinde bulunması ve bundan dolayı birçok ortak noktaya sahip olmasıdır. Nitel bir araştırma olan bu çalışmada doküman analizi ve tarama tekniğinden yararlanılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2018 yılında yayımlanmış olduğu “Almanca Dersi Öğretim Programı” temel alınarak, bu çalışma için daha önceden bu alanda yapılmış çalışmalar incelenmiş ve bu çalışmalardan yararlanılarak, İngilizcenin Almanca için köprü dil olarak kullanılabilmesi ya da kullanılamayacağı alanlar verilen örneklerle gösterilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Almanca, İngilizce, ikinci yabancı dil, dil öğrenmek, yabancı dil, köprü dil.

**USING THE FIRST FOREIGN LANGUAGE ENGLISH AS A
BRIDGE LANGUAGE IN TEACHING SECOND FOREIGN
LANGUAGE GERMAN**

Tolga BAYTER

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences
Department of Foreign Languages Education, German**

Language Education

M.A September 2021

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Lokman TANRIKULU

ABSTRACT

Learning a new language means sailing into the unknown. Goethe emphasized the need for people to learn new languages when he said that "he who does not know a foreign language cannot know his own language well". Because a person compares what he has learned during foreign language learning with his mother tongue, and only in some cases a term in the learned language may not find a correspondence in the mother tongue. In such cases, this time it compares with the previously learned foreign language, and when it finds an answer here, it builds a bridge between the two foreign languages. This situation can provide an advantage for the foreign language learned later. As in many countries, the first foreign language in Turkey is English. Other languages are considered as a second foreign language due to personal desire or necessity. In our country, the interest in Germany and German is gradually increasing due to the investments made for a long time, the developments in the industry and other fields of the economy, and the fact that the bilateral relations as a country go back a long time. The reason why German is important is not only because of good bilateral relations or Germany's economic power. At the same time, being the most spoken mother tongue in Europe has taken German one step ahead of other languages in learning as a second foreign language. While learning a new language for the first time, a person gains some experiences and develops strategies on his/her own. For foreign languages learned afterwards, using these experiences and strategies provides many advantages to the person. Sometimes, these strategies and experiences may not work well if the languages learned have very different structures from each other, but when a person whose first foreign language is English tries to learn German as a second foreign language, they can find environments where they can easily use the knowledge, experience and strategies they have gained from English. The reason for this is that English and German are in the same language family and therefore have many common points. In this study, which is a qualitative research, document analysis and scanning technique were used. Based on the "German Course Curriculum" published by the Ministry of National Education in 2018, previous studies in this field were examined for this study, and by making use of these studies, the areas where English could or could not be used as a bridge language for German were tried to be shown with examples.

Key Words: German, English, foreign language, language acquisition, language, bridge language

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK	ii
KABUL VE ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALMALAR	x
TABLolar LİSTESİ	xi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM PROBLEMİN DURUMU

1.1. Problem Cümlesi	8
1.2. Alt Problemler	8
1.3. Araştırmanın Amacı	9
1.4. Araştırmanın Önemi	9
1.5. Araştırmanın Yöntemi	9
1.6. Sınırlılıklar	9

İKİNCİ BÖLÜM KURAMSAL ÇERÇEVE

2. İlgili Araştırmalar	10
------------------------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ALMANCA ÖĞRETİMİNDE İNGİLİZCENİN KÖPRÜ DİL OLARAK KULLANILABİLECEĞİ VE KULLANILAMAYACAĞI YAPILAR

3.1. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi	19
3.1.1. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 1. Ünite	19
3.1.1.1. Alfabe	21
3.1.1.2. Zamirler	21
3.1.1.3. Olmak Fiili	24

3.1.1.4. Fiil Çekimi	25
3.1.1.5. Beş N Bir K.....	28
3.1.1.6. Evet – Hayır Sorusu	29
3.1.1.7. “ve” Bağlacı	30
3.1.1.8. 20’ye Kadar Sayılar.....	31
3.1.2. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 2. Ünite.....	33
3.1.2.1. İsimlerde Tanımlılık.....	33
3.1.2.2. İsimlerin Çoğul Yapımı.....	35
3.1.2.3. “Hoşlanmak” Tarz Fiili	35
3.1.2.4. Sıfatlar	36
3.1.2.5. Renkler	37
3.1.2.6. Tekil İyelik Zamirleri.....	39
3.1.2.7. Sahip Olmak Fiili	40
3.1.2.8. Günler.....	40
3.1.2.9. İlgeç 1.....	41
3.1.3. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 3. Ünite.....	42
3.1.3.1. Aile Bireyleri.....	42
3.1.3.2. İsmi –i Hali.....	43
3.1.3.3. 20’den Sonraki Sayılar	44
3.1.3.4. Sahiplik Eki –s	45
3.1.3.5. Çoğul İyelik Zamirleri.....	45
3.1.4. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 4. Ünite.....	45
3.1.4.1. Saatler.....	46
3.1.4.2. İlgeç 2.....	47
3.1.4.3. “Zorunda Olmak” Tarz Fiili.....	47
3.1.4.4. “ya da”, “veya” Bağlarları.....	48
3.1.4.5. İlgeç 3	49
3.1.4.6. Düzensiz Fiiler	49
3.1.4.7. Özel Fiil	50
3.1.5. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 5. Ünite.....	50
3.1.5.1. “ne kadar” Sorusu	51
3.1.5.2. “ama” Bağlacı	52
3.1.6. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 6. Ünite.....	52
3.1.6.1. “istemek” Tarz Fiili.....	53
3.1.6.2. Zaman İlgeçleri	54
3.1.6.3. Sıralama Sayıları	55
3.1.7. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 7. Ünite.....	56
3.1.7.1. “yapabilmek” Tarz Fiili.....	56
3.1.7.2. Zaman Zarfı.....	57

3.1.8.	Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 8. Ünite.....	58
3.1.8.1.	İlgeç 4	58
3.1.8.2.	“izni olmak” Tarz Fiili	59
3.2.	Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi	60
3.2.1.	Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 1. Ünite.....	60
3.2.1.1.	Birleşik Ad	60
3.2.1.2.	Ayrılabilen Fiiler	61
3.2.1.3.	İsmin –e Hali	62
3.2.2.	Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 2. Ünite.....	63
3.2.2.1.	Dönüştürücü Fiiller	64
3.2.2.2.	Emir Kipi.....	65
3.2.2.3.	“meli, malı” Tarz Fiili	66
3.2.2.4.	–miş’li Geçmiş Zamanda “olmak” ve “sahip olmak” Filleri	67
3.2.3.	Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 3. Ünite.....	68
3.2.3.1.	İsmi –e Haline Çeviren Fiiller	69
3.2.3.2.	Şahıs Zamirlerinin –e Hali	69
3.2.3.3.	Sıfat Çekimi	70
3.2.4.	Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 4. Ünite.....	71
3.2.4.1.	“var” Kalıbı	72
3.2.4.2.	Hava Durumu	73
3.2.5.	Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 5. Ünite.....	73
3.2.6.	Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 6. Ünite.....	75
3.2.6.1.	İyelik Zamirlerinin –i Hali	76
3.2.6.2.	Geçmiş Zaman	76
3.2.7.	Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 7. Ünite.....	77
3.2.7.1.	İyelik Zamirlerinin –e Hali.....	78
3.2.7.2.	Yol Tarifi.....	79
3.2.8.	Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 8. Ünite.....	79
3.2.8.1.	Şahıs Zamirlerinin –i Hali.....	80
3.2.8.2.	Zaman Sırası.....	81

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

SONUÇ ve ÖNERİLER	93
KAYNAKÇA	101
ÖZ GEÇMİŞ	110

KISALTMALAR

L1 = Ana Dili

L2 = Birinci Yabancı Dil

L3 = İkinci Yabancı Dil

MEB = Milli Eğitim Bakanlığı

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1. Dil Seviyeleri ve Sınıflar.....	18
Tablo 2. Dil Seviyeleri ve Ders Planları.....	18
Tablo 3. A1.1 Ünite 1 Kişi Hakkında Bilgiler	19
Tablo 4. A1.1 Ünite 2 Okul	32
Tablo 5. A1.1 Ünite 3 Birlik.....	41
Tablo 6. A1.1 Ünite 4 Günlük Hayat.....	45
Tablo 7. A1.1 Ünite 5 Yemek ve İçmek.....	51
Tablo 8. A1.1 Ünite 6 Özel Gün.....	52
Tablo 9. A1.1 Ünite 7 Boş Vakit Aktiviteleri.....	56
Tablo 10. A1.1 Ünite 8 Alışveriş Merkezinde.....	58
Tablo 11. A1.2 Ünite 1 Konaklama.....	60
Tablo 12. A1.2 Ünite 2 Sağlık.....	63
Tablo 13. A1.2 Ünite 3 Alışveriş Merkezinde.....	68
Tablo 14. A1.2 Ünite 4 Tatil ve Seyahat	71
Tablo 15. A1.2 Ünite 5 Yeni Şehir, Yeni Okul	73
Tablo 16. A1.2 Ünite 6 Gelenekler.....	75
Tablo 17. A1.2 Ünite 7 Ülkerler ve Şehirler.....	77
Tablo 18. A1.2 Ünite Yemek ve İçmek	79

GİRİŞ

“Bir yabancı dili bilmeyen, kendi dilini de tam olarak bilemez” Goethe.

Dil, kültürün sembolik sunumudur (Mahadi ve Jafari, 2012). Dil, oldukça çok yönlü, değişik açılardan bakınca çok farklı nitelikleri ortaya çıkan, gizemini bu gün de tam olarak çözemediğimiz büyümlü bir varlıktır (Gül ve Soysal, 2009). Dil, insan olmanın temel şartıdır ve insan ile hayvan arasındaki farkı gösteren en önemli ayırt edicidir (Gül ve Soysal, 2009).

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir araç, kendine özgü kural ve yasaları olan ancak bu kural ve yasalar çerçevesinde gelişebilen canlı bir varlık; temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örölmüş, toplumsal bir kurumdur (Engin, 1977).

Dil, insan deneyiminin, topluluktan topluluğa değişen biçimlerde, anlamsal bir içerikle sessel bir anlatım kapsayan birimlere, başka bir deyişle, anlam birimlerine ayrıştırılmasını sağlayan bir bildirişim aracıdır (Vardar,1991).

Dil, insanın daha özel bağlamda; duygunun, düşüncenin, bakış açılarının, yaşam biçimlerinin en genel anlamıyla bireylerin sahip olduğu hayat tezahürlerinin belli bir cisme bürünerek görünürlük kazanmasını sağlayan önemli bir araçtır (Göçer, 2012).

Dil, insanların birbiriyle doğrudan iletişim kurabilmeleri için başvurdukları sözlü ve yazılı araçtır (Şavlı ve Kalafat, 2014). Dil, en yalın şekliyle insanlar arasında kurulan iletişim köprüsü olarak tanımlanabilir (Dellal ve Günak, 2009).

Göröldüğü gibi “dil” için birbirinden farklı ama yolun sonunda aynı yere varan birçok tanım mevcuttur. Dil, bizi biz yapan özelliklerin en başında gelmektedir. İnsan konuşabilen bir varlıktır. İnsanlığın var olduğu ilk andan itibaren karşı taraf ile iletişime geçme çabası ve hevesi vardır. Haidegger’e göre dil, insanın evidir. Her insan evini olabildiğince korumak, kollamak ister. Toplumlar da dillerini yaşatabilmek için

ellerinden geleni yapmaktadır. Çünkü kullanılmayan dil bir gün mutlaka yok olma kaderini yaşamaktadır. Canlı bir organizma olan dil, ancak kullanıldığı sürece gelişebilmektedir (Çelebi, 2006).

Phillip Lieberman, uzun yıllar konuşmanın kökenini incelemiş ve bu incelemesini dilin evrimine ilişkin varsayımlar oluşturmak için kullanmıştır. Liebermann'a göre konuşma, yaklaşık 150000 yıl önce insanlarda gırtlığın boğaz içinde daha aşağı pozisyon almasıyla gelişmiştir.

Küreselleşme ve ülkelerin birbirleriyle daha çok yakınlaşması sonucunda yabancı dil öğrenme artık günümüzde istekten çok ihtiyaca dönüşmüştür. Bunun sebepleri ise, kişi yabancı bir ülkede öğrenim görmek isteyebilir, yabancı bir ülkeye taşınmak isteyebilir ya da kişinin ülkesi fazlasıyla göç alıyordur ve bu kişilerle iletişim kurmak isteyebilir, kendi gelişimi için yabancı dil kurslarına gidiyor olabilir, uluslararası ilişkileri olan bir iş dalında çalışıyor olabilir. Ayrıca bunların dışında da ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda artık bir tane yabancı dilin yetmediği, ikinci, üçüncü hatta dördüncü yabancı dili öğrenip kullandığı görülmektedir. Boeckman, kişinin ilk edindiği ana dili (Muttersprache) L1 olarak, birinci yabancı dil, öğrenilen ikinci dili (Zweitesprache) L2 olarak, edinilen üçüncü dil, ikinci yabancı dili (Drittesprache / Tertiärsprache) L3 olarak gruplara ayırmıştır (Boeckman, 2010). (bunu dip not ver) Bu tezde tez boyunca L1 Ana dili Türkçe, L2 İngilizce birinci yabancı dil, L3 Almanca ikinci yabancı dil olarak kısaltma olarak belirlenmiştir.

Dil öğrenmek, gerçekten ciddi bir iştir (Yolcu, 2002). Bir çocuk uygun ortam sağlandığında aynı anda birçok dili öğrenebilir (Arslan, 2009). Dil öğrenimi geçmişten günümüze en önemli konuların başında gelmektedir. İnsan var olmasıyla öncelikle çevresindeki insanlarla iletişim kurmak için ana dilini öğrenmek zorunda kalmış ve sonrasında ise farklı insanlarla tanışmak ve iletişim kurmak için farklı diller öğrenme ihtiyacı duymuştur (Özer ve Korkmaz, 2016).

Tüm dünya ülkelerinde yabancı dil bilme ve öğrenmenin önemi toplumsal ve kültürel değişimler ve uygulamalara dayalı ilerlemeler karşısında giderek daha büyük önem kazanmakta, ülkeler arasında kültür alışverişi ve çeşitli alanlarda işbirliği olanaklarının artmasıyla yabancı dil öğrenme etkinlikleri daha da zorlu bir gereksinim durumuna gelmektedir (Sözer, 1984).

Yabancı dil bilme gereksinimi toplumlararası ilişkilerin yoğunluk kazanması ve kitle iletişim araçlarının gelişmesine paralel olarak artış göstermekte ve dün olduğu gibi bugün de güncelliğini korumaktadır (Yaşar, 1992).

Artık bir yabancı dilin yeterli olmadığı günümüzde, entelektüel bir meslekleşmeye doğru gidildiği görülmekte olup, bilgisayar ve yabancı dil bilmek çağa yetişmek, onu yakalayabilmek için olmazsa olmaz koşuttur (Çelebi, 2006).

Yabancı dil bilme, her şeyden önce yaratıcılığın gelişmesine ve dünyayı farklı bakış açılarından görmeye yardımcı olur. Kişiliği geliştirir, zenginleştirir, farklı olana karşı hoşgörü ve saygı gibi olumlu insancıl özelliklerin gelişmesine zemin hazırlar (Dellal ve Günak 2009).

Yabancı dil eğitiminin temel amacı, öğrencinin dilini öğrendiği ülkede en azından günlük yaşamını sürdürebilecek düzeyde olmasını ve böylece toplumların birbirlerini daha iyi anlamalarını ve daha sağlıklı iletişim kurmalarını sağlamaktır (Aydoğdu, 2009).

Yabancı bir dilin insanlar tarafından çeşitli nedenlerle öğrenilmesi oldukça eskiye dayanmaktadır (Tanrıku ve Çiftçi, 2019). Yaşamımızı kolaylaştıracak ve oldukça geniş ufuklar sağlayacak onca sebep varken neden yabancı dil öğrenmeyelim? Kuşkusuz ki günümüz dünya koşullarında bunu istemeyecek kişi çok azdır (Anşın, 2006).

Yeni bir dil öğrenmek bilinmeyen bir rotaya yelken açmak demektir. İtalyanlar, “her bir dil, yeni bir penceredir. İnsanlar sürekli yeni pencerelerden bakmalı ve kendilerini geliştirmelidir,” der. Biz ise, “bir dil bir insan, iki dil iki insan,” deriz. Birbirlerine uzak mesafelerde olan bu iki toplum, bu sözleriyle dil öğrenmenin ne kadar önemli olduğunu vurgulamışlardır. Yaşadığımız şu günlerde bir veya birkaç dil öğrenmek yazılı olmayan bir kural haline gelmiştir. Sadece ülkemiz için bunu söylemek yanlış olur, aynı zamanda tüm dünyada milyonlarca insan yabancı dil öğrenmek için fazlasıyla maddi güç, enerji ve vakit harcamaktadır. Yabancı dil eğitimi, zaman isteyen, kendi içinde zorlukları olan bir süreçtir. Yabancı dil öğrenmenin temel nedenleri bireylere göre değişen özel amaçlar, farklı kültürlere duyulan ilgi, hedef toplum içerisinde sürekli veya geçici olarak yaşamının doğurduğu bir gereklilik, mesleki yaşam içerisinde ilerleme isteği ve okul müfredatlarına bağlı olarak öğrenme zorunluluğu olarak sınırlanmaktadır (Harmer, 1991).

Yabancı dil öğrenen bir bireyin her daim beklentileri olur. Aydın ve Sezgin'e göre, öğrencilerin hedef dilde iletişim ve etkileşim becerilerini edinmesi, temel beceriler olarak sıralanan dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinde hedeflenen bir düzeye ulaşması ve hedef dilin yapısı, telaffuzu ve sözcük bilgilerini öğrenmiş olmaları beklenmektedir (Aydın ve Sezgin, 2008).

Türk toplumu yabancı dil öğrenme isteğini her zaman duymuş ve eğitim programları içinde ona gereken önemin verilmesini ilgi ve istekle karşılaşmıştır (Yaşar, 1992). Son dönemlerde ülkemizde yabancı dil öğrenimine yapılan yatırım, hem kişisel hem de kurumsal olarak gittikçe artmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı da bu konuda kendi üstüne düşen görevi yerine getirmek adına devlet okullarında çocukların yabancı dil ile tanışmalarını ilköğretim dördüncü sınıftan, ilköğretim ikinci sınıfa çekmiştir (Müfredat, 2013). 2012 -2013 eğitim yılı itibarıyla, kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen ve zorunlu eğitimi 12 yıla çıkaran kanun ile birlikte, yeni eğitim öğretim düzenlemesine gidilmiştir. Buna göre, birinci yabancı dil öğrenme yaşı geriye çekilmiştir. Böylece İngilizce öğrenimi, ilköğretim ikinci sınıftan başlayarak ve 2. Kademe olan ortaokulda ise, ikinci yabancı dil, seçmeli ders olarak seçilebilmektedir (Akıllılar, 2012). Son yıllarda ilköğretimin kesintisiz sekiz yıla çıkarılması çerçevesinde dördüncü sınıftan başlayarak çocuklara dil dersi uygulamasına geçilmiştir (Anşın, 2006). Bu durum özel okullarda biraz daha farklılık gösterebiliyor. Özel okullar yabancı dil ile tanışma yaşını çok erken yaşlarda yapabiliyor. Hatta okul öncesi yaş gruplarında hem ana dili öğretmeni hem de özel okulun öğretmek istediği birinci yabancı dil için (İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Rusça, İspanyolca vs.) bir öğretmen ile çift öğretmenli bir sistem kullanabiliyor. Buradaki amaç hedef dildeki öğretmenin hiçbir şekilde ana dilinde konuşmayıp çocukları sürekli hedef dile maruz bırakarak öğretmesidir. Çocuklar büyüyüp hem ana dilinde L1, hem de birinci yabancı dili L2'de belli bir seviyeye geldikten sonra ikinci yabancı dil L3 için hazır bir hale gelip, yeni dili öğrenmeye başlıyor.

Sadece okul çağındaki çocuklar değil, genel anlamda yabancı dil öğrenmek isteyen kişiler için, her yeni bir dil kendi sürecini ve zorluklarını da yanında getirir. Ama yeni bir yabancı dili öğrenen kişi daha önceden öğrenmiş olduğu yabancı dile yakın başka bir yabancı dil öğreniyorsa, ikinci kez aynı zorlu süreci yaşamamak için bir önceki yabancı dilden edindiği tecrübeyi bir sonra ki için rahatlıkla kullanabilir. Yani daha önce öğrenilen yabancı dil veya diller bu süreçte sonradan öğrenilecek olan yabancı dile veya

dillere ışık tutabilir ve bilinmeyi bilinir gösterebilir. Bu durumda ikinci yabancı dil L3 öğretmeni, L3 öğretimi ve anlatımı sırasında ana dili L1 yerine birinci yabancı dil L2'yi kullanırsa öğrenen kişi için ikinci yabancı dil L3 öğrenimi daha verimli olabilir.

Yabancı dil eğitimi, sabır isteyen ve pek çok zorlukları olan bir eğitimidir(Yolcu, 2002). Yabancı dili öğrenen kişi, yabancı dili sırf öğrenmek için hareket ederse öğrenme veriminde sıkıntı olabilir. Çünkü öğrenen kişi neyi, ne için öğrendiğini ve nerede, nasıl kullanacağını bilmeden öğrenirse o yabancı dil hiçbir işe yaramaz ve unutulmaya mahkûmdur. Ama bunun tam tersi bir durumda yabancı dili ne için öğrendiğini bilen kişi diğer sorulara da cevap verir ve verimli bir öğrenim gerçekleştirerek öğrendiği yabancı dili rahatlıkla kullanabilir. Bu nokta eğer varsa öğrenilen birinci yabancı dil yani L2, öğrenilecek diğer yabancı diller için büyük önem arz etmektedir. Yeni öğrenilen bir yabancı dil için, daha önceden öğrenilmiş bir yabancı dil varsa ve birinci yabancı dili, ikinci yabancı dil öğrenimi için kullanabiliyorsak, birinci yabancı dile *köprü dil* denir.

Türkiye'de de Almanya ile olan tarihsel ikili ilişkimizin dışında, Almanya'nın son dönemlerde ekonomik ve siyasi yükselişinden dolayı, Almanca öğrenme ilgisi giderek artmaktadır. Bundan dolayı insanlar küresel dil olan İngilizceden sonra ikinci yabancı dil olarak Almanca öğrenmeye yönelmiş durumdadırlar. Yabancı dil öğreniminde sadece kişisel çabaların olmadığı ülkemizde, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yabancı dil öğrenimine yaptığı yatırımlar ve müfredat değişiklikleri sonrasında milli eğitime bağlı devlet liselerinde ikinci yabancı dil L3 olarak Almanca 'ya karar verilmiştir. İkinci yabancı dil L3 Almanca öğretiminde, ana dilimiz L1 Türkçeyi direk kullanmak yerine, birinci yabancı dil L2 olan İngilizceyi kullanmak çok daha mantıklı olacaktır. Çünkü Türkçe ile Almanca arasında herhangi bir dil akrabalığı yoktur (Tanrıku ve Bayter, 2020). Bu durumda aralarında yapısal, dil bilgisel düzen ve fonetik farkı olan bir dili yardımcı seçmek pek de mantıklı olmayacaktır. Bunun yerine birbirine yakın hatta aynı dil ailesinden olan birinci yabancı dil L2 İngilizceyi kullanmak, ikinci yabancı dil L3 Almanca öğretimi için çok büyük fayda sağlayacaktır. Almanca ve İngilizce aynı dil ailesinden, Hint – Avrupa Dil ailesinin Avrupa kolunun, Germen dillerinin dört üyesinden ikisidir (Akar, 2005). İkinci yabancı dil L3 Almanca öğretiminde, birinci yabancı dil L2 İngilizce köprü dil olarak kullanıldığında sadece Almanca için faydalı bir durum olmayacaktır. Öğrenci L2 İngilizcesini de daha da pekiştirme fırsatı bulmuş olacaktır. İkinci yabancı dil öğretim evresinde ise, öğrenciye ders; ana dili yerine ilk

öğrenilen yabancı dil ile köprü kurularak anlatılır ve böylece öğrencinin hem birinci yabancı dili pekiştirilmiş hem de ikinci yabancı dil öğretimi daha kolay bir süreç olarak gerçekleştirilmiş olur (Tanrıkulu ve Bayter, 2020).

Birinci yabancı dil L2 İngilizce ve ikinci yabancı dil L3 Almanca'nın ortak noktalarının olması yanında birçok faydalanabileceği alanı da oluşturmaktadır. Örneğin: Motivasyon, öğrenme ile doğrudan bağlantılı bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü öğrenme bilinçli ve kasıtlı bir çabayı gerektiren bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Stipek, 1988; Niederhauser, 1997). Her yabancı dil öğrenimi motivasyon olgusunu da yanında getirir. Çünkü dil öğreniminde motivasyon, olmazsa olmazdır. Bu bağlamda L2 ve L3 birbirine ne kadar yakın diller olursa, L2 den kazanılan motivasyon L3 için de kolaylıkla ortaya çıkabilir. Yabancı dil öğrenen kişi birinci yabancı dil L2 İngilizce öğreniminde sahip olduğu motivasyonu ikinci yabancı dil L3 Almanca için de rahatlıkla kullanabilir.

Başka bir tanım ile üstbilgi, kişinin hâlihazırda bildiklerini değerlendirmesi, belli bir durumda stratejik bilgisini etkili ve eksiksiz bir biçimde nasıl uygulayacağıyla beraber öğrenme görevinin gerektirdiği bilgi ve yeteneklerin doğru algılanması olarak tanımlanabilir (Taylor, 1999). L2'si İngilizce olan biri L3 için eğer Almanca öğreniyorsa, bu iki yabancı dilin ortak noktalarının çok olmasından dolayı öğrenen kişi L2 İngilizce sayesinde L3 Almanca için üstbilgiye sahip olacağından öğrenim hızı artabilir.

Yabancı dil öğrenme sürecinde çeviri kaçınılmazdır. Öğrenci ister istemez çeviriye başvurur (Oğuz, 2014). Her öğrenilen yabancı dil için de bu geçerlidir. Yeni bir dil öğrenen kişi, öğrendiği dildeki kavramın, cümlenin ya da terimin kendi dilindeki karşılığını arar ve bir şekilde buna ulaşır. L2'si İngilizce olan birisi L3 Almanca öğreniyorsa bunu yaparken de kolaylık yaşayacaktır. Çünkü L2 İngilizcedeki cümle düzeni ile L3 Almanca'nın cümle düzeni aynı olduğu için çeviri yaparken pek sıkıntı yaşamayacaktır. Hatta iyi bir L2 İngilizcesi olan kişi bazen ana dilini aradan çıkarıp çeviriyi L2 İngilizce ile L3 Almanca arasında rahatlıkla yapabilir.

BİRİNCİ BÖLÜM

PROBLEM DURUMU

Günümüz dünyasında teknolojiyle birlikte küreselleşmek artık daha hızlı ve kolay olmaya başlamıştır. Bu durumda kişinin yeni diller öğrenme gereksinimini ortaya çıkarmaktadır. Çünkü her gün gelişen bir dünyayı takip etmek sadece ana dili ile mümkün değildir. Dolayısıyla insanlar yeni diller öğrenme eğilimine girmektedirler. Yeni bir dil öğrenimi sadece küreselleşen dünyayı takip etmek için değil kendi kişisel gelişimi ya da eğitim – öğretim dönemlerinde bize sunulan imkânlarla da pekişmektedir. Türkiye’de yabancı dil denilince akla her zaman birinci sırada İngilizce gelmektedir. Bunun da sebeplerinden biri İngilizcenin tüm dünyaca küresel bir dil olarak kabul edilmesidir. Diğer bir sebebi ise Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlet ya da özel okullarda verilen eğitim doğrultusunda erken yaşta yabancı dil olarak İngilizcenin öğretilme eğilimidir. İngilizce dışında öğretilmek istenen diğer yabancı diller ise maalesef İngilizce kadar önemsenmemektedir. Bunu da yine Milli Eğitim’e bağlı okulların müfredatları incelendiğinde görmek mümkündür.

İngilizce için verilmiş ders saatleri ile diğer yabancı diller için verilmiş ders saatleri arasında bir hayli fark mevcuttur. İngilizcenin diğer yabancı dillere göre daha fazla ders saati olması, diğer diller için dezavantaj gibi görülmektedir. Çünkü yabancı bir dilin tam öğrenilebilmesi için dört temel beceriye bir hayli zaman harcanması gerekmektedir. İngilizcenin ardından öğretilmek istenen yabancı diller içinse verilen ders saati açısından dört temel beceriye İngilizcede olduğu gibi yoğunlaşmak mümkün değildir. Dolayısıyla ders saatleri açısından dezavantajlı bir durumda olan ikinci, üçüncü hatta belki diğer yabancı dil öğretmenleri kendi dersleri için birinci yabancı dil İngilizceden yararlandıkları takdirde bu dezavantajı avantaja geçirebilmeleri mümkün olabilir. Özellikle birinci yabancı dil İngilizce ile aynı dil ailesinden gelen herhangi bir yabancı dil öğretilmek isteniyorsa bu durum çok kolay olacaktır.

Almanca ve İngilizce bulunmuş oldukları dil ailesi bakımından birer kardeş dil olarak kabul edilebilir. Her dilin kendine ait bir karakteri, dinamiği olsa da bu kardeş iki dil birçok ortak noktada (alfabe, üçüncü tekil kişi, aile bireyleri, renkler, günler vb.) buluşmaktadır. Bu ortak noktaları birinci yabancı dil İngilizceyi köprü dil olarak ikinci yabancı dil Almanca öğretimi sırasında kullanmak, Almanca öğretiminde hem zaman açısından yarar sağlayabilir, hem de ders verimini daha kolaylaştırabilir. Ama bunun yerine ülkemizde ikinci yabancı dil Almanca öğretimi yapılırken bu ortak noktalar göz ardı edilip birinci yabancı dil İngilizceden yardım alınmadan, ikinci yabancı dil Almanca’yı “direkte Methode” yani direkt öğretim yöntemi kullanımı söz konusudur. Bu durumda ikinci yabancı dil öğrenimi açısından sürekli birinci yabancı dil İngilizcenin çok geride kalmasına sebep olmaktadır.

MEB’e bağlı devlet okullarında bir öğrenci ilköğretim ikinci sınıfta İngilizce ile tanışır, ortaokul ve lisede İngilizce öğrenimine devam etmektedir. Ama Almanca öğrenimi ise lisede başlamakta ve ders saati birinci yabancı dil İngilizceye göre çok daha azdır. Dolayısıyla ikinci yabancı dil Almanca için hedeflenen dil seviyesi A1 veya A2’dir (Almanca Dersi Öğretim Programı, 2018). Ama birinci yabancı dil İngilizce için daha üst dil seviyeleri hedeflenmektedir.

1.1 Problem Cümlesi

İkinci yabancı dil Almanca öğretiminde, birinci yabancı dil İngilizce ‘den hangi konuda nasıl faydalanılır ya da nasıl faydalanamaz?

1.2 Alt Problemler

- a) Alanyazında yeteri kadar çalışma olmaması,
- b) İkinci yabancı dil olarak Almanca öğretimi sırasında birinci yabancı dil İngilizceden nasıl yararlanılabileceğini anlatan herhangi bir ders kitabının olmaması,
- c) Bir Almanca öğretmeninün üniversite eğitimi sırasında bu durum ile ilgili herhangi bir ders almaması veya bu şekilde yetiştirilmemesi,
- d) İkinci yabancı dil Almanca öğretimi sırasında birinci yabancı dil İngilizceden yararlanılarak ders anlatılmaması,

- e) Almanca öğretmenlerinin öğretimi sırasında İngilizceyi nerede ve nasıl köprü dil olarak kullanılacağını bilmemesi,

1.3 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, birinci yabancı dili L2 İngilizce olan bir bireyin, ikinci yabancı dil L3 Almanca öğrenimi için, L2 İngilizceden edindiği bilgi, beceri, tecrübe ve stratejileri L3 Almanca öğrenimi sırasında köprü dil olarak kullanabileceği alanlar incelenerek değerlendirilmesine ve aralarındaki ilişkinin tespit edilmesine çalışılmıştır. Tespitler sonucunda da L3 Almancanın daha verimli bir şekilde öğrenilmesi amaçlanmaktadır.

1.4 Araştırmanın Önemi

Bu araştırmayla birinci yabancı dil İngilizceyi, ikinci yabancı dil Almanca öğretiminde köprü dil olarak kullanıp, ikinci yabancı dil Almanca öğrenim verimini arttırmak amaçlanmıştır. Çünkü her öğrenilen dil için belli bir çaba ve zaman harcanmaktadır. Birinci yabancı dil İngilizce öğrenimi sırasında harcanan bu çabaları ve zamanı ikinci yabancı dil Almanca öğreniminde köprü dil yöntemini kullanarak daha kısa sürede, daha iyi bir dil eğitimi alınması hedeflenmiştir.

1.5 Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada nitel araştırma türüne uygun doküman inceleme modeli kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırma kapsamında incelenen konuyla ilgili olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı belgelerin analiz edilmesiyle veri sağlanmasına denir (Karataş, 2015).

1.6 Sınırlılıklar

Avrupa Birliği'nin dil öğretimini esas alan Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçevesi Programında Almanca yabancı dili için A1, A2, B1, B2, C1, C2 seviyeleridir. Bu çalışmanın sınırlılığı ise başlangıç seviyesi olan A1 seviyesidir.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2. İlgili Araştırmalar

Alanyazında Türkiye’ de ve dünyada yapılan çalışmaların yetersizliği dikkat çekmektedir. Özellikle Türkiye’ de yapılan ilgili çalışmaların sayısı oldukça azdır. Bu yüzden üzerinde çalışılan bu çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çoskun (2008) çalışmasında, ikinci yabancı dil olarak Almanca öğrenen öğrenciler için Almanca derslerinin verimli geçmesi adına oyun üretmiştir. Çalışma kelime öğretimi ile sınırlandırılmıştır. Oyunda, bir masa üzerine, üzerinde görseller olan bir karton, görselli kapatacak şekilde konmuş lobutlar mevcuttur. Ayrıca oyun için kullanılan görsellerin bir listesi yapılmıştır. Bu oyundaki kelime listesi ana dili Türkçe’nin yanında, birinci yabancı dil İngilizce ve ikinci yabancı dil Almanca kelimeler oluşturulmuştur. Öğrenci oyun sırasında bir top yardımı ile lobutları devirir, devrilen lobutların altındaki görsellerin adlarını verilen sözcük listesinde bulup listede işaretleyerek puan kazanmaktadır. Burada öğrenci lobut altında bulunan görselin hangi kelime olduğunu bulabilmek için listeye baktığında, o görsele ait kelimeyi, sırasıyla ana dilindeki, ikinci yabancı dildeki ve birinci yabancı dildeki karşılığı ile görmektedir ve ona göre işaretlemektedir. Burada aktivitede yapılmak istenen öğrenciye öğretilecek kelimenin, öğrencinin bildiği tüm dillerde gösterilmesi ve diller arasında bir bağlantı kurarak kelime öğrenimini daha verimli hale getirilmesidir.

Koçak ve Çobanoğulları (2017) çalışmasında, Türkiye’deki ikinci yabancı dil olan Almanca öğretiminin başarı sorununu ele almışlardır. Bu soruna bir cevap bulabilmek adına, Avrupa’da ikinci yabancı dil olarak Almanca öğretilen birçok ülke ve diğer

kıtalar hakkında araştırma yapılmış, ama yabancı dil eğitiminde başarılı bir sisteme sahip olan Danimarka yabancı dil eğitim sistemini incelemiştir. İnceleme sonucunda, ikinci yabancı dil olarak Almanca'nın hangi seviyesine kadar hedeflendiği, yıllık minimum kaç saat Almanca ders verildiği, Almanca öğretiminin kapsam ve içeriği, ders işleyişi ve öğrenci değerlendirme modelleri hakkında bilgiler verilmeye çalışılmıştır. Bunun dışında Danimarka'daki ikinci yabancı dil Almanca öğretimi ile Türkiye'deki ikinci yabancı dil Almanca öğretimi karşılaştırılması yapılmıştır.

Arak (2010) çalışmasında, birinci yabancı dil olarak öğrenilen İngilizcenin, ikinci yabancı dil olarak öğrenilecek Almanca öğretiminde, "cümle öge dizilişi, ekler, sözcük dizimi, soru şekilleri, artikeller, şahıs zamirleri, sıfat derecelendirilmesi, kelime dağarcığı" gibi konularında olumlu transferler yapılarak köprü dil yönteminin nasıl kullanılabileceğini ele almıştır.

Arak (2006) çalışmasında, ikinci yabancı dil Almanca öğrenimi sırasında ana dili Türkçeden kaynaklanan olumsuz etkileri ortadan kaldırmak adına İngilizceden olumlu aktarımlar yapılabileceğini göstermeye çalışmıştır. Çalışma "Edilgen Yapı" ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca çalışmada yabancı dil derslerinde karşılaştırılmalı dilbilgisinin rolüne de değinilmiştir.

Delal ve Günak (2009) çalışmasında, kullanmış oldukları anketi, 2006 – 2007 akademik yılının güz yarısında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı 3. Sınıf öğrencileri ile Fen Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümü 1. 2. 3. 4. Sınıf öğrencilerine uygulamışlardır. Anket sonucunda ankete katılan 166 öğrencinin büyük bir çoğunluğunun ikinci yabancı dil Almanca öğretimi sırasında öğretmenlerinin İngilizce ile karşılaştırmalar yapmış olması, öğrencilerin motivasyonlarının artmasına sebep olduğunu ve öğrenmeyi daha kolaylaştırdığını, İngilizce sayesinde Almanca öğreniminin daha hızlı olduğunu, İngilizce ve Almanca arasında bir bağlantı kurmanın öğrenim verimini arttırdığını saptamışlardır.

Akıllılar (2013) çalışmasında, birinci yabancı dilin, ikinci yabancı dil için bir çıkış noktası olduğundan ve bununla birlikte birinci yabancı dil öğrenimi sırasında edinilmiş üstbilişsel öğrenmenin, alışkanlıkların ve stratejilerin ikinci yabancı dile katkısı olacağından bahsetmektedir. Ana dili edinimi, birinci yabancı dil öğrenimi ve ikinci yabancı dil öğreniminin evrelerine, ayrıca ülkemizdeki yabancı dil eğitim sistemine,

hangi yılda İngilizce, hangi yılda Almanca eğitime başlanıldığına ve devam edildiğine değinilmiştir.

İşigüzel (2020) çalışmasında, birinci yabancı dil İngilizceden sonra Almanca öğretimi (DaFnE) sırasında dil öğrenimi farkındalığının arttırılabileceğine ve iki dil arasında kültürel bir köprü kurulabileceğine değinmiştir. Çalışma üçüncü dil, yani ikinci yabancı dil öğretiminde deyimlerin kullanılması ile sınırlandırılmıştır. Deyimler analiz edilip benzerlik durumlarına göre gruplandırılmıştır.

Hufeisen ve Neuner (2003), sponsorların da yardımıyla yürütmüş oldukları projelerinde, okul müfredatlarındaki yabancı dillerin öğretilmesini ve öğrenilmesini ele almışlardır. Çalışmanın ana teması öğrenilecek üçüncü dil için daha önceden kullanılan yöntemleri geliştirmektir. Çalışmada daha önceden edinilmiş dil edinme stratejilerinin ve bilgilerinin öğrenilecek yeni dile nasıl uygulanacağını ve bununla birlikte nasıl öğrenim veriminin arttırılacağına odaklanılmıştır. Çalışmanın temel amacı daha önceden öğrenilen yabancı dil bilgilerini yeni öğrenilecek yabancı dil için yardımcı olabilmesidir.

Kaptı (2006) çalışmasında, birinci yabancı dil olarak İngilizce öğrenildikten sonra ikinci yabancı dil olarak Almanca öğrenen kişilerin iki yabancı dilin sahip oldukları ortak özellikler vasıtasıyla Almanca öğrenimi nasıl etkilediğini araştırmıştır. Tezde sadece sözcük kavramı üzerine bir çalışma mevcuttur. Araştırma Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Almanca Öğretmenliği Programındaki öğrencilerin girmiş oldukları bölüme birinci yabancı dil İngilizce puanı ile girdikleri ve sonradan ikinci yabancı dil olarak Almanca öğrenmiş olmalarından dolayı dil seviyeleri “Michigan Test ve Test-DaF sınavları ile ölçülmüştür. Sonrasında sözcük konusundaki bağlantıyı gösterebilecek 5’li likert tipi ölçek uygulanmıştır. Kullanılan ölçek sayesinde elde edilen bilgiler ve öğrencilerin daha önceden girdikleri testlerden elde ettikleri sonuçları, SPSS programına girilmiş ve sonuçlar yorumlanmıştır. Sözcüklerin anlam olarak uyuşup uyuşmadığına bakılmaksızın birbirine anlam bakımından benzediği düşünülerek kullanılabildikleri tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, sonuçların değerlendirilmesi ve sözcük gruplarına yer verilmesi, öğrencilerin dikkatlerini bu yöne çekilmesi ve bu durumu kullanarak yabancı dil öğrenimi derslerinde avantaja çevirmelerini önererek çalışma sonlandırılmıştır.

Kretzenbacher (2009) çalışmasına göre, dünya üzerindeki DaF öğrencilerinin büyük

bir çoğunluğu İngilizceden sonra Almancayı (DnE) ikinci yabancı dil olarak öğrenmesini ele almıştır. Araştırmaya göre, Almanca ile İngilizcenin arasındaki ilişkiden dolayı olumlu bir aktarım olsa da, Almanca bazı kalıpların öğrenilmesinde İngilizce kalıpların engel olma durumu söz konusudur. Her ne kadar bulunmuş olduğu dil ailesindeki diğer üyeleriyle ortak noktaları olsa da İngilizce diğer Cermen dillerinden bazı özellikleri (cümle düzeni, artikel) bakımından ayrı bir konumda olduğu söylene bilinir. Basit yöntemlerle ikinci yabancı dil olarak Almanca öğrenen öğrencilere İngilizce ile aralarındaki yapısal farklılıklar gösterilerek, öğrencinin öğrenim arzusu arttırıla bilinir.

Grzeszczakowska- Pawlikowska (2012) çalışmasında, ana dili Lehçe olan bir öğrencinin, Almancayı üçüncü dil olarak İngilizcenin ardından öğrenmesini ele almıştır. Çalışmanın amacı telaffuz konusundaki problemlerin nasıl giderilebileceğidir. Çalışmanın içerisinde, daha önceden bu alanda yapılmış benzer çalışmalara yer verilmiş ve onlara nasıl ekler yapılarak bu sorunun giderilebileceği üzerine durulmuştur. Aynı zamanda çalışmada fonetikte pozitif aktarımın önemli bir rol oynadığı gösterilmeye çalışılmıştır.

Köksal (2008) çalışmasında, Almancayı A1 düzeyinde yeni öğrenmeye başlayan Almanca öğretmenliği bölümü okuyan öğrencilerin dil öğrenme ve düşünme süreçlerini ele almıştır. Çalışmanın amacı, öğrencilerin kelime, hece ve cümle düzlemindeki hatalarını L1 Türkçe, L2 İngilizce ve L3 Almancanın etkisini incelemektir. Çalışmada incelenmek üzere ele alınan örnekler, öğrencilerin hazırlık sınıfı sırasında yazmış oldukları yazıl ürünlerdir. Yapılan incelemeler sonucunda ikinci yabancı dil olarak L3 Almanca öğrenimi sırasında, öğrencilerin üretmiş olduğu cümlelerde, ana dilleri L1 Türkçeden daha çok birinci yabancı dil L2 İngilizceden daha fazla yaralandıkları saptanmıştır.

Serindağ (2005) çalışmasında, ana dili Türkçe olan birisinin, birinci yabancı dil İngilizcenin ardından ikinci yabancı dil olarak Almanca öğrenirken, birinci yabancı dil İngilizceden nasıl yardım alınabileceğini ele almıştır. Çalışmada, artikel, cinsiyet, üçüncü tekil kişi “es”, sıfat derecelendirilmesi, cümleyi negatif yapma, ilgeçler, cümle yapısı, zaman ve kelime hazinesi gibi konuların üzerinde durularak, İngilizce ve Almancanın ortak payda da buldukları noktalar gösterilmeye çalışılmıştır.

Güler (2000) çalışmasında, ikinci yabancı dil olarak Almanca öğretimi için, Almanca öğretmenin didaktik ve metodik olarak yetiştirilmesi ele alınmıştır. Çalışmanın

içerisinde birinci yabancı dilin, ikinci yabancı dil öğrenimi ve öğretimine, öğretim stratejilerine, kelime öğretimine, dil bilgisi öğretimine, ikinci yabancı dil Almanca öğrenim ve öğretimi üzerine özel bir müfredat hazırlanması gibi önemli konular ele alınmıştır.

Maden (2005) çalışmasında, üçüncü yabancı dil olarak öğretilmek istenen Almanca için iyi bir ders kitabının gereksinimlerini ele almıştır. Çalışmada 6, 7 ve 8. Sınıflarda okutulan “Hallo Freunde” kitabı incelenmiştir, konular üzerinde analizler yapılarak, öğretim stratejileri üzerinde durulmuştur, sonuç olarak “Hello Freunde” kitabının yetersiz olduğu kanısına varılmıştır. Ayrıca Almanca eğitim materyallerinin geliştirilmesine yönelik öneriler de ele alınmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ALMANCA ÖĞRETİMİNDE İNGİLİZCENİN KÖPRÜ DİL OLARAK KULLANILABİLECEĞİ VE KULLANILAMAYACAĞI YAPILAR

Dünyada yabancı dil öğrenimine duyulan gereksinim teknolojik iletişim araçlarının gelişimine paralel olarak toplumlar arası ilişkilerin artmasıyla daha önemli hale gelmektedir. Ayrıca yabancı dil bilmek günümüzde çağdaşlık adına önemli bir gösterge durumuna gelmiştir. Bu nedenle ülkemizde insanlar yabancı dil bilmenin önemini anlamış olup dil öğrenimi açısından büyük bir çaba içerisindeyler (Özer ve Korkmaz, 2016).

Yabancı dil öğrenmek başlı başına büyük emek isteyen çok zor bir süreçtir. Ana dili (L1)'den sonra öğrenilen birinci yabancı dil (L2), kendinden sonra gelecek olan yabancı diller için çok önemli rol oynuyor ve onlar için bir nevi zemin hazırlıyor. Çünkü kişi birinci yabancı dil (L2)'de birçok farklılık ve zorlukla karşılaşabiliyor ve bu durumların üstesinden gelebilmek için belli stratejiler geliştiriyor. Buradaki öğrenimden kazanılan, bilgi, tecrübe ve geliştirilen stratejiler, öğrenilecek diğer yabancı diller için çoğu zaman bir yol gösterici konumunda olabiliyor. Özellikle de öğrenilen birinci yabancı dil (L2), ana dili (L1) ile aynı dil ailesine mensup olmayan bir dil ise bu zorlu süreç ister istemez daha da meşakkatli bir sürece dönüşüyor. Çünkü her dil ailesi kendi içinde farklı kurallara, yapılar ve bileşenlere sahiptir. Bu yüzden başka bir dil ailesinden dil öğrenimi her zaman zorlu olmuştur. Ama birinci yabancı dil (L2) öğrenimi için harcanan emek, zaman ve özveri kendinden sonra gelecek olan aynı dil ailesine mensup yabancı diller için bir yol gösterici olacaktır. Birinci yabancı dil, ikinci yabancı dil öğrenen öğrenciler için her zaman çıkış noktasıdır. Öğrenciler önceden bir yabancı dil öğrenmişlerse, ikinci bir yabancı dile, birinci yabancı dil öğrenirken edinmiş oldukları bir takım alışkanlıklar ve stratejilerle başlarlar, birinci yabancı dilden yardım alırlar (Dellal ve Günak 2009).

Almanca ve İngilizce Hint-Avrupa dil ailesinin Germen kolunun iki üyesiyken, Türkçe Ural-Altay dil ailesine aittir (Tanrıku ve Bayter, 2020). Ülkemizde birinci yabancı dil L2'in İngilizce olmasına karar verilmesinden sonra başka yabancı diller öğrenilecekse İngilizcenin mensup olduğu dil ailesinden bir dil öğrenmek, ikinci yabancı dil L3 öğrenimini birinci yabancı dil L2 İngilizce sayesinde kolaylaştırabilmesi muhtemeldir. Bu bağlamda Avrupa'da en çok konuşulan ana dili olma özelliği taşıyan Almancayı, İngilizcenin ardından öğrenmek bize birinci yabancı dil L2 İngilizceden edinilen bilgi ve tecrübeyi ikinci yabancı dil L3 Almanca için rahatlıkla kullanma ortamı sağlayacaktır. Çünkü yukarıda da belirtildiği üzere ana dilimiz Türkçe ile Almanca ve İngilizce birbirine çok uzak iki dil ailesine mensup dillerdir ve L3 Almanca öğretiminde Türkçeyi kullanmak yerine, daha önceden belli bir bilgi birikimi ve tecrübe edinilmiş olan L2 İngilizceyi kullanmak daha yararlı olacaktır. İngilizce ve Almanca aynı dil ailesine mensup olmalarından dolayı birçok ortak noktaya sahiptirler. Bu yüzden de eğer İngilizceden sonra Almanca öğrenimi gerçekleşirse L2 İngilizce L3 Almanca öğrenimi için bize her anlamda çok büyük avantaj sağlayacaktır.

Ana dili Türkçe olan birisi birinci yabancı dil L2 İngilizceden sonra ikinci yabancı dil L3 için Almanca öğrenimini tercih ettiğinde, L3 Almanca öğrenimi sırasında, Almancanın yapısı ve özelliklerinden dolayı zorlanmalar yaşayabilir. Ama bu tarz zorlanmaları aynı dil ailesine ait L2 İngilizce öğreniminde yaşadığı ve orada edindiği dil öğrenim tecrübesini ve stratejilerini L3 Almanca için kullanabileceği ortamlar bulabileceğinden, öğrenim hızı ve verimi artacaktır. Çünkü özellikle ülkemizde L2 İngilizce öğrenme yaşı çok erken olduğundan kişi bu konuda bir hayli bilgiye, tecrübeye, öğrenim stratejisine sahiptir. Bu birikimlerin L3 Almanca için kullanılması, Almanca öğrenim verimini ve kullanımını istenilenden daha hızlı bir şekilde arttıracaktır.

Ama tabii ki bu durum birinci yabancı dili olmazsa olmaz yapmıyor. Çünkü birinci yabancı dilin de arkasından gelen yabancı dillere köprü kurmada eksik kalma durumu söz konusu olabiliyor. Böyle bir durumla karşılaşıldığında da birinci yabancı dil L2 kullanımı yerine öğretilen dilin mantığı, hatta varsa ana dili L1 ile olan ortak noktalarından bahsedilerek veya gösterilerek öğrenim verimi artırılabilir. Çünkü her yeni dil öğreniminin tüm alanlarında daha önce öğrenilmiş yabancı dil veya dillerden yararlanmak imkânsıza yakın bir durumdur. Her dil diğer dillerle ortak noktaya sahip

olabilir ama illa ki kendisine ait ve başka dillerde olmayan özellikleri de içinde bulundurur. Bu da bize her dilin kendisine ait bir karakterinin olduğunu gösterir.

Almanca'nın ikinci yabancı dil olarak ilave edilmesiyle birlikte var olan birinci yabancı dil öğrenim sorunun yanına ikinci yabancı dil öğretim sorununu da eklenmiştir (Koçak ve Çobanoğulları, 2017). Aynı aileye mensup her bireyin birbirine benzediği ve benzemediği yönleri vardır. Bu durum aynı dil ailesinde bulunan diller için de geçerlidir. İngilizce ve Almanca, Hint-Avrupa dil ailesinin Germen kolunun iki üyesidir. Her ne kadar kardeş durumunda olsalar da benzer olan yönleri kadar, farklı yönleri de mevcuttur. Bunu bir ailedeki iki kardeşin fiziksel olarak birbirlerini andırmasına rağmen, karakteristik olarak farklılık göstermesine benzetebiliriz. Bu durumda bize L3 Almanca öğretimi sırasında her daim L2 İngilizceyi kullanamayacağımız bazı yapıların olduğunu göstermektedir. Çünkü her ne kadar birbirlerine benzeseler de birebir aynı dil değildir.

Öğrenme olayının, “öğrencinin bir şeyi gerçekten öğrenmeyi istemesi durumunda gerçekleştiği” gerçeği düşünüldüğünde, öğrenciyi, öğrenmesi için harekete geçirecek olan eylemlerin öğretmen tarafından bilinmesi ve bunların sınıf ortamında bilinçli bir biçimde kullanılması gerekmektedir. Bu durum, her türlü öğrenme ortamında ve öğrenilecek her konuda olduğu gibi yabancı dil öğreniminde de büyük bir öneme sahiptir (Williams ve Bruden 1997). Yabancı bir dil bilmenin önemli olduğu günümüzde, yabancı dil öğretim yöntemleri de gün geçtikçe önemini arttırmıştır. Yabancı dili öğreten kişinin tek amacı yabancı dili anlatmak değildir. Aynı zamanda karşısındaki kişiye yabancı dili en etkili öğretim tekniklerini bulmak ve bu teknikler sayesinde verimli bir şekilde yabancı dil öğretimini gerçekleştirmektir. Bu doğrultuda öğreten kişinin de sürekli kendisini geliştirmesi, öğreteceği konu üzerine en basit ve en hızlı nasıl öğretim? Sorusuna cevap bulması gerekmektedir. L3 ikinci yabancı dil Almanca öğretmenlerine bu konuda bir yol gösterebilmek için Milli Eğitim Bakanlığı 2018 yılında *Almanca Dersi Öğretim Programı* 'nı yayınlamıştır. Program detaylı bir şekilde incelendiğinde hangi seviyelerin hangi sınıflarda işlenmesi, hangi seviye için ne kadar bir süre ayrılması gerektiği gösterilmiştir.

9. Übersicht der Niveaustufen nach den Unterrichtsstunden

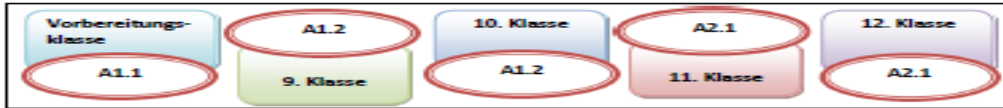
9.1 Deutsch als 1. Fremdsprache an Schulen mit Vorbereitungs-klasse:

9.2 Deutsch als 1. Fremdsprache an Schulen ohne Vorbereitungs-klasse:

9.3 Deutsch als 2. Fremdsprache an Schulen mit Vorbereitungs-klasse:

9.4 Deutsch als 2. Fremdsprache an Schulen ohne Vorbereitungs-klasse:

Tablo 1. MEB Almanca Dersi Öğretim Programına Göre Dil Seviyeleri ve Sınıflar (Niveaustufe und Klasse /Level and Class)

9.5 Sprachniveaus im Lehrplan für Deutsch als Fremdsprache

Die empfohlene Unterrichtsstunden nach den Niveaus	Das zu erreichende Niveau	Die Themenanzahl in den Lehrbüchern	Erklärungen
A1 Niveau: 288 Unterrichtsstunden	A1.1 Niveau 144 Unterrichtsstunden	A1.1 8 Themen	In Niveau A1 kann ein Thema in 18 Unterrichtsstunden behandelt werden.
	A1.2 Niveau 144 Unterrichtsstunden	A1.2 8 Themen	Jedes Thema beinhaltet 3 Untertitel. Jeder Untertitel kann in je 6 Unterrichtsstunden behandelt werden.
A2 Niveau: 288 Unterrichtsstunden	A2.1 Niveau 144 Unterrichtsstunden	A2.1 6 Themen	In Niveau A2 kann ein Thema in 24 Unterrichtsstunden behandelt werden.
	A2.2 Niveau 144 Unterrichtsstunden	A2.2 6 Themen	Jedes Thema beinhaltet 3 Untertitel. Jeder Untertitel kann in je 8 Unterrichtsstunden behandelt werden.
B1 Niveau: 312 Unterrichtsstunden	B1.1 Niveau 144 Unterrichtsstunden	B1.1 6 Themen	In Niveau B1 kann ein Thema in 24 Unterrichtsstunden behandelt werden.
	B1.2 Niveau 168 Unterrichtsstunden	B1.2 7 Themen	Jedes Thema beinhaltet 3 Untertitel. Jeder Untertitel kann in je 8 Unterrichtsstunden behandelt werden.
B2 Niveau: 420 Unterrichtsstunden	B2.1 Niveau 210 Unterrichtsstunden	B2.1 7 Themen	In Niveau B2 kann ein Thema in 30 Unterrichtsstunden behandelt werden.
	B2.2 Niveau 210 Unterrichtsstunden	B2.2 7 Themen	Jedes Thema beinhaltet 3 Untertitel. Jeder Untertitel kann in je 10 Unterrichtsstunden behandelt werden.

Tablo 2. Dil Seviyeleri ve Ders Planları (Niveaustufe und Lehrplan / Level and Curriculum)

Programın içerisinde bulunan bu tablolara göre *Almanca Dersi Öğretim Programı*'nda MEB hazırlık sınıflı birinci yabancı dil, hazırlık sınıfsız birinci yabancı dil ve hazırlık sınıflı ikinci yabancı dil, hazırlık sınıfsız ikinci yabancı dil olarak dört farklı şekilde sınıflara seviyeleri ve bu seviyeler için gereken ders saatlerini göstermiştir.

Bu araştırmada MEB'in *Almanca Dersi Öğretim Programı*'na göre başlangıç seviyesi A1.1 ve A1.2 seviyelerinde verilmiş olan toplam on altı ünite üzerine ikinci yabancı dil L3 Almanca öğretiminde, birinci yabancı dil L2 İngilizcenin köprü dil olarak yardımcı olabildiği ya da olamadığı durumlar verilen örneklerle gösterilmeye çalışılmıştır.

3.1. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi

Almanca Dersi Öğretim Programı'na göre her seviyenin her ünitesi üç temel gruba ayrılmıştır. Bu gruplar *Konuşma Eylemleri* (Sprachhandlungen – Speech Acts), Yeterlilikler (Kompetenzen – Competencies) ve İp Uçları (Hinweise – Tips)'dir. Tablo 3'den yararlanarak birinci ünite içerisindeki hangi konularda birinci yabancı dil L2 İngilizceyi, ikinci yabancı dil L3 Almanca için köprü dil olarak kullanılıp kullanılmayacağı gösterilmeye çalışılacaktır.

3.1.1. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 1. Ünite

Rahmenplan Deutsch als Fremdsprache Niveaustufe A1.1

Themenkreis 1: Informationen zur Person		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>- sich begrüßen und verabschieden - sich und andere vorstellen - die Telefonnummer nennen - Namen, Adressen buchstabieren - über Nationalitäten sprechen</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u> Hallo / Guten Tag ... Wie geht es Ihnen / dir? Danke, ... Mir geht es gut / schlecht / ... Auf Wiedersehen! / Tschüs! / Bis bald! / ... Ich heiße ... / Ich bin ... / Mein Name ist ... Wie ist dein / Ihr Name? Er / Sie heißt ... Er / Sie ist ... Wer bist du? Ich bin ... Wie heißt du / heißen Sie? Ich heiße... Und du? Wie alt bist du? Ich bin ... Jahre alt. Woher kommst du? Ich komme aus ... Wo wohnst du? Ich wohne in ... Woher kommt ihr? Wir kommen aus der Türkei. Mein Freund heißt Pedro. Pedro kommt aus Italien. Er ist ein Italiener. Er spricht Italienisch. Meine Telefonnummer ist ... Meine Adresse ist ... Heißt du Ali? – Ja, ich heiße Ali. Bist du 17 Jahre alt? – Nein, ich bin nicht 17 Jahre alt.</p>	<p>HÖREN 1. Kann vertraute alltägliche Ausdrücke und ganz einfache Sätze verstehen. 2. Kann Angaben und Fragen zur Person verstehen. 3. Kommt mit Zahlen bis 20 zurecht.</p> <p>SPRECHEN 1. Kann jemanden nach dem Befinden fragen und auf Neuigkeiten reagieren. 2. Kann Gruß- und Abschiedsformeln gebrauchen. 3. Kann sich und andere vorstellen und anderen Leuten Fragen zu ihrer Person stellen. 4. Kann Angaben und Fragen zur Person verstehen und angemessen beantworten. 5. Kann sagen, wo er/sie wohnt. 6. Kann nach dem Herkunftsland fragen und das Herkunftsland nennen. 7. Kann Zustimmung oder Ablehnung ausdrücken. 8. Kommt mit Zahlen bis 20 zurecht.</p> <p>LESEN 1. Kann ganz kurze und einfache Texte lesen. 2. Kann Bezeichnungen zu Personen und einfache Wörter und kurze Sätze verstehen. 3. Kommt mit Zahlen bis 20 zurecht.</p> <p>SCHREIBEN 1. Kann Fragen zur Person schriftlich beantworten. 2. Kann seine Adresse und andere Angaben zur Person schreiben. 3. Kann einen vorgegebenen Textrahmen vervollständigen. 4. Kommt mit Zahlen bis 20 zurecht. 5. Kann Wörter oder Wortgruppen durch sehr einfache Konnektoren wie „und“ verbinden.</p>	<p>Verb: sein W-Fragen: Wer, Wie, Wo, Woher Verben: heißen, wohnen, kommen Personalpronomen Singular und Plural: ich, du, er, sie, es, wir, ihr, sie, Sie das Verb: sprechen ja/nein Fragesätze Verneinung mit „nicht“ Konjunktion: und</p>

Tablo 3. A1.1 Ünite 1 Kişi Hakkında Bilgiler (Themenkreis 1 Informationen zur Person / Topic 1 Information about Person)

3.1.1.1. Alfabe (das Alphabet / Alphabet)

Ana dili L1 Türkçede kullanılan alfabe ile birinci yabancı dil L2 İngilizce ve ikinci yabancı dil L3 Almanca alfabeleri arasında farklar bulunmaktadır. Ana dilimiz L1 Türkçe, yirmi dokuz harften oluşmaktadır ve bunun sekiz tane sesli, yirmi bir tanesi sessiz harftir. Öte yandan birinci yabancı dil L2 İngilizce ve ikinci yabancı dil L3 Almanca da ise bu dillerin kendilerine ait özel harflerinin dışında yirmi altı harf vardır. Örneğin ana dilimiz L1 Türkçede büyük *I* harfi varken, birinci yabancı dil L2 İngilizce

ve ikinci yabancı dil L3 Almancada büyük *İ* harfi yerine büyük *I* kullanılmaktadır. Bir başka örnek de ana dilimiz L1 Türkçede noktalı sessiz harfler Ç ve Ş direk bulunurken, birinci yabancı dil İngilizce ve ikinci yabancı dil Almanca da herhangi bir noktalı sessiz harf bulunmamaktadır. Bu harflerin seslerini çıkarabilmek için birkaç harfin yan yana gelmesi gerekmektedir. L3 Almanca ve L2 İngilizcenin buldukları ortak harflerin dışında L3 Almanca L2 İngilizceden birkaç tane fazla harfe sahiptir. Bu da bize L3 Almancanın daha fazla sese sahip olduğunu göstermektedir. L3 Almancada mevcut olan ama L2 İngilizcede mevcut olmayan harfler (der Umlaut) ; *ß, Ä ä, ü, ö*'dür. Bunların dışında alfabede olmayan sesleri çıkarabilmek için bazı harfler yan yana getirilerek yapılmaktadır. Bu sesler ise; *sch – ş, tsch – ç, ei – ay, ie – ii, eu – oy* vs.

Türkçe L1

A B C Ç D E F G Ğ H I İ J K L M N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z

a b c ç d e f g ğ h i j k l m n o ö p r s ş t u ü v y z

İngilizce L2

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

Almanca L3

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W Y Z Ä Ö Ü ß

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w y z ä ö ü ß

3.1.1.2. Zamirler (die Pronomen / Pronouns)

İsmin yerini tutan kelimelere *zamir* denir. Tüm dillerde neredeyse her ismin yerine kullanılacak zamirler mevcuttur. Ama her ne kadar ortak noktaları çok olan diller olsalar da Almanca ve İngilizcede bu konuda farklılık gösteren zamirler vardır. L3 Almanca zamir konusunda L2 İngilizceden bir fazla zamire sahiptir. L3 Almancada kibar konuşmalarda ya da saygılı konuşmalarda kullanılan *Sie* zamiri mevcuttur ve bu zamir cümlenin neresinde olursa olsun baş harfi büyük yazılmalıdır. Ayrıca *sie* zamiri sadece kibarlık anlamında değil, üçüncü tekil kişi ve üçüncü çoğul kişi anlamında kullanılır. Üçüncü tekil kişi ve üçüncü çoğul kişi *sie*'lerinin sadece cümle başında ilk harfleri

büyük yazılır. L2 İngilizce de ise *you* zamiri ile hem ikinci tekil kişi *sen*, hem ikinci çoğul kişi *siz*, hem de kibarlık zamiri *siz* olarak kullanırken baş harfi sadece cümle başında büyük yazılır.

L3 Almanca

Ich

Du

Er- Sie – Es

Wir

Ihr

Sie

Sie (kibar)

Können **Sie** drei Sprache sprechen?

Herr Akçalar, Sind **Sie** fünfzig Jahre alt?

Frau Müller, kommen **Sie** rein, bitte!

Ich komme aus der Türkei, **Sie** kommen auch, oder?

L2 İngilizce

I

You

He – She – It

We

You

They

Can **you** speak three languages?

Mr Akçalar, are **you** fifty years old?

Mrs Müller, come in please!

I come from Turkey, **you** too, right?

Dolayısıyla burada L2 İngilizcede “you” zamiri ile L3 Almancada “sie ve Sie” zamirleri için köprü dil kullanılması tam anlamıyla mümkün değildir.

L2 İngilizcede bir cümlede nerede olursa olsun büyük yazılması gerek tek bir zamir vardır, bu da birinci tekil kişi *I*’dır. Diğer tüm zamirler cümle başında değilse küçük harfle yazılır. Ama L3 Almancada, *I*’ a karşılık gelen birinci tekil kişi *ich* için bunu söylemek imkânsızdır. L3 Almancada *ich* zamiri sadece cümle başındaysa büyük yazılır onun dışında küçük harf ile yazılmalıdır.

L3 Almanca

Du und **ich** gehen nach Ankara.

Kann **ich** Ihnen helfen?

Darf **ich** reinkommen?

Ich habe dir gesagt, **ich** habe es nicht gemacht.

Ich esse etwas, dann mache **ich** meine Hausaufgabe.

L2 İngilizce

You and **I** are going to Ankara.

Can **I** help you?

May **I** come in?

I told you **I** didn’t do it.

I eat something, then **I** do my homework.

L2 İngilizcedeki birinci tekil kişi “I” ile L3 Almancadaki birinci tekil kişi “ich” zamirini anlam olarak köprü dil yöntemini kullanmak mümkünken, yazım kuralları olarak kullanmak mümkün değildir.

Ana dilimiz L1 Türkçede üçüncü tekil kişi zamiri (dritte person singular / third – person singular) *O* kişi ile kullanılır ve herhangi bir cinsiyet belirtimi olmaz. Zamiri kullanan kişi ve onu dinleyen ya da okuyan kişi bu zamirin geçtiği cümlenin öncesindeki cümle ya da cümlelere bakarak kişinin cinsiyetini öğrenir. Örneğin; *Ahmet bugün işe gelmedi*

ve onun yapacağı birçok şey vardı. Buradaki örnekte de görüleceği üzere “ve” bağlacından sonraki cümleyi okuduğumuzda ya da dinlediğimizde konuşulan kişinin cinsiyeti hakkında bir fikir edilemiyor. Bunun için ilk cümleye bakılması gerekiyor. Ama birinci yabancı dil İngilizce ve Almanca da durum böyle değildir ve cinsiyet ayırdımı söz konusu olduğundan üç farklı kelime kullanılır. Birinci yabancı dil L2 İngilizce için *he, she, it*, ikinci yabancı dil L3 Almanca için *er, sie, es* kelimeleri kullanılır. *He* ve *er* erkek bireyler için, *she* ve *sie* kadın bireyler için, *it* ve *es* neutral özneler için kullanılan zamirlerdir.

Türkçe L1

O voleybol oynar.

O buraya geliyor

İngilizce L2

He – She – It plays volleyball.

He – She – It comes here.

Almanca L3

Er – Sie – Es spielt Volleyball.

Er – Sie – Es kommt her.

L2 İngilizce ve L3 Almanca bulunmuş oldukları dil ailesinden dolayı yapı olarak zamirlerde cinsiyet belirtmek zorundadırlar. Ama L1 Türkçede böyle bir durum olmamasından dolayı L2 İngilizce üçüncü tekil kişi öğretiminde kolaylıkla köprü dil olarak kullanılabilmektedir.

3.1.1.3. Olmak Fiili (Verb “sein” / Verb “to be”)

Fiiller cümlelerin vazgeçilmez öğelerinden biridir. Her dilin de kendine ait bir fiil kültürü vardır. Bazı fiiller ise ait oldukları dillerin vazgeçilmezidirler. *Olmak fiili* de hem ana dili L1 Türkçe hem birinci yabancı dil L2 İngilizce hem de ikinci yabancı dil L3 Almanca için çok önemli bir yere sahiptir. Kendi anlamının dışında özellikle L2 İngilizce ve L3 Almanca için yardımcı fiil olma özelliği de söz konusudur. L1 Türkçe

için olmak fiili ismin sonuna eklenirken, L2 İngilizce ve L3 Almanca da ise her zamir için farklı bir çekim söz konusudur.

<u>L1 Türkçe</u>	<u>L2 İngilizce</u>	<u>L3 Almanca</u>
<u>Olmak</u>	<u>to be</u>	<u>sein</u>
Hastayım	I am sick	Ich bin krank
Hastasın	You are sick	Du bist krank
Hasta	He-She-It is sick	Er-Sie-Es ist krank
Hastayız	We are sick	Wir sind krank
Hastasınız	You are sick	Ihr seid krank
Hastalar	They are sick	Sie sind krank
Hastasınız	You are sick	Sie sind krank.

Tüm zamirler göre verilen örnekler incelendiğinde, üç dilde de *olmak fiili* için çok farklı çekimler söz konusudur. Burada L2 İngilizceyi, L3 Almanca öğretimi sırasında hem anlam olarak, hem de L3 Almanca “sein” fiilinin aynı L2 İngilizce “to be” ‘de olduğu gibi tüm özneler göre çekimlenmesi gerektiği hatta üçüncü tekil kişi çekiminde L3 Almandada L2 İngilizceye göre –t harfinin fazla olduğunu göstererek köprü dil olarak kullanabiliriz.

3.1.1.4. Fiil Çekimi (die Konjugation / Conjugation)

İkinci yabancı dil L3 Almanca fiil çekimi konusunda ana dili L1 Türkçeyle aynı özelliklere sahipken, yani her zamir için farklı bir çekim yapılması zorunluysa, ikinci yabancı dil L2 İngilizce için böyle bir durum söz konusu değildir. L2 İngilizcede sadece üçüncü tekil kişi *he – she- it* de çekim yapılmaktadır. 3.1.1.2’de de bahsedildiği gibi L3 Almandadaki farklı zamirlerin mevcut olması onların fiil çekimi konusunda da farklı olmasına sebep olmaktadır. Kibarlık veya saygınlık zamiri üçüncü tekil kişi durumdaki *sie* den fiil çekimi ile üçüncü çoğul kişi durumdaki *sie* den ise fiil çekimleri aynı olsa da karşımızdaki kişiye üçüncü çoğul kişi olarak konuşamayacağımızdan hem durum, hem de mantık olarak ayrılmaktadır. L2 İngilizce konuşmalarında kibarlığı herhangi bir

fiil çekiminden anlamak mümkün değildir, sadece konuşma sırasında ki durumdan kibarlık, naziklik ya da saygı gösterme durumu anlaşılır.

L3 Almanca

L2 İngilizce

wohnen

live

Ich wohne

I live

Du wohnt

You live

Er – sie – es wohnt

He – She- It lives

Wir wohnen

We live

Ihr wohnt

You live

sie wohnen

They live

Sie (kibar) wohnen

kommen

come

Ich komme

I come

Du kommst

You come

Er – sie – es kommt

He – She- It comes

Wir kommen

We come

Ihr kommt

You come

sie kommen

They come

Sie (kibar) kommen

Verilen örnekler dikkatle incelendiğinde L3 Almancada fiilin sonundaki *-en* ya da *-n* harfleri fiil kökünden atılıyor. *Ich* zamiri için *-e*, *du* zamiri için *-st*, *er – sie – es* zamirler için *-t*, *wir* zamiri için *-en*, *ihr* zamiri için *-t*, çoğul *sie* ve kibar *Sie* içinse aynı *wir* zamirinde olduğu gibi *-en* takısı getiriliyor. Ancak L2 İngilizce de her zamir için çekim yapılmanın aksine sadece üçüncü tekil kişi *he – she – it* zamirlerinde *-s*, *-es* ya da duruma göre *-ies* ekleri getiriliyor. Bu durumda normal bir fiil çekimi konusunda L2 İngilizce ile L3 Almanca arasında köprü dil yönteminin kullanımını engellemiş oluyor.

heißen

Ich	heiße	I
Du	heißt	You
Er – sie – es	heißt	He – She- It
Wir	heißen	We
Ihr	heißt	You
sie	heißen	They
Sie (kibar)	heißen	

L3 Almancaya ait olan “heißen” fiilinin, L2 İngilizcede birebir aynı anlamı taşıyan bir fiil olmadığı için fiil çekimi gösterilememiştir.

sprechen

have

Ich	spreche	I	have
Du	sprichst	You	have
Er – sie – es	spricht	He – She- It	has
Wir	sprechen	We	have
Ihr	sprech	You	have
sie	sprechen	They	have
Sie (kibar)	sprechen		

Örnek olarak verilmiş L3 Almanca için “sprechen”, L2 İngilizce için “have” fiilleri birbirlerini anlam olarak karşılıklı bir şekilde tamamlayan fiiller değildir. Bu örneklerden yola çıkılarak düzensiz fiil (unregelmäßige Verben / Irregular Verbs) kuralları konusunda köprü dil yöntemini kullanmak mümkündür. Çünkü L3 Almancada ikinci tekil kişi “du” zamiri için “-st” eki, üçüncü tekil kişi “er – sie – es” zamiri için “t” eklerinin yanında “sprechen” fiili “du” ve “er- sie- es” zamirlerinde değişime uğrayıp ilk sesli harf olan “e”, “i” sesli harfine dönüşmüştür. Buna benzer bir durum L2 İngilizce “have” fiilinde olmaktadır. Üçüncü tekil kişi “he- she- it” zamirinde “-s” eki gelirken kelime içindeki “v” harfi düşmüştür. Dolayısıyla düzensiz fiiller (unregelmäßige

Verben / Irregular Verbs) konusu anlatılırken, anlam olarak birbirini tam karşılamayan fiiller mevcut olsa da fiillerin uğramış olduğu değişimlerden yola çıkılarak köprü dil yöntemi kullanıla bilinir.

İkinci örnek olarak ikinci yabancı dil L3 Almanca için örnek verilen tun fiili, fiil çekimi bakımından wir, üçüncü çoğul kişi sie ve kibar Sie çekimlerinde fiil çekim kuralı olarak fiil sonuna –en gelmesi gerekirken gelmemiştir. Bu da bize tun fiilinin düzensiz bir fiil olarak algılanması gerektiğini göstermektedir.

3.1.1.5. Beş N Bir K Soruları (W-Fragen / W-Questions)

L1 Türkçe için beş N bir K, “Ne? Neden? Nasıl? Ne zaman? Nerede?” şeklinde ifade edilirken (Tanrıkulu ve Bayter, 2020), L2 İngilizce için “What? Where? When? Which? Why? Who?” ve L3 Almanca için “Wer? Was? Warum? Wo? Woher? Wohin?” kelimeleri kullanılmaktadır (Zengin, 2016).

Türkçe L1

Bu ne?

Neden Ankara’ya gidiyorsun?

Nasıl yardımcı olabilirim?

Ne zaman geliyorsun?

Nerede?

İngilizce L2

What is that?

Why are you going to Ankara?

How can I help you?

When do you come?

Where is it?

Almanca L3

Was ist das?

Warum gehst du nach Ankara?

Wie kann ich helfen?

Wann kommst du?

Wo ist das?

Verilen örneklerdeki soru ve cevaplarda da görüldüğü üzere, L1 Türkçede kullanılan kelime sayısı L2 İngilizce ve L3 Almancaya göre daha azdır. L2 İngilizce ve L3 Almanca da ise neredeyse aynı kelime sayısına sahiptir. Bu da L2 İngilizce ve L3 Almancanın aynı dil ailesine mensup olmalarından kaynaklanan ortak cümle kurulumu yapısından dolayıdır. Bu durum L3 olarak Almanca öğrenen kişiye doğru bir şekilde gösterilirse, L2 İngilizcesinden yardım olarak cümle kurulumunu anlaması daha kolay olacaktır.

3.1.1.6. Evet – Hayır Sorusu (Ja – Nein Frage / Yes – No Question)

Ana dili Türkçe L1’de fiil ile sorulan soru kalıbı kullanıldığında *evet- hayır*, birinci yabancı dil L2 İngilizcede *yes –no*, ikinci yabancı dil L3 Almanca da ise *ja – nein*, şeklinde cevaplar alınır. L1 Türkçe için fiile sorulan sorularda cümle sonunda *mi* ya da *mi* soru eki kullanılırken, L2 İngilizce ve L3 Almanca da fiilin kendisi cümle başında kullanılır.

Türkçe L1

İngilizce L2

Almanca L3

Mutlu **musun?**

Are you happy?

Bist du froh?

Haklı **mısın?**

Are you right?

Hast du Recht?

Örneklere kullanılmış sorulara *olumlu ve olumsuz* olarak iki farklı şekilde cevap verilir.

Olumlu (Positive Antwort / Positive Answer)

Türkçe L1

İngilizce L2

Almanca L3

Evet, mutluyum.

Yes, I am happy.

Ja, ich bin müde.

Evet, haklıyım.

Yes, I am right.

Ja, ich habe Recht.

Olumlu cümleler için verilen örnekler dikkatli incelendiğinde cümle öge diziliminde, L1 Türkçe için *onaylama kelimesi + sıfata eklenmiş iyelik eki* şeklindeyken, L2 İngilizce ve L3 Almanca için *onaylama kelimesi + özne + olmak fiili + sıfat* şeklindedir.

Olumsuz (Negative Antwort / Negative Answer)

<u>Türkçe L1</u>	<u>İngilizce L2</u>	<u>Almanca L3</u>
Hayır, mutlu değilim.	No, I am not happy.	Nein, ich bin nicht froh.
Hayır, haklı değilim.	No, I am not right.	Nein, ich habe kein Recht

Olumsuz cümleler için verilen örnekler incelendiğinde L1 Türkçe için cümle öge diziliminde *onaylamama kelimesi + sıfat + olumsuzluk kelimesine eklenmiş iyelik eki* şeklindedir. L2 İngilizce ve L3 Almanca için cümle öge dizilimi ise *onaylamama kelimesi + özne + olmak fiili + olumsuzluk kelimesi + sıfat* şeklindedir.

Dolayısıyla Evet – Hayır Sorusu (Ja – Nein Frage / Yes – No Question), olumlu ve olumsuz cevap konusunda L2 İngilizceyi L3 Almanca öğretiminde köprü dil olarak kullanabilmek mümkündür.

Ama L3 Almancada iki farklı şekilde olumsuz yapıldığı için burada dikkatli olmak gerekir. Çünkü L3 Almancada olumsuz cevap iki farklı şekilde yapılır. Birincisi fiili olumsuz yapmak ki bu durum L2 İngilizce için de geçerlidir. L3 Almancada “nicht”, L2 İngilizcede “not” kullanılmaktadır. İkinci durum ise bir nesneyi olumsuz yapmaktır. L3 Almancada her nesnenin kendine ait bir artikeli olduğu için “kein, keine, keinen, keinem” kelimeleri ile olumsuzluk yapılırken, L2 İngilizcede böyle bir durum söz konusu değildir. Bu durumda bize bir nesne olumsuzluğu söz konusu olduğunda L2 İngilizceyi, L3 Almanca için köprü dil olarak kullanamayacağımızı göstermektedir.

3.1.1.7. “ve” Bağlacı (die Konjunktion mit “und” / Conjunction with “and”)

En az iki cümle arasında bir köprü görevi gören ve her dil için çok önemli bir yere sahip olan bağlaçlar; L3 Almanca öğretimi sırasında L2 İngilizceyi köprü dil olarak kullanıp anlatılabilir. Çünkü her iki dilde de anlam ve yapı olarak aynı olan bağlaçlar mevcuttur. Özellikle “ve” bağlacının en önemli özelliği, cümle yapılarında herhangi bir değişime sebebiyet vermemesidir.

L3 Almanca

Ich fühle mich gesund **und** glücklich.

Ich gehe ins Kino **und** esse Popcorn

Du **und** ich kommen aus Cibuti.

L2 İngilizce

I feel healthy **and** happy.

I go to the Cinema **and** eat popcorn

You **and** I come from Cibuti.

3.1.1.8. 20'ye Kadar Sayılar (Zahlen bis 20 / Numbers to 20)

Her dilin önemli yapı taşlarından biri olan “sayılar“, L1 Türkçe, L2 İngilizce ve L3 Almanca için de temel konulardan biridir. Çünkü sayılar hayatımızda olmasa ne yaşımızı, ne saati, ne oturduğumuz evin kapı ya da kat numarasını vs., yani hayatın içindeki birçok şeyden mahrum kalmış oluruz. L2 İngilizceyi, L3 Almanca öğretiminde direk köprü dil olarak kullanamamız da çağrışım, mantık ve yapı yönünden yararlanmamız mümkündür.

L3 Almanca

eins

zwei

drei

vier

fünf

sechs

sieben

acht

neun

zehn

elf

zwölf

dreizehn

L2 İngilizce

one

two

three

four

five

six

seven

eight

nine

ten

eleven

twelve

thirteen

vierzahn	fourteen
fünfzahn	fifteen
sechzahn	sixteen
siebzahn	seventeen
achtzahn	eighteen
neunzahn	nineteen
zwanzig	twenty

İlk on iki sayıda L2 İngilizce, L3 Almanca için çağrışım yönünden köprü dil olarak kullanıla bilinir, çünkü birçok sayı birbirine yakın telaffuz edilmektedir. Örneğin; vier – four, fünf – five, sechs – six. On üçüncü sayıyla birlikte hem telaffuz hem de yapı bakımından L2 İngilizceden yardım alına bilinir. On üçle birlikte her tek haneli sayının sonuna L3 Almanca için “zahn”, L2 İngilizce için “teen” kelimesi eklenerek, çift haneli haline dönüştürülmüştür. Örneğin; vierzahn – fourteen, neunzahn- nineteen. Bunun dışında iki dilde de bazı tek haneli sayılar, çift haneli haline dönüşürken bazı değişimlere uğramaktadır. Örneğin; sechs - sechzahn, sieben – siebzahn, three – thirteen, five – fifteen, eight – eighteen, Burada da yapı olarak ortaklıklar gösterilerek köprü dil uygulaması yapıla bilinir.

3.1.2. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 2. Ünite

Themenkreis 2: Die Schule		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-die Schulsachen nennen</p> <p>-über den Stundenplan sprechen</p> <p>-die Farben nennen</p> <p>-Vorlieben ausdrücken und Meinungen sagen</p> <p>Syntaktische Mittel:</p> <p>die Schulsachen: der/ein Spitzer, die/eine Schultasche, das/ein Buch ... das Buch – die Bücher Der... / Die... / Das ... ist neu. Er / Sie / Es ist teuer. Was ist das? Das ist ein / eine ... Das ist kein / keine ... Ist das ein / eine ...? Ja, das ist ein / eine ... Nein, das ist kein / keine ... Das ist mein/dein ... Ist das dein/deine ...? Ja, das ist mein / meine ... Nein. Das ist nicht mein/e ... Sind das deine ...? Ja/Nein. Das sind ... (rot, blau, grün, weiß, schwarz, lila, rosa, braun, orange, grau) Mein Stift ist blau. Ich mag ... / Ich finde ... Wann hast du Sport? Ich habe am Montag Sport. Wann ist Sport? Was hast du am Montag?</p>	<p>HOREN</p> <p>4. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>5. Kann Anweisungen, die langsam und deutlich an ihm/sie gerichtet werden, verstehen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>9. Kann sehr kurze, isolierte und meist vorgefertigte Äußerungen benutzen, macht aber dabei viele Pausen, um nach Ausdrücken zu suchen, weniger vertraute Wörter zu artikulieren und Abbrüche in der Kommunikation zu reparieren.</p> <p>10. Kann mit elementaren sprachlichen Mitteln den schulischen Alltag beschreiben.</p> <p>11. Kann Vorlieben und Meinungen ausdrücken.</p> <p>LESEN</p> <p>4. Kann sehr kurze, einfache Texte Satz für Satz lesen und verstehen, indem er/sie bekannte Namen und Wörter herausucht.</p> <p>5. Kann kurze Texte verständlich und laut lesen.</p> <p>6. Kann Fragen und Anweisungen verstehen, sofern diese klar und deutlich an ihm/sie gerichtet werden.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>6. Kann einfache, isolierte Wendungen und kurze Sätze schreiben.</p> <p>7. Kann einen vorgegebenen Textrahmen vervollständigen.</p>	<p>Nomen im Singular und im Plural</p> <p>Modalverb: mögen im Singular</p> <p>Adjektive: neu, alt, groß, klein, dick, dünn</p> <p>Possessivpronomen im Singular: mein, dein, sein, ihr</p> <p>Adjektive: langweilig, spannend, uninteressant</p> <p>das Verb „haben“</p> <p>W-Fragen: Was, Wann</p> <p>die Verben: spielen, lernen, hören, machen, schwimmen, singen, malen ...</p> <p>Verneinung mit „kein/keine“</p> <p>Präposition: am + Wochentag</p> <p>Imperativ: (nur diese Anweisungen) Steh auf! - Steht auf! Sei leise! - Seid leise! Komm! - Komm! / Geh! - Geht! Lies! - Lest! / Schreib! - Schreibt!</p>

Tablo 4. A1.1 Ünite 2 Okul (Themenkreis 2 die Schule / Topic 2 Information School)

3.1.2.1. İsimlerde Tanımlık (der Artikel / Article)

Birçok Latin kökenli dilde olduğu gibi birinci yabancı dil L2 İngilizce ve özellikle ikinci yabancı dil L3 Almancada nesnelere hemen önünde o ismin tanımlığı (artikeli) vardır. L3 Almancada herhangi bir adın bu tanımlık ile öğrenilmesi şarttır çünkü tanımlık, ismin cinsiyetini, tekil ya da çoğul olmasını, çekim şekli gibi durumları belirtir (Zengin, 2016). Ama İngilizce için bu geçerli değildir, sadece belirtili ve belirtisiz tanımlık kullanılır. Eğer herhangi bir nesnenin ilk defa bahsediliyorsa belirtisiz tanımlık, bu nesnenin ikinci kez bahsediliyorsa bu defa da belirtili tanımlık kullanılır. Ama bu durum Türkçe için geçerli değildir. L2 İngilizce belirtisiz tanımlık *a* ve *an*, belirtili tanımlık ise

tüm isimler için *the*'dir. Almanca da ise belirtisiz tanımlık *ein* ve *eine*, belirtili tanımlık ise *der*, *die*, *das* 'tır. *Der*, maskulin isimler için, *die*, feminin isimler için, *das* ise neutral isimler için kullanılırken, cinsiyetine bakılmaksızın çoğul olan tüm isimler için de *die* (*plural*) şekliyle kullanılır.

Belirtili Tanımlık (Bestimmter Artikel / Definite Article)

Türkçe L1

silgi - çanta - defter - defterler

İngilizce L2

the eraser - **the** bag - **the** notebook -
the notebooks

Almanca L3

der Radiergummi - **die** Tasche - **das** Heft
-die Hefte

Verilmiş olan örnekler dikkatli incelendiğinde L1 Türkçede belirtili tanımlıkta herhangi bir tanımlık kullanılmazken, L2 İngilizce ve L3 Almanca için belirtili tanımlık kullanılmıştır.

Belirtisiz Tanımlık (Unbestimmter Artikel / Indefinite Article)

Türkçe L1

bir silgi - **bir** çanta - **bir** defter

İngilizce L2

an eraser - **a** bag - **a** notebook

Almanca L3

ein Radiergummi - **eine** Tasche - **ein** Heft

L1 Türkçe, L2 İngilizce ve L3 Almanca için belirtisiz tanımlıkta çoğul bir isim kullanımı görülmemektedir. Bu durum, ele aldığımız bu üç dilin nadir ortak özelliklerinden birisidir.

İsimlerde tanımlık konusunda yapılan açıklamalar ve verilen örnekler baz alındığında L3 Almanca için çok fazla detaya girilmeden, L2 İngilizcenin köprü dil olarak mantıken nerede nasıl kullanılabileceği gösterilebilir.

3.1.2.2. İsimlerin Çoğul Yapımı (Plural der Nomen / Plural of Nouns)

İsimlerin ya da nesnelere tekil kullanımları olduğu kadar çoğul kullanımları mevcuttur. Tekilden çoğul duruma geçiş sırasında kelimenin kendisine ek veya ekler getirilir ve böylece kelimenin çoğul durumu elde edilir. İkinci yabancı dil L3 Almanca ve birinci yabancı dil L2 İngilizce bu konuda da farklı yapılara sahiptir ve köprü dil olarak kullanılmaya bilir. L2 İngilizce tekilden çoğula geçiş sırasında kelime sonuna –s ya da –es eklerini alırken, L3 Almanca için durum biraz daha farklı şekillerde yapılır. Bir diğer farklı durum ise L3 Almancada her çoğul ismin tanımlığı *die* artikkel ile olmasıdır. L3 Almanca için çoğul durumu:

- Sadece artikkel değişimiyle,
- Kelime içerisinde kalın ünlü *a,o,u* barındıran kelimelerin üzerlerine *iki nokta* alarak yumuşamasıyla,
- Kelime sonuna –*e* eki getirilerek,
- Kelime köküne –*nis* ya da –*us* olan kelimeler fazladan –*s*,
- Kelime sonuna –*s* eki getirilerek,
- Hem kalın ünlüye *iki nokta* hem de sonuna –*e* getirilerek,
- Kelime sonuna –*er* eki getirilerek,
- Hem kalın ünlüye *iki nokta* hem de sonuna –*er* getirilerek,
- Kelime sonuna –(*e*)*n* ya da –*nen* eki getirilerek
- Bunların dışında da istisnai durumları olan kelimelere kendi eklerini getirerek, yapılır.

L3 Almanca

Das Zimmer – **die** Zimmer

Die Mutter – **die** Mütter

Der Tisch – **die** Tische

Der Bus – **die** Busse

Der Ball – **die** Bälle

L2 İngilizce

room - rooms

Mother – mothers

table – tables

bus – buses

ball – balls

Das Bild – die Bilder	picture – pictures
Das Haus – die Häuser	house – houses
Die Lehrerin – die Lehrerinnen	teacher – teachers
Das Auto – die Autos	car – cars
Das Album – die Alben	album – albums
Die Bank – die Bänke / die Banke	bank – banks

3.1.2.3. “Hoşlanmak” Tarz Fiili (Modalverb “mögen“ / “like + -ing)

Tarz eylemler (Modalverben), esas eylemlerin bildirdiği yargıları istek, olanak, zorunluluk gibi farklı tarzlarda belirten eylemlere denir (Zengin, 2016). L3 Almanca ve L2 İngilizcede de tarz eylemler önemli bir yere sahiptir. L3 Almanca tarz eylemler öğretirken, L2 İngilizceden birebir yardım alınamasa da mantık ve öğrenen kişinin daha önceden edindiği bilgi birikimini ve stratejilerini kullanabileceği gösterilebilir. Çünkü L3 Almandada tarz eylemli bir cümle yapılırken, tarz eylem her özne ve zamire göre bir çekime uğrar ama birinci tekil kişi zamiri “ich” ve üçüncü tekil kişi zamiri “er – sie – es” aynı çekimlenir ve cümlenin asıl fiili cümlenin en sonunda konumlanır. Ancak bu iki durum da L2 İngilizcede mevcut değildir. Tarz eylem bir çekime uğramaz ve fiilde tarz eylemin hemen peşi sıra konumlanır. Ayrıca L3 Almanca için ikinci ünite öğretilmek üzere programa alınmış “mögen” tarz fiili, L2 İngilizcede “like” fiiliyle anlam olarak örtüşmektedir ve L2 İngilizce için “like” bir tarz fiil değildir. “like” fiilinin özelliği ise üçüncü tekil kişi zamirleriyle kullanılırken “-s” takısı alması ve kendinden sonra gelecek olan fiile “-ing” eki ekletmesidir.

L3 Almanca

Ich **mag** Buch **lesen**.

Du **magst** Basketball **spielen**.

Er **mag** **schwimmen**.

Wir **mögen** Anıtkabir **besuchen**.

L2 İngilizce

I **like reading** a book.

You **like playing** Basketball.

He **likes** swimming.

We **like visiting** Anıtkabir.

3.1.2.4. Sıfatlar (Adjektive / Adjectives)

Bir varlığın ya da bir nesnenin etkili bir şekilde anlatılmasını, özelliklerinin belirtilmesini sağlayan kelimelere *sıfat* denir (Tanrıkulu ve Bayter, 2020). Sıfatlar etrafımızdaki her şeyi tanımlamada, betimlemede bizim en önemli yardımcılarımızdır. L2 İngilizce ve L3 Almancada ise birbirine benzer şekilde ya da aynı şekilde yazılan, anlam olarak da aynı anlamlara sahip sıfatlar mevcuttur. Bu durumda bize L3 Almanca öğretimi sırasında L2 İngilizceden köprü dil olarak yararlanabilme fırsatı vermektedir.

<u>L3 Almanca</u>	<u>L2 İngilizce</u>
neu	new
alt	old
groß	big
klein	small
dick	thick
dünn	thin
langweilig	boring
spannend	exciting
un/interessant	un/interesting

Her dilde olumlu yapılar olduğu kadar olumsuz yapılarda mevcuttur. Kimi zaman cümle olumsuz yapısıyla kullanılır, kimi zaman da kelime olumsuzluğu yapılır. Kelime olumsuzluğu yapılırken kelimenin önüne ya da sonuna bazı ekler getirilir. Son olarak örnek verilen “un/interessant - un/interesting “ ‘de olduğu gibi “un-” ön eki getirilerek, olumlu bir sıfatı olumsuz hale getirilme durumunun hem L2 İngilizcede hem de L3 Almancada olduğundan bahsedilebilir. Yani bu konuda da L3 Almanca için, L2 İngilizce rahatlıkla köprü dil olarak kullanılabilir.

3.1.2.5. Renkler (die Farben / Colours)

Etrafımızdaki her bir nesnenin ve canlının kendine ait ya da sonrasında insan eliyle eklenmiş rengi ya da renkleri vardır. L3 Almanca ve L2 İngilizcede birçok renk ortaklığı olduğu için, L3 Almanca renk öğretiminde de L2 İngilizceyi rahatlıkla köprü dil olarak kullanabiliriz.

<u>L3 Almanca</u>	<u>L2 İngilizce</u>
rot	red
blau	blue

orange	orange
grün	green
braun	braun
rosa / pink	pink
grau	grey
weiß	white
Türkis	turquoise

Sadece ana renkleri L3 Almancada öğrenirken L2 İngilizceyi köprü dil olarak kullanılacağını söylersek eksik bir söylemde bulunmuş oluruz. Çünkü renklerin koyuluk ve açıklığında da L2 İngilizceden yararlanarak anlatmak mümkündür. Tabii ki burada koyuluk ve açıklık kelimeleri ana renkler gibi birebir ya da okunuşları aynı olmasa da kullanım yeri olarak aynı oldukları için rahatlıkla yardım alınabilir. L3 Almancada koyu = dunkel, açık = hell 'dir. L2 İngilizcede koyu = dark, açık = light' tır. Buradaki tek fark L3 Almancada birleşik yazım kuralı varken, L2 İngilizcede ayrık yazım kuralı vardır.

<u>L3 Almanca</u>	<u>L2 İngilizce</u>
dunkelrot	dark rot
hellrot	light red
dunkelblau	dark blue
hellblau	light blue
dunkelgrün	dark green
hellgrün	light green
dunkelbraun	dark brown
lightbraun	light brown

Renkler konusu öğretildiğinde öğrenen kişiye *en sevdiğin renk nedir?* sorusu da akabinde öğretilir ve bu soru yapısı da aynı cümle kurulum yapısıdır. Burada da ufak

bir farklılık vardır. L3 Almancada en sevdiğin renk sözcüğü birleşik bir sözcüktür ama L2 İngilizcede iki sözcük kullanılır.

L3 Almanca

Was ist deine Lieblingsfarbe?

Meine Lieblingsfarbe ist schwarz.

Meine Lieblingsfarben sind schwarz und weiß.

L2 İngilizce

What is your favourite colour?

My favourite colour is black.

My favourite colours are black and white.

3.1.2.6. Tekil İyelik Zamirleri (Possessivpronomen im Singular / Singular Possessive Pronouns)

Her zamir için kendisine ait olanlardan bahsederken o zamire ait iyelik zamirleri kullanılır. Bu durum her dilde mevcuttur ama farklı şekillerde yapılmaktadır. Almanca (L3), İngilizce (L2) benzerliği ve Türkçe (L1) farklılığı iyelik ekinde de devam etmektedir (Arak,2010). L2 İngilizce ile L3 Almanca bu konuda kısmen yapı ve okunuş bakımından ortak paydalarda buluşur ve bu da L2 İngilizceyi L3 Almanca için köprü dil olarak kullanıla bilinir anlamına gelmektedir.

L3 Almanca

Ich - mein

Du - dein

Er - sein

Sie – ihr

Es - sein

L2 İngilizce

I - my

You - your

he - his

she - her

it - its

Fakat bölüm 3.1.2.1’de de belirtildiği üzere L3 Almancada her nesnenin bir artikeli vardır ve bu tekil iyelik zamirleri (Possessivpronomen im Singular / Singular Possessive

Pronouns) feminen bir artikelli kelime ile kullanılacağı zaman, tekil iyelik eklerinin sonuna “-e” harfi eklenmektedir. Bu durumda L2 İngilizcede olmadığı için burada köprü dil kullanımından söz edilemez.

<u>L3 Almanca</u>	<u>L2 İngilizce</u>
Meine Mutter	my mother
Deine Mutter	your mother
sein Mutter	his mother
Ihre Mutter	her mother
Seine Mutter	its mother

3.1.2.7. Sahip Olmak Fiili (Verb “haben” / Verb “have”)

Bölüm 2.2.1.1.3’te *olmak fiili*’nin ne kadar önemli olduğundan bahsedilmişti. Aynı önem sahip olmak (haben / have) fiili içinde geçerlidir. Sahip olmak fiili, L3 Almanca için kendi anlamının dışında bir de geçmiş zaman yapılırken yardımcı fiil rolü de üstlenmektedir. L2 İngilizceyi L3 Almanca için anlam ve yardımcı fiil bakımından köprü dil olarak kullanabilirken, fiil çekimi konusunda köprü dil olarak kullanmayız. Bölüm 2.2.1.1.4.’te de detaylı bir şekilde bahsedildiği gibi L2 İngilizce ve L3 Almancadaki bu farklılık bu önemli fiil içinde devam etmektedir. Ayrıca L3 Almancada sahip olmak fiili “haben” hem düzensiz bir çekime sahiptir hem de ismi –i haline dönüştürme özelliğinden dolayı yapı değişikliği de yapmaktadır.

<u>L3 Almanca</u>	<u>L2 İngilizce</u>
Ich habe ein Buch.	I have a book.
Du hast einen Wagen.	You have a car.
Sie hat ein Haus.	She has a House.
Wir haben Kinder.	We have kids.

3.1.2.8. Günler (die Wochentage / Days of Week)

Zaman kavramları her dil için büyük öneme sahip bir konudur. L3 Almanca ve L2 İngilizce günler konusunda da ortak noktaya sahip iki dil grubudur ve L3 Almanca öğretiminde L2 İngilizce burada rahatlıkla köprü dil olarak kullanılabilir.

<u>L3 Almanca</u>	<u>L2 İngilizce</u>
-------------------	---------------------

Montag	Monday
Dienstag	Tuesday
Mittwoch	Wednesday
Donnerstag	Thursday
Freitag	Friday
Samstag	Saturday
Sonntag	Sunday

3.1.2.9. İlgeç 1 (Präposition “am” / Preposition “on”)

Tek başına bir anlamı olmayan, sözcükler arasında bir köprü görevi görerek birbirlerine bağlanmasını sağlayan kelimelere ilgeç (Präpositionen) denir. İlgeçler bir adın ya da adılın diğer bir ad ya da adıyla olan ilişkisini gösterir. Birlikte kullanıldığı sözcüklerle zaman, neden, yer, benzerlik, yön, araç durumu gibi çeşitli anlam ilişkileri kurar. Birlikte kullanıldığı ad ya da adılın önünde ya da arkasında yer alır. L3 Almanca ve L2 İngilizce de bu konuda ortak paydaya sahiplerdir. İki dilde de kullanılan ve aynı anlama gelen ilgeçlerin sayısı azımsanmayacak kadar çoktur. Bunun dışında okunuşları da birbirine benzemektedir. *Almanca Öğretim Programına* göre ikinci ünite de öğretilmesi hedeflenen “am” ilgeci iki kelimenin birleşiminden yani “an” ve “dem” kelimelerinin birleşiminden ortaya çıkmıştır ve bu konudaki görevi günlerle birlikte kullanılmasıdır. Aynı durum L2 İngilizcede “on” ilgecinde de söz konusudur. Bu ilgeç de günlerle kullanılmaktadır. Dolayısıyla L2 İngilizceyi L3 Almanca için köprü dil olarak kullanabileceğimiz başka bir yapı da budur.

L3 Almanca

Am Montag gehe ich in die Schule.

Am Freitag fliegt er nach Ankara.

Am Samstag spielst du Basketball.

Am Donnerstag schwimmt er.

L2 İngilizce

I go to school **on** Monday.

On Friday he flies to Ankara.

You play Basketball **on** Saturday

On Thursday he swims.

3.1.3. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 3. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Themenkreis 3: Die Gesellschaft		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-über die Familienmitglieder sprechen (Alter, Berufe)</p> <p>-das Aussehen beschreiben</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Ich habe einen / eine / ein ... Ich habe keinen Bruder. Aylins Mutter heißt ... Das sind unsere Großeltern. Sie heißen ... Alis Schwester ... / Seine Schwester ... Sandras Bruder ... / Ihr Bruder ... Wie sind dein/deine ...? Meine Augen sind ... Deine Haare sind ... Ich bin schlank / klein / mittelgroß. Aylin / Ahmet ist ...</p> <p>die Berufe: der Arzt, die Ärztin, der Lehrer, die Lehrerin, der Krankenschwester, die Krankenschwester usw. Aziz Sancar ist Wissenschaftler. Mein Vater ist Arzt und meine Mutter ist ...</p> <p>Meine Mutter trägt ein Kopftuch</p>	<p>HÖREN</p> <p>6. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>7. Kommt mit Zahlen ab 20 zurecht.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>12. Kann sich und andere vorstellen und anderen Leuten Fragen zu ihrer Person stellen und kann auf Fragen dieser Art Antwort geben.</p> <p>13. Kann sich mit einfachen, überwiegend isolierten Wendungen über Menschen und Orte äußern.</p> <p>14. Kommt mit Zahlen ab 20 zurecht.</p> <p>15. Kann sich selbst beschreiben.</p> <p>LESEN</p> <p>7. Kann kurze, einfache Texte Satz für Satz lesen und verstehen.</p> <p>8. Kann vertraute Namen, Wörter und ganze elementare Wendungen in einfachen Mitteilungen in Zusammenhang mit den üblichsten Alltagssituationen erkennen.</p> <p>9. Kommt mit Zahlen ab 20 zurecht.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>8. Kann einfache, isolierte Wendungen und kurze Sätze schreiben.</p> <p>9. Kann einen vorgegebenen Textrahmen vervollständigen.</p> <p>10. Kommt mit Zahlen ab 20 zurecht.</p>	<p>haben + Akkusativ mit dem unbestimmten Artikel</p> <p>Genitiv: „-s“</p> <p>Possessivpronomen im Plural: unser, euer, ihr, Ihr</p> <p>die Adjektive: blond, schwarz, lang, kurz, halblang, glatt, lockig, mittellang</p> <p>die Adjektive: dick, schlank, vollschlank</p> <p>Verb: tragen im Singular</p>

Tablo 5. A1.1 Ünite 3 Birlik (Themenkreis 3 Gesellschaft / Topic 3 Company)

3.1.3.1. Aile Bireyleri (die Familienmitglieder – Family Member)

Yabancı dillerin en temel konularından biri olan aile bireyleri ana dili L1 Türkçe için çok geniş bir yelpazeye sahipken, birinci yabancı dil L2 İngilizce ve ikinci yabancı dil L3 Almanca için aynı durumdan bahsetmek biraz zordur. Ama bu iki yabancı dilin ortak payda da bulunduğu bahsetmek ise mümkündür. Hatta öyle ortak noktalarda buluşurlar ki aile bireylerinin isimleri birebire aynı olmasa da birbirine çok yakın bir telaffuzları vardır. Aralarındaki tek fark L3 Almancada her kadın birey için *die* tanımlığı, erkek bireyler için *der* tanımlığı kullanırken, L2 İngilizcede tanımlık kullanılmamasıdır.

<u>L3 Almanca</u>	<u>L2 İngilizce</u>
der Großvater	Grandfather
die Großmutter	Grandmother
der Vater	Father
die Mutter	Mother
der Onkel	Uncle
die Tante	Aunt
der Sohn	Son
die Tochter	Daughter
der Bruder	Brother
die Schwester	Sister
der Neffe	Nephew
die Nichte	Niece
der Cousin	Cousin
die Cousine	Cousin

3.1.3.2. İsmın –i Hali (Akkusativ / Accusative Case)

Ana dili L1 Türkçede ismin beş hali vardır. Yalın hali, -i hali, -e hali, -de hali ve –den hali. Tüm bu hallerin kendilerine özgü birer ekleri mevcuttur. Bu ekler ana dili L1 Türkçedeki kurallar gereği ismin sonuna eklenir. L3 Almancada da ismin dört hali bulunur. İsmın yalın hali (Nominativ), -i hali yani belirtme (Akkusativ), -e, -a hali yani yönelme (Dativ), bir de –nın, -nin hali yani tamlayan (Genetiv). L3 Almanca, L1 Türkçe gibi sondan eklemeli bir dil olmadığı için ismin halleri tanımlık değişimi sayesinde yapılır. L3 Almancada belirtili ve belirtisiz tanımlıklar ismin hallerine göre değişim gösterir. L2 İngilizcede ise ismin halleri anlam olarak varken, gramer açısından herhangi bir durum söz konusu değildir. Bu durumda L2 İngilizcenin ismin –i hali için köprü dil

olarak kullanılamayacağını göstermektedir. L3 Almancada ismin –i hali (Akkusativ) bazı fiiller ve ilgeçler kullanıldığında olur ve durumunda sadece maskulin artikel olan “der” artikeli “den”, “einen” ve “keinen” olarak değişime uğrar.

L3 Almanca

Ich habe einen Bruder.

Er macht es für seinen Vater.

Du suchst keinen Wagen.

Ich sehe den Mann.

L2 İngilizce

I have a brother.

He makes it for his father.

You aren't looking a car.

I see the man.

3.1.3.3. 20'den Sonraki Sayılar (Zahlen nach 20 / Numbers after 20)

Bölüm 3.1.1.8'de ilk 20 sayıda ve L2 İngilizce ile L3 Almanca arasındaki benzerlikler gösterilmeye çalışılmıştı. Bölümde ise yine L2 İngilizceyi L3 Almanca için köprü dil olarak kullanılabilecek ve kullanılamayacak noktalar gösterilmeye çalışılacaktır.

L3 Almanca

20 – zwanzig

30- dreißig

40- vierzig

50- fünfzig

60- sechzig

70- siebzig

80- achtzig

90- neunzig

100- hundert

1000-tausend

L2 İngilizce

twenty

thirty

forty

fifty

sixty

seventy

eighty

ninety

hundred

thousand

Onluk sayılarda L3 Almanca ile L2 İngilizce okunuş, yazılış ya da uğradıkları değişim bakımından birbirlerini andırmaktadır. Bunun dışında ise iki dilde de onluk yapımı için aynı ekler kullanılmaktadır. L3Almanca için sayının sonuna “-zig (30- dreißig hariç), L2 İngilizce için “-ty”(80 – eighty hariç) eklenmiştir.

Ama onluklarla birlikte ara sayılarda işin içine girdiği zaman iki dil arasındaki benzerlik devre dışında kalmaktadır. Çünkü bu durumda iki dil birbirinden çok farklı bir yapıya sahiptir.

<u>L3 Almanca</u>	<u>L2 İngilizce</u>
29- neunundzwanzig	twenty-nine
38- achtunddreißig	thirty-eight
47- siebenundvierzig	forty-seven
56- sechsfünfzig	fifty-six
65- fünfundsechzig	sixty-five
74- vierundsiebzig	seventy-four
83- dreiundachtzig	eighty-three
91- einundneunzig	ninety-one

Verilen örnekler detaylı bir şekilde incelendiği takdir de hem yapı bakımından hem de yazılış bakımından L3 Almanca ile L2 İngilizce birbirinden çok farklı konumlardadır. L3 Almandada yazım birler basamağından başlayıp sonrasında “ve” anlamındaki “und” kelimesi gelmektedir ve en sonunda da onlar basamağı yazılmaktadır. Tüm bunların hepsi birleşik yazılmak zorundadır. Ayrıca on bir dışındaki diğer “bir” ile yazılacak onluk sayılarda “eins” kelimesindeki “s” harfi düşürülür. L2 İngilizcede ise L1 Türkçe de olduğu gibi sayıların yazım sıralanışı onlar basamağı ve birler basamağı şeklindedir ve iki basamak arasında “-“ bulunmaktadır.

3.1.3.4. Sahiplik Eki –s (Genitiv –s / Genitive ‘s)

Her dilde farklı şekillerde sahiplik durumu yapılmaktadır. Özellikle sahiplik zamirleriyle bu durum yapılmaktadır. Ama L2 İngilizce ve L3 Almandada sahiplik zamirlerinin dışında bir ‘s ile sahiplik durumu yapılabiliyor. Ama iki dil arasında ufak bir fark bulunmaktadır, bu da L2 İngilizcede “” noktalama işareti kullanılırken, L3 Almandada ise bu noktalama işareti kullanılmamaktadır.

<u>L3 Almanca</u>	<u>L2 İngilizce</u>
Kartals Buch	Kartal’s book
Alis Fahrrad	Ali’s bike
Juls Auto	Jul’s auto
Maikes Handy	Maike’s cell
Zeyneps Wasser	Zeynep’s water

3.1.3.5. oğul İyelik Zamirleri (Possessivpronomen im Plural / Plural Possessive Pronouns)

Bölüm 2.2.1.2.6’da tekil iyelik eklerinden bahsedilmiş ve L2 İngilizceyi L3 Almanca için nerelerde ve nasıl köprü dil olarak kullanılıp kullanılmayacağı gösterilmeye çalışılmıştır. oğul iyelik ekleri için ise köprü dil kullanımı için bir alan bulunmamaktadır. Çünkü yazım, telaffuz ve yapı bakımından çoğul iyelik ekleri birbirinden çok farklı durumdadırlar.

L3 Almanca

wir - unser

ihr - euer

sie - ihr

Sie - Ihr

L2 İngilizce

we - our

you - your

they - their

you – your

Ayrıca ikinci çoğul iyelik zamiri “euer” feminen artikelli bir kelime ile birlikte kullanıldığı zaman üçüncü sıradaki “-e” harfi düşer ve kelime sonuna yeni bir “-e” harfi gelir.

L3 Almanca

eure Tasche

eure Katze

eure Kinder

eure Zeitung

3.1.4. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 4. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Themenkreis 4: Tägliches Leben		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-Uhrzeit und Tageszeit angeben -über Tagesabläufe sprechen -etwas im Café bestellen</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Wie viel Uhr ist es? Wie spät ist es? Es ist Viertel vor drei. Es ist zwei Uhr fünfundvierzig. nächste Woche, um drei Uhr, am Wochenende, ... Um wie viel Uhr stehst du auf? Ich stehe um sieben Uhr auf. Ich muss um sechs Uhr aufstehen. Meine Freundin spricht sechs Sprachen. Sie fährt Inliner. Wohin geht sie? Sie geht nach Hause. Sie geht in die Schule. Was möchten Sie trinken? Tee oder Kaffee? Ich möchte Tee ohne Zucker. Ich möchte Kaffee mit Milch. (ein Stück Kuchen, eine Tasse Kaffee, eine Flasche Mineralwasser, eine Dose Limonade)</p>	<p>HÖREN</p> <p>8. Kann vertraute Wörter und ganz einfache Sätze verstehen, die sich auf konkrete Dinge um ihn/sie herum beziehen, vorausgesetzt, es wird langsam und deutlich gesprochen.</p> <p>9. Kann Zeitangaben verstehen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>16. Kann Zeitangaben mit Hilfe von Wendungen machen, wie <i>nächste Woche, um drei Uhr</i>.</p> <p>17. Kann alltägliche Ausdrücke verstehen, die auf die Befriedigung einfacher, konkreter Bedürfnisse zielen, wenn sich verständnisvolle Gesprächspartner direkt an ihn/sie richten und langsam, deutlich und mit Wiederholungen sprechen.</p> <p>18. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren, sofern es sich um unmittelbare Bedürfnisse oder um sehr vertraute Themen handelt.</p> <p>LESEN</p> <p>10. Kann vertraute, alltägliche Ausdrücke und ganz einfache Sätze verstehen und verwenden, die auf die Befriedigung konkreter Bedürfnisse zielen.</p> <p>11. Kann Zeitangaben verstehen.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>11. Kann in kurzen Mitteilungen (SMS, E-Mail) Informationen aus dem alltäglichen Leben erfragen oder weitergeben.</p> <p>12. Kann Zeitangaben schreiben.</p>	<p>Temporalangaben: morgens, mittags, montags</p> <p>Präpositionen: um, am</p> <p>die trennbaren Verben: aufwachen, aufstehen, anziehen, fernsehen, anrufen, anfangen, mitkommen, einkaufen ...</p> <p>Modalverb: müssen</p> <p>unregelmäßige Verben im Präsens: essen, schlafen, fahren, lesen, sehen, laufen</p> <p>spezielles Verb: möchten</p> <p>Konjunktion: oder</p> <p>Präpositionen: mit/ohne (Verwendung wie in den Beispielsätzen ohne Artikel)</p> <p>W-Frage: Wohin (nur mit : in die Schule / ... ins Kino / ... nach Hause / ...)</p>

Tablo 6. A1.1 Ünite 4 Günlük Hayat (Themenkreis 4 Tägliches Leben / Topic 4 Daily Life)

3.1.4.1. Saatler (die Uhrzeiten / Hours)

İnsan hayatında çok önemli bir yere sahip olan ve neredeyse hayatımıza yön veren bu konu, L3 Almanca ve L2 İngilizcede yine ortak özelliklere sahiptir. Bu durumda bize L3 Almancada saatlerin öğreniminde L2 İngilizceyi köprü dil olarak kullanma fırsatı sunmaktadır. Soru sorma ve cevap verme şekli cümle kurulumu bakımından aynıdır. Örneğin L2 İngilizcede cevap verilirken “It is”, geçiyor anlamında “past”, kalıyor anlamında “to” yapıları kullanılmaktadır, L3 Almancada ise benzer bir yapıya sahiptir ve L2 İngilizceye karşılık olarak sırasıyla “Es ist”, “nach”, ve “vor” kullanılır. Sadece

buçuklu saatler söylenirken L3 Almanca, L2 İngilizceye göre farklı bir şekilde kullanılmaktadır. L3 Almancada buçuklu saatlerde saat, bir sonraki saat olarak söylenir.

L3 Almanca

Wie spät ist es?

Es ist fünf nach fünf Uhr.

Es ist Viertel nach fünf Uhr.

Es ist halb sechs Uhr.

Es ist zwanzig vor sechs Uhr.

Es ist Viertel vor sechs Uhr.

L2 İngilizce

What time is it?

It is five past five o'clock.

It is quarter past five o'clock.

It is half past five o'clock.

It is twenty to six o'clock.

It is quarter to six o'clock.

3.1.4.2. İlgeç 2 (Präposition “um” / Preposition “at”)

Bölüm 3.2.1.9.' da L3 Almanca için “am”, L2 İngilizce için “on” ilgeçlerinden ve nerede nasıl köprü dil olarak kullanılabileceği gösterilmeye çalışılmıştı. Bu bölümde ise başka bir ilgeç olan “um” ilgecinin görevinden ve köprü dil yöntemini nasıl kullanabileceğimiz gösterilmeye çalışılacaktır. L3 Almancada “um” ilgeci saatlerle birlikte kullanılan bir ilgeçtir ve L2 İngilizcede de “at” ilgeci bu görevi üstlenmektedir. Dolayısıyla L3 Almanca için “um” ilgecini öğretirken L2 İngilizceden köprü dil olarak yararlanmak mümkündür.

L3 Almanca

L2 İngilizce

Ich lerne **um** 15.00 Uhr Deutsch.

I learn German **at** 3 p.m.

Du frühstückst **um** 08.00 Uhr.

You have a breakfast **at** 8 a.m.

Er schwimmt **um** 12. Uhr.

He swims **at** 12 O'clock.

3.1.4.3. Tarz Fiil “Zorunda Olmak (Modalverb “müssen” / Modal Verbs “must”)

Bölüm 3.1.2.3.’de tarz fiilin ne demek olduğunu ve L3 Almanca ile L2 İngilizcenin bu konuda farklı bir yapıya sahip olduğu açıklanmaya çalışılmıştı. Bu bölümde de zorunda olmak tarz fiilini, L3 Almancada “müssen”, L2 İngilizcede “must” ele alacağız. L3 Almancada bir tarz fiil kullanıldığı zaman, o tarz fiilin her özneye göre çekimi yapılması (birinci tekil kişi “ich” ile üçüncü tekil kişi “er-sie-es” aynı çekime sahiptir) ve cümlenin ana fiilinin cümle sonuna yalın haliyle konumlandırılması gerekmektedir. Ama bu durum L2 İngilizce için farklıdır. Ne tarz fiil bir çekime uğrar ne de ana fiil cümle sonunda konumlandırılır. Ana fiil tarz fiilden hemen sonra yerini almaktadır. Dolayısıyla yapı olarak bu konuda L2 İngilizceden L3 Almanca için köprü dil olarak yardım alınması mümkün değildir ama anlam yönünden ve fiillerin okunuşunun birbirine yakın olduğu gösterilerek köprü dil olarak kullanılabilmektedir.

L3 Almanca

Ich **muss** nach zur Schule **gehen**.

Du **musst** Deutsch **lernen**.

Er **muss** ins Bett **gehen**.

Wir **müssen** zu Hause **bleiben**.

Ihr **müsst** Buch **lesen**.

Sie **müssen** geradeaus **gehen**.

L2 İngilizce

I **must go** to school.

You **must learn / study** German.

He **must go** to bed.

We **must stay** at home.

You **must read** a book.

They **must go** straight forward.

3.1.4.4. “ya da”, “veya” Bağlacı (die Konjunktion mit “oder” / Conjunction with “or”)

İki farklı olguyu ya da cümleyi birbirine bağlayan bağlacıdır. Hem gramer yapısıyla hem de anlamıyla L3 Almanca öğretiminde L2 İngilizceyi köprü dil olarak kullanmak mümkündür.

L3 Almanca

Ich gehe **oder** ich bleibe.

Was trinkst du Tee **oder** Kaffee?

Sie muss mich anrufen **oder** mir eine Nachricht senden.

L2 İngilizce

I go **or** I stay.

What do you drink tea **or** coffee?

You have to call me **or** send me a message.

Ayrıca L3 Almancada “oder” bağlacı bir de cümle sonlarında kullanarak, kullanılan cümlenin onaylanması anlamında kullanılmaktadır. Ama L2 İngilizcedeki “or” bağlacı için bu geçerli değildir.

L3 Almanca

Trinkst du Tee, **oder**?

Geht er zur Schule, **oder**?

Spielen wir Basketball, **oder**?

3.1.4.5. İlgeç 3 (Präposition “mit”, “ohne” / Preposition “with”, “without”)

Bu bölümde “ile” ve “-sız / -siz” anlamlarına gelen L3 Almancada “mit” ve “ohne”, L2 İngilizcede ise “with” ve “without” ilgeçleri ele alınmıştır. Anlam olarak birbirleriyle tam manasıyla örtüşen bu ilgeçler, özellikle “mit” ve “with” kelimelerinin okunuşlarıyla da birbirine yakın olmalarından dolayı, L2 İngilizcenin L3 Almanca için köprü dil olarak kullanılabilmesine imkan verebilmektedir.

L3 Almanca

Sie trinkt Tee **mit** Zucker.

Er trinkt Tee **ohne** Zucker.

Das Leben hat eine Bedeutung **mit** dir.

Man kann nicht **ohne** Wasser leben.

L2 İngilizce

She drinks Tee **with** sugar.

He drinks Tee **without** sugar.

Life has a meaning **with** you.

Man can't live **without** water.

Burada dikkat edilmesi gereken husus mevcuttur. L3 Almanca için bu iki ilgeç isminin hal değişimine uğramasına sebep olur. “mit” ismi –e haline (Dativ), “ohne” ismi –i haline (Akkusativ) dönüştürmektedir. Ama bu durum L2 İngilizcede gramer olarak mevcut değildir.

L3 Almanca

Ich komme **mit meinem** Vater.

Du geht **ohne den** Wagen.

3.1.4.6. Düzensiz Fiiller (Unregelmäßige Verben / Irregular Verbs)

Her dilde düzenli bir şekilde çekime uğrayan fiiller olduğu kadar, düzensiz çekime sahip olan fiillerde mevcuttur. Düzensiz fiil (Unregelmäßige Verben / Irregular Verbs), normal fiil çekim kuralının dışında bir çekime uğrayan fiile denir. L3 Almanca, L2 İngilizceye göre bu konuda biraz daha zengin bir fiil hazinesine sahip denilebilir. Bölüm 3.1.1.3’te olmak fiilinin (sein / to be), bölüm 3.1.2.7.’de ise sahip olmak fiilinin (haben/ have) düzensiz bir çekime sahip oldukları gösterilmeye çalışılmıştır. Bölüm 3.1.1.4.’de de belirtmeye çalışıldığı gibi L3 Almancada her zamir için uygulanan “-e, -st, -t, -en, -t, -en” çekimine uymayan tüm fiiller düzensiz fiildir. Ayrıca L3 Almanca için tarz fiillerin tekil kişiler “ich, du, er-sie-es” çekimleri de düzensiz fiil çekim kategorisine girmektedir.

L3 Almanca

	<u>essen</u>	<u>schlafen</u>	<u>lesen</u>	<u>sehen</u>	<u>laufen</u>
Ich	esse	schlafe	lese	sehe	laufe
Du	isst	schläfst	liest	siehst	läufst
Er-Sie-Es	isst	schläft	liest	sieht	läuft
Wir	essen	schlafen	lesen	sehen	laufen
Ihr	esst	schlaft	lest	seht	lauft
sie / Sie	essen	schlafen	lesen	sehen	laufen

3.1.4.7. Özel Fiil (Spezielles Verb “möchten“ / Special Verb “would like to“)

Diller kendi içinde birçok farklı fiil türüne sahiptir. Bu fiiller yapıları ya da özelliklerinden dolayı farklı kategorilere ayrılmaktadırlar. “möchten” fiili ise L3 Almancada özel fiil kategorisindedir. L2 İngilizcede ise “would like to” fiili, L3 Almanca “möchten” fiilinin öğretiminde anlam yönünden köprü dil olarak kullanılabilmektedir, fakat yapı olarak birbirlerinden farklı oldukları için köprü dil işe yaramaya bilmez. Çünkü L3 Almancada “möchten” fiili aynı tarz fiillerde olduğu gibi her zamir için çekime uğrar ve asıl fiilin cümle sonunda konumlanmasını sağlar ama L2 İngilizcede “would like to” fiili herhangi bir çekime uğramamaktadır ve fiil hemen arkasından onu takip etmektedir.

L3 Almanca

Sie **möchte** Deutsch **lernen**.

L2 İngilizce

She **would like to** learn German.

Ich **möchte** Basketball **spielen**.

I **would like to play** basketball.

Wir **möchten** etwas **essen**.

We **would like to eat** something.

Möchten Sie etwas **trinken**?

Would you **like to** drink something?

3.1.5. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 5. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Themenkreis 5: Essen und Trinken		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-über Essen und Trinken sprechen</p> <p>-Obst und Gemüsenamen nennen (Sing./PL)</p> <p>-Preise nennen</p> <p>-Mengen angeben</p> <p>-Zutaten von einem Gericht aufzählen und eine Liste erstellen (z.B. Pfannkuchen)</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>die Obstnamen: der Apfel, die Banane ... die Gemüsenamen: der Salat, die Gurke ... Was ist das? / Was sind das? Das ist eine Orange. / Das sind Orangen und Gurken. Wie viel kostet/ kosten ...? Es kostet... Was brauchen Sie? Ich brauche ein Kilo Äpfel. Ich möchte ein Pfund Kirschen. Ich mag Kirschen und Äpfel sehr.</p> <p>Ich esse gern Orangen, aber trinke keinen Orangensaft.</p> <p>(eine Scheibe Brot, ein Glas Milch, ein Esslöffel Zucker...)</p> <p>Die Zutaten: zwei Eier, Milch, Zucker, Mehl, ...</p>	<p>HÖREN</p> <p>10. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>11. Kommt mit Mengenangaben, Preisen zurecht.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>19. Kann alltägliche Ausdrücke, die auf die Befriedigung einfacher, konkreter Bedürfnisse zielen, verstehen, wenn sich verständnisvolle Gesprächspartner direkt an ihn/sie richten und langsam, deutlich und mit Wiederholungen sprechen.</p> <p>20. Kann sich mit einfachen, überwiegend isolierten Wendungen über Menschen und Orte äußern.</p> <p>21. Kann auf entsprechende Fragen Antworten geben.</p> <p>22. Kommt mit Mengenangaben, Preisen zurecht.</p> <p>LESEN</p> <p>12. Kann vertraute Namen, Wörter und ganz elementare Wendungen in einfachen Mitteilungen in Zusammenhang mit den üblichsten Alltagssituationen erkennen.</p> <p>13. Kommt mit Mengenangaben, Preisen zurecht.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>13. Kann einzelne vertraute Namen, Wörter und ganz einfache Sätze schreiben.</p> <p>14. Kann einen vorgegebenen Textrahmen vervollständigen.</p> <p>15. Kommt mit Mengenangaben, Preisen zurecht.</p>	<p>W-Frage: Wie viel</p> <p>Modalverb: mögen</p> <p>Konjunktion: aber</p>

Tablo 7. A1.1 Ünite 5 Yemek ve İçmek (Themenkreis 5 Essen und Trinken / Topic 5 Eat and Drink)

3.1.5.1. “ne kadar” Sorusu (W- Frage “wie viel” / W-Question “how much”)

Yemek ve içmek konusu sadece yiyecek ve içeceklerin adlarını ya da fillerini kapsayan bir konu değildir aynı zamanda yiyecek ve içeceklerin fiyatlarını sormayı da kapsar. L3 Almancada bu soruyu “wie viel”, L2 İngilizcede ise “how much” soru kelimesi kullanılır. Sadece soru kalıbı olarak ele aldığımızda L2 İngilizceyi, L3 Almanca için

köprü dil olarak kullanılabilmek mümkündür. Ama cümle yapısı olarak kullanmak pek mümkün olmaya bilir. Çünkü L3 Almancada “wie viel” soru kelimesinden sonra direk fiil gelirken, L2 İngilizcede “how much” soru kelimesinden sonra o cümlenin zamanının yardımcı fiili sonrasında özne ve en sondada asıl fiil gelmektedir.

L3 Almanca

Wie viel kostet Apfel?

Wie viel kosten Kirschen?

Wie viel kostet Brot?

L2 İngilizce

How much does apple **cost**?

How much do cherries **cost**?

How much does bread **cost**?

3.1.5.2. “ama” Bağlacı (die Konjunktion mit “aber” / Conjunction with “but”)

İki farklı düşünceyi birbirine bağlayan bağlaç olan “ama”, L2 İngilizceyi, L3 Almancada yapı ve anlam yönünden köprü dil olarak kullanma imkanı vermektedir.

L3 Almanca

Ich liebe ihn **aber** er liebt mich nicht.

Ich spreche Deutsch **aber** Englisch nicht.

Ich esse nicht Zitrone **aber** ich esse Orange.

L2 İngilizce

I love him **but** he doesn't love me.

I speak German **but** not English.

I don't eat lemon **but** I eat orange.

3.1.6. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 6. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Themenkreis 6: Besondere Tage		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-die Jahreszeiten und die Monate nennen</p> <p>-das Datum angeben</p> <p>-einen Wunsch äußern</p> <p>-über Feste sprechen</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Im Sommer kommt meine Tante aus Deutschland. Ich habe im April Geburtstag. Tag der Republik ist am neunundzwanzigsten Oktober. Heute ist der dritte Mai.</p> <p>Das Schulfest ist am dreizehnten Juni.</p> <p>Was willst du machen? Ich will einen Kuchen backen.</p> <p>Weihnachten ist am ... Das Ramadanfest dauert drei Tage. Wir feiern von ... bis ... das Ramadanfest.</p> <p>Liebe/Lieber ... . Viele Grüße Dein/Deine</p>	<p>HÖREN</p> <p>12. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>13. Kann Zeitangaben verstehen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>23. Kann Zeitangaben machen mit Hilfe von Wendungen wie nächste Woche, im November, am dritten März, um drei Uhr.</p> <p>24. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren, sofern es sich um unmittelbare Bedürfnisse oder um sehr vertraute Themen handelt.</p> <p>LESEN</p> <p>14. Kann kurze einfache Texte Satz für Satz lesen und verstehen.</p> <p>15. Kann kurze und einfache Mitteilungen auf Einladungskarten verstehen.</p> <p>16. Kann Zeitangaben verstehen.</p> <p>17. Kann sehr kurze und einfache Mitteilungen (z.B. E-Mails, SMS, Postkarten) verstehen.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>16. Kann sehr kurze und einfache Mitteilungen (z.B. E-Mails, SMS, Postkarten, Einladungskarte) schreiben.</p> <p>17. Kann einfache, isolierte Wendungen und Sätze schreiben.</p> <p>18. Kann Zeitangaben schreiben.</p>	<p>Modalverb: wollen</p> <p>Temporalangaben: in, von... bis...</p> <p>Ordinalzahlen</p>

Niveaustufe A1.1

Tablo 8. A1.1 Ünite 6 Özel Gün (Themenkreis 6 Besonderer Tag / Topic 6 Special Day)

3.1.6.1. “istemek” Tarz Fiili (Modalverb “wollen” / Modal Verb “want to”)

Özel fiil istemek fiilinden daha biraz daha istekli olduğumuz zamanlarda kullanılan istemek tarz fiili (wollen / want to) diğer tarz fiillerde olduğu gibi L2 İngilizceyi anlam yönünden L3 Almanca için köprü dil olarak kullanmaya imkan verebiliyorken, yapı olarak imkan veremiyor.

L3 Almanca

Ich **will** nach Deutschland **gehen**.

Du **willst** Wasser **trinken**.

Sie **will** Voleyball **spielen**.

L2 İngilizce

I **want to go** to Germany.

You **want to drink** water.

She **wants to play** voleyball.

3.1.6.2. Zaman İlgeçleri (Temporalpräpositionen “in, von .... bis” / Temporal Prepositions “in, from ..... to)

İlgeçler sadece yer bildirimini için değil aynı zamanda zaman göstermek içinde kullanılmaktadır. L3 Almandaki zaman ilgeçlerinden “in, von .... bis” ilgeçleri için L2 İngilizcedeki “in, from .... to) ilgeçlerini köprü dil olarak kullanabilme ortamı yakalamak mümkündür. Çünkü anlam ve yapı olarak örtüşmektedirler.

L3 Almanca

Ich komme **in** einer Stunde.

Du warst dort **in** einem Monat.

Er arbeiten **von** Montag **bis** Freitag.

Wir sind in Ankara **von** April **bis** Juni.

L2 İngilizce

I come **in** an hour.

You were there **in** a month

He works **from** Monday **to** Friday.

We are in Ankara **from** April **to** June.

3.1.6.3. Sıralama Sayıları (Ordinalzahlen / Ordinal Numbers)

L3 Almanca için yarışlarda, aylardaki günlerden vs. bahsederken sıra sayıları kullanılmaktadır. L3 Almanca sıra sayılarının öğretimi sırasında kısmen L2 İngilizceyi kullanmak mümkündür. İki dilde normal sayılar sıralama sayılarına dönüştürülürken aslından farklı bir şekle dönüşen sayılar mevcuttur. Bunun dışında ise ilk yirmi sıralama sayısında iki dilde de birbirine yakın ekler L2 İngilizce için “-th”, L3 Almanca için “-te) gelir ve buralarda L2 İngilizcenin L3 Almanca için köprü dil olarak kullanılması mümkündür.

L3 Almanca

1- **Erst**

2- **Zweite**

3- **Dritte**

4- **Vierte**

5- **Fünfte**

6- **Sechste**

7- **Siebte**

8- **Achte**

9- **Neunte**

L2 İngilizce

first

second

third

fourth

fifth

sixth

seventh

eighth

ninth

10- Zehnte	tenth
11- Elfte	eleventh
12- Zwölfte	twelfth
13- Dreizehnte	thirteenth
14- Vierzehnte	fourteenth
15- Fünfzehnte	fifteenth
16- Sechszehnte	sixteenth
17- Siebzehnte	seventeenth
18- Achtzehnte	eighteenth
19- Neunzehnte	nineteenth
20- Zwanzigste	twentieth

Ama ilk yirmiden sonraki sayılarda ise iki dilinde farklı tarzlarda yazılıyor olması köprü dil kullanımının önüne geçmektedir. L2 İngilizce ilk yirmiden sonra ki sayılarda ilk dokuz sayının yazılış şeklini kullanırken, L3 Almancada ise sayılara “-ste” eki gelmektedir.

L3 Almanca

L2 İngilizce

21- Einundzwanzigste	twenty-first
32- zweiunddreißigste	thirty-second
43- dreiundvierzigste	forty-third
54- vierundfünfzigste	fifty-fourth
65- fünfundsechzigste	sixty-fifth
76- sechsundsiebzigste	seventy-sixth
87- siebenundachtzigste	eighty-seventh
89- neunundachtzigste	eighty-ninth
98- achtundneunzigste	ninety-eighth

3.1.7. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 7. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Themenkreis 7: Freizeitaktivitäten		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-von Hobbys erzählen</p> <p>-nach Fähigkeiten fragen</p> <p>-die Sportarten nennen</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Was ist dein Hobby? Was machst du gerne? Was sammelst du?</p> <p>Mein Hobby ist... Ich spiele gerne Gitarre. (Filme sehen, singen, Inliner fahren, Fahrrad fahren, Gitarre spielen, klettern usw.) Ich sammle ... (Briefmarken, Servietten, Steine, Muscheln, Spielzeuge, Postkarten usw.)</p> <p>Wie findest du Briefmarken sammeln? Briefmarken sammeln finde ich ... Briefmarken sammeln ist ... (langweilig, witzig, schlecht, komisch, interessant ...)</p> <p>Kannst du schwimmen? Ja, ich kann ... Nein, ich kann nicht ...</p> <p>Sportarten: Fußball, Basketball, Volleyball, Tennis, Ringen, Schwimmen, Reiten usw.</p>	<p>HÖREN</p> <p>14. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>25. Kann über eigene Absichten sprechen.</p> <p>26. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren.</p> <p>27. Kann in einem Interviewgespräch einfache, direkte Fragen zur Person beantworten, wenn die Fragen langsam, deutlich und in direkter, nicht-idiomatischer Sprache gestellt werden.</p> <p>LESEN</p> <p>18. Kann kurze, einfache Texte Satz für Satz lesen und verstehen, indem er/sie bekannte Namen, Wörter und einfachste Wendungen herausucht und, wenn nötig, den Text mehrmals liest.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>19. Kann einfache Wendungen und Sätze über sich selbst und fiktive Menschen schreiben: was sie tun.</p> <p>20. Kann einfache, isolierte Wendungen und Sätze schreiben.</p> <p>21. Kann einen vorgegebenen Textrahmen vervollständigen.</p> <p>22. Kann über eigene Absichten schreiben.</p>	<p>Modalverb: können</p> <p>Zeitadverbien: manchmal, oft, immer, meistens, nie</p>

Niveaustufe A1.1

Tablo 9. A1.1 Ünite 7 Boş Vakit Aktiviteleri (Themenkreis 7 Freizeitaktivitäten / Topic 7 Free Time Activities)

3.1.7.1. “Yapabilmek” Tarz Fiili (Modalverb “können” / Modal Verb “can”)

Herhangi bir konuda yeteneğimiz varsa ya da yapa bildiğimiz bir şeyden bahsedileceği zaman L3 Almancada “können”, L2 İngilizcede ise “can” tarz fiilinden yararlanılır. Diğer tarz fiillerde de olduğu gibi L2 İngilizceyi, L3 Almancada anlam yönünden köprü dil olarak kullanmak mümkünken, cümle yapısı bakımından köprü dil olarak yararlanmak mümkün değildir. Çünkü aynı diğer tarz fiillerde olduğu gibi L3 Almancada “können” fiili her zamir için bir çekime uğrarken, L2 İngilizcede “can” için

böyle bir durum söz konusu değildir. Ayrıca L3 Almancada cümlenin asıl fiili cümle sonunda yer alırken, L2 İngilizcede “can” tarz fiilinden hemen sonra yer almaktadır.

L3 Almanca

Ich **kann** zwei Fremdsprachen **sprechen**.

Du **kannst** nicht Gitarre **spielen**.

Sie **kann** hoch **springen**.

Ihr **könnt** mir **helfen**.

L2 İngilizce

I **can speak** two foreign languages

You **cannot play** guitar.

She **can jump** high.

You **can help** me.

3.1.7.2. Zaman Zarfı (Temporales Adverb / Adverb of Time)

Zaman zarfları her dilin olmazsa olmazlarıdır ve cümlede konum itibari ile her dilde ortaklık ve farklılık göstermektedir. L3 Almanca ve L2 İngilizce bu konuda da bazı noktalarda farklılık yaşanmaktadır. L3 Almancada bir zaman zarfı cümle kurulumunda ya cümle başlangıcında ya da üçüncü sırada yer alır. Ama L2 İngilizcede bu durum biraz daha farklıdır. Cümle başında, öznenin sonra ikinci sırada hatta cümle sonunda bile konumlandığı görülmektedir. Dolayısıyla L2 İngilizceyi, L3 Almanca için bu konuda anlam yönünden köprü dil olarak kullanılabilmektedir, cümledeki konum konusunda kullanılmaya biliniyor.

L3 Almanca

Ich gehe **immer** ins Theater / **Immer** gehe ich ins Theater.

Ich gehe **manchmal** ins Theater. / **Manchmal** gehe ich ins Theater.

Ich gehe **oft** ins Theater. / **Oft** gehe ich ins Theater.

Ich gehe **selten** ins Theater. / **Selten** gehe ich ins Theater.

Ich gehe **nie** ins Theater. / **Nie** gehe ich ins Theater.

L2 İngilizce

I **always** go to theatre.

I **usually** go to theatre. / I go to theatre **usually**.

Generally I go to theatre. / I **generally** go to theatre.

I **sometimes** go to theatre. / **Sometimes** I go to theatre. / I go to theatre **sometimes**.

I **often** go to theatre. / **Oftentimes** I go to theatre.

3.1.8. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.1 Seviyesi 8. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Themenkreis 8: Einkaufen		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-Geschäftsnamen und Kleidungen (Sing./Pl.) nennen</p> <p>-Zahlen, Preise und Mengenangaben verstehen</p> <p>-ein Wochenendprogramm planen</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Geschäfte: die Bäckerei, die Metzgerei, die Buchhandlung ...</p> <p>Wo kann man was einkaufen?</p> <p>In der Bäckerei kauft man Brot, Brötchen, Brezeln ...</p> <p>die Kleidungen: der Rock, die Hose, das Kopftuch, die Bluse usw.</p> <p>Wie ist der Rock?</p> <p>Der Rock ist blau.</p> <p>Was trägt Esra?</p> <p>Sie trägt ...</p> <p>Was hat Ali an?</p> <p>Er hat einen Pullover an.</p> <p>die Geschenkartikel: Buch, Ring, Blume, Kette, Armband usw.</p> <p>Für wen kaufst du den Ring?</p> <p>Ich kaufe den Ring für Sabine.</p> <p>Am Sonntag darf ich nicht ins Kino gehen.</p> <p>Ich muss Hausaufgaben machen.</p>	<p>HÖREN</p> <p>15. Kann vertraute Wörter und ganz einfache Sätze verstehen, die sich auf konkrete Dinge um ihn/sie herum beziehen, vorausgesetzt, es wird langsam und deutlich gesprochen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>28. Kann alltägliche Ausdrücke (beim Einkaufen), die auf die Befriedigung einfacher, konkreter Bedürfnisse zielen, verstehen, wenn sich verständnisvolle Gesprächspartner direkt an ihn/sie richten und langsam, deutlich und mit Wiederholungen sprechen.</p> <p>29. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren, sofern es sich um unmittelbare Bedürfnisse oder um sehr vertraute Themen handelt.</p> <p>LESEN</p> <p>19. Kann vertraute Namen, Wörter und ganz elementare Wendungen in einfachen Mitteilungen in Zusammenhang mit den üblichsten Alltagssituationen erkennen.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>23. Kann einzelne vertraute Namen, Wörter und ganz einfache Sätze schreiben.</p> <p>24. Kann vertraute Wörter und kurze Redewendungen, z.B. einfache Schilder oder Anweisungen, Namen alltäglicher Gegenstände, Namen von Geschäften oder regelmäßig benutzte Wendungen abschreiben.</p>	<p>die Adjektive: gemustert, gestreift, kariert, gepunktet ...</p> <p>die Verben: tragen, anhaben</p> <p>bestimmter Artikel + Akkusativ</p> <p>Präposition: für</p> <p>Modalverb: dürfen</p> <p>Pronomen: man</p>

Niveaustufe A1.1

Tablo 10. A1.1 Ünite 8 A1.1 Seviyesi (Themenkreis 8 Einkaufen / Topic 8 Shopping)

3.1.8.1. İlgeç 4 (Präposition “für” / Preposition “for”)

L3 Almandaki “für” ilgeci ile L2 İngilizcedeki “for” ilgeçleri anlam bakımından birbirleriyle örtüşmektedir ve bundan dolayı da L2 İngilizceyi L3 Almanca için köprü dil olarak kullanma bilme imkanı doğmaktadır.

L3 Almanca

Das Geschenk ist **für** dich.

Du arbeitest **für** deine Familie.

Ich will **für** fünf Tage reisen.

Wir bekommen **für** das Auto 10,000 Euro.

L2 İngilizce

The present is **for** you.

You work **for** your family.

I want to go to holiday **for** five days.

We get 10,000 Euro **for** this car.

3.1.8.2. “izni almak” Tarz Fiili (Modalverb “dürfen” / Modal verb “may”)

L3 Almancada herhangi bir konuda birinden izin isterken kullanılan bu tarz fiil öğretiminde L2 İngilizcedeki “may” ya da “would” fiillerinden anlam bakımından yardım alarak köprü dil yöntemi kullanıla bilinir.

L3 Almanca

Darf ich etwas **sagen**?

Darf ich **reinkommen**?

Du **darfst** es **nehmen**.

Er **darf** jetzt **hereinkommen**.

L2 İngilizce

May I **say** something?

May I **come** inside?

You **may** **take** it.

He **may** **come** in now.

L3 Almancada “dürfen” tarz fiili sadece izin istemek için kullanılmaz, aynı zamanda yasaklardan bahsederken de kullanılır. Böyle bir kullanımın için de L2 İngilizcede “allow to” fiili karşılık gelmektedir.

L3 Almanca

Darf man hier nicht **rauchen**.

L2 İngilizce

You **are not allow to smoke** here.

Darf man hier nicht **parken**.

You are not allow to park here.

Du **darfst** nicht hier laut **sprechen**.

You are not allow to speak loudly here

3.2. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi

3.2.1. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 1. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Rahmenplan Deutsch als Fremdsprache Niveaustufe A1.2

Themenkreis 1: Unterkunft		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-Unterkunftsmöglichkeiten nennen</p> <p>-ein Zimmer, eine Wohnung beschreiben</p> <p>-Möbelstücke und Gegenstände nennen</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Räume: das Kinderzimmer, das Wohnzimmer, die Küche, der Flur ...</p> <p>Möbelstücke (Sing./Pl): der Tisch, der Stuhl, die Garderobe, das Bett ...</p> <p>Der Tisch ist neu.</p> <p>Wo liegt der Stift?</p> <p>Der Stift liegt auf dem Tisch.</p> <p>Wohin legst du den Stift?</p> <p>Ich lege den Stift auf den Tisch.</p> <p>Mein Zimmer ist groß und bequem.</p> <p>Ich habe einen Schreibtisch, einen Kleiderschrank ...</p> <p>das Hochhaus, die Villa, der Bungalow, das Einfamilienhaus, das Mehrfamilienhaus, der Wohnwagen ...</p> <p>Ich wohne in dem Hochhaus.</p> <p>Ich wohne in einem Einfamilienhaus.</p> <p>Wir ziehen am Wochenende um.</p>	<p>HÖREN</p> <p>1. Kann vertraute Wörter und ganz einfache Sätze verstehen, die sich auf konkrete Dinge um ihn/sie herum beziehen, vorausgesetzt, es wird langsam und deutlich gesprochen.</p> <p>2. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>1. Kann sich mit einfachen, überwiegend isolierten Wendungen über Menschen und Orte äußern.</p> <p>2. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren, sofern es sich um unmittelbare Bedürfnisse oder um sehr vertraute Themen handelt.</p> <p>LESEN</p> <p>1. Kann sich bei einfacherem Informationsmaterial und kurzen, einfachen Beschreibungen eine Vorstellung vom Inhalt machen.</p> <p>2. Kann vertraute Namen, Wörter und ganz elementare Wendungen in einfachen Mitteilungen in Zusammenhang mit den üblichsten Alltagssituationen erkennen.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>1. Kann in kurzen Mitteilungen Informationen aus dem alltäglichen Leben erfragen oder weitergeben.</p>	<p>Adjektive: klein, groß, hell, dunkel, praktisch, unpraktisch, gemütlich, ungemütlich</p> <p>zusammengesetzte Nomen: das Wohnzimmer, das Esszimmer, das Kinderzimmer usw.</p> <p>Adjektive: bequem, unbequem, alt, neu, modern, altmodisch, preiswert, teuer</p> <p>Wechselpräpositionen im Dativ und im Akkusativ: in, auf, unter, über, zwischen, vor, hinten, neben, an</p> <p>bestimmter Artikel im Dativ</p> <p>unbestimmter Artikel im Dativ</p> <p>Verben: einziehen, ausziehen, umziehen</p>

Tablo 11. A1.2 Ünite 1 Konaklama (Unterkunft / Accommodation)

3.2.1.1. Birleşik Ad (Zusammengesetzte Nomen / Compound Noun)

İki ismin bir araya gelmesi sonucu ortaya çıkan kelimeye birleşik ad denir. L1, L2 ve L3'ün ortak paydada bulunduğu nadir konulardan biridir birleşik ad konusu. Tabii ki

kelime anlamı bakımından anlam örtüşmesi pek olmasa da yapı bakımından üç dili de birbiri için köprü dil olarak kullanmak mümkündür.

L3 Almanca

Das Wohnzimmer

Das Kursbuch

Die Hauptstadt

Der Fußball

Das Mondlicht

L2 İngilizce

Blackboard

Fireflies

Hairstyle

Sunrise

Snowball

3.2.1.2. Ayrılabilen Fiiller (Trennbare Verben / Separable Verbs)

Her dilin kendine has başka dillerde olmayan özelliklerinin olduğu alanlar vardır. L3 Almancadaki *Ayrılabilen Fiiller*, ne ana dili L1 Türkçede ne de ikinci yabancı dil L2 İngilizcede bulunmayan bir özelliktir. Bu özelliğiyle ikinci yabancı dil L3 Almanca diğer dillerden farklı bir yanını bize göstermektedir. İkinci yabancı dil L3 Almancadaki bazı fiillerin ön ekleri ayrılır ve bu fiillere ayrılabilen yani *trennbare Verben* denir. Bu fiillerdeki ayrılabilen ekler belli bir anlamları olduğu için cümlede tek başlarına da kullanılabilir. Bu ekler fiillerinden ayrıldıktan sonra cümle sonunda konumlanır. Dolayısıyla burada L2 İngilizceyi L3 Almanca için köprü dil olarak kullanmak mümkün değildir.

L3 Almanca

anfangen: Der Spiel **fängt** um 19.00 Uhr **an**.

ankommen: Der Flugzeug **kommt** um 12.00 Uhr **an**.

anziehen: Ich **ziehe** ein Hemd **an**.

aufpassen: **Pass** auf dich **auf**.

aufstehen: Sie **steht** spät **auf**.
aussteigen: Er **steigt** den Wagen **aus**.
einkaufen: Du **kaufst** ein Kilo Banane **ein**.
einladen: Wir **laden** Michael Jordan **ein**.
mitnehmen: Ich **nehme** den Ball **mit**.
zumachen: Ich **mache** die Tür **zu**.

L2 İngilizce

The Game **starts** at 7:00 p.m.

The plane **arrives** at 12.00

I **put** on a shirt.

Take **care** of yourself.

She **gets** up late.

You **buy** a kilo of banana.

We **invite** Michael Jordan.

I **take** the ball with me.

I **close** the door.

3.2.1.3. İsmın –e Hali (Dativ / Dative Case)

Bölüm 3.1.3.2.'de ismin hallerinin L3 Almancada fiiller ya da ilgeçler vasıtasıyla ismin artikelleri üzerinden yapıldığından bahsedilmişti. İsmın –i hali sırasında sadece maskulin artikelinde değişim söz konusuyken, ismin –e halinde ise tüm artikeller, “der – dem / ein – einem, die – der /eine – einer, das – dem / ein – einem, die (pl) – den ...n, şeklinde değişime uğramaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken durumlardan biri, “der” ve “das” artikellerinin belirtisiz artikelleri aynı değişime sahipken, diğer bir husus da “die (pl.)” ‘deki değişimde kelime artikeli “den” ‘e dönüşürken sonuna da “-n” eki almaktadır. Dolayısıyla bu konuda L3 Almanca, L2 İngilizceden yardım alamamaktadır.

L3 Almanca

Ich schenke **einem** Schüler eine Tasche. Ich schenke **dem** Schüler die Tasche.

Ich schenke **einer** Schülerin eine Tasche. Ich schenke **der** Schülerin die Tasche.

Ich schenke **einem** Kinde eine Tasche. Ich schenke **dem** Schüler die Tasche.

Ich schenke **den** Kindern ein Heft.

L2 İngilizce

I give **a** bag to **a** student. I give **the** bag to **the** student.

I give **a** bag to **a** schoolgirl. I give **the** bag to **the** schoolgirl.

I give **a** bag to **a** child. I give **the** bag to **the** child.

I give **a** notebook to **the** children.

3.2.2. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 2. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Themenkreis 2: Gesundheit		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-Körperteile nennen</p> <p>-über das Befinden sprechen</p> <p>-Anweisungen befolgen</p> <p>-Krankmeldung an den Schulleiter</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Körperteile: der Kopf, die Nase, das Auge usw. Mit den Augen sieht man. Mit der Nase riecht man.</p> <p>Mein Kopf tut weh. Ich habe Kopfschmerzen. Ich fühle mich schwach. Was fehlt Ihnen? Wo tut es weh?</p> <p>Bleiben Sie im Bett! Trinken Sie Kräutertee! Ruhen Sie sich aus! Trink kein Cola! Pass auf dich auf! Ich soll im Bett bleiben. Ich soll Hustensaft nehmen. Ich war beim Arzt. Ich hatte Halsschmerzen. Ich hatte Grippe, Fieber ...</p>	<p>HÖREN</p> <p>3. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>4. Kann Anweisungen, die langsam und deutlich an ihn/sie gerichtet werden, verstehen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>3. Kann sich auf einfache Art verständigen, wenn die Gesprächspartnerinnen oder Gesprächspartner langsam und deutlich sprechen und bereit sind zu helfen.</p> <p>4. Kann Fragen und Anweisungen verstehen, sofern diese klar und deutlich an ihn/sie gerichtet werden.</p> <p>5. Kann jemanden nach dem Befinden fragen und auf Neuigkeiten reagieren.</p> <p>LESEN</p> <p>3. Kann sehr kurze, einfache Texte Satz für Satz lesen und verstehen, indem er/sie bekannte Namen, Wörter und einfachste Wendungen herausucht und, wenn nötig, den Text mehrmals liest.</p> <p>4. Kann Fragen und Anweisungen verstehen, sofern diese klar und deutlich an ihn/sie gerichtet werden.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>2. Kann in kurzen Mitteilungen Informationen aus dem alltäglichen Leben erfragen oder weitergeben.</p> <p>3. Kann einfache Fragen stellen und beantworten.</p>	<p>Präposition: mit</p> <p>reflexive Verben: sich erholen, sich fühlen, sich ausruhen</p> <p>Imperativ</p> <p>Modalverb: sollen</p> <p>Präteritum von „sein“ und „haben“</p>

Niveaustufe A1.2

Tablo 12. A1.2 Ünite 2 Sağlık (Gesundheit / Health)

3.2.2.1. Dönüslü Fiiller (Reflexive Verben / Reflexive Verbs)

L3 Almandada bazı eylemler yapılan kişiyi etkilemektedir ve bu durumda sadece fiil kullanmak yetersiz kalacağından bir de cümlenin öznesine ait dönüslü zamir (Reflexives Pronomen) kullanılması gerekmektedir. Bu tarz fiillere de dönüslü fiil (Reflexive Verben / Reflexive Verbs) denir. L2 İngilizcede bu yapıya tam olarak birebir karşılık yoktur yapı olarak köprü dil kullanımından söz etmek mümkün değildir. Ama L2 İngilizcede dönüslü zamir (Reflexive Pronouns) olduğundan, zamir konusunda köprü dil olarak yararlanmak mümkün olabilir. Ama burada dikkat edilmesi gereken bir

noktada L3 Almandada dnl zneler iki gruba ayrılmaktadır. Birinci grup Akkusativ, ikinci grup ise Dativ. Bu durum L2 İngilizcede mevcut değildir.

Dnl zneler (Reflexive Pronomen / Reflexive Pronouns)

L3 Almanca

	<u>Akkusativ</u>	<u>Dativ</u>
Ich	mich	mir
Du	dich	dir
Er/ Sie / Es	sich	sich
Wir	uns	uns
Ihr	euch	euch
sie / Sie	sich	sich

L2 İngilizce

I	myself
You	yourself
He	himself
She	herself
It	itself
We	ourselves
You	yourselves
They	themselves

L3 Almanca

Ich **erhole mich**.
Du **ruhst dich** aus.
Er **fhlt sich** super.

L2 İngilizce

I am recovering.
You are resting
He feels great.

3.2.2.2. Emir Kipi (Imperativ / Imperative)

Karşımızdaki kişi ya da kişilere direkt bir şey yapmalarını söylememize yarayan kiptir. L3 Almancada üç kişiye, yani ikinci tekil kişi “du”, ikinci çoğul kişi “ihr”, bir de kibar siz “Sie” kişileriyle yapılmaktadır. “du” kişisi için yapılırken normal bir fiil çekiminde “-st” eki kullanıyorken burada hiçbir ek kullanmayıp kelimenin mastar eksiz hali kullanılmaktadır ve “du” zamiri cümle içinde kullanılmaz. “ihr” kişi için kullanılırken çekiminde her zaman olduğu gibi “-t” eki varken cümlede yine özne kullanılmamaktadır. “Sie” öznesinde ise diğer iki öznenin aksine cümlede kullanılmaktadır. L2 İngilizcede ise sadece “you” kişisi için yapılır. Buradaki “you” kişisi sen veya kibar siz manasındadır. Cümle içinde özenenin kullanılmaması ve iki dilde de iki ortak kişiye emir verilmesinden dolayı köprü dil kullanımını mümkün olabilir.

L3 Almanca

	Du	Ihr	Sie
Kommen	Komm!	Kommt!	Kommen Sie!
Gehen	Geh!	Geht!	Gehen Sie!
Spielen	Spiel!	Spielt!	Spielen Sie!
Arbeiten	Arbeit!	Arbeitet!	Arbeiten Sie!
Machen	Mach!	Macht!	Machen!

L2 İngilizce

Come here!

Go over!

Look at me!

Work!

Watch it!

3.2.2.3. “-meli/ -malı” Tarz Fiili (Modalverb “sollen” / Modal Verb “should”)

Yapılması istenen, bir gereklilik durumunda kullanılan tarz fiildir. L3 Almancada “sollen” tarz fiili bu anlamı karşılarken, L2 İngilizcede ise bazı durumlarda “must” bazı durumlarda “should” tarz fiilleri karşılıklıdır. Anlam olarak köprü dil kullanmak mümkünken yapı olarak aynı diğer tarz fiillerde olduğu gibi mümkün değildir.

L3 Almanca

Ich **soll** zum Arzt **gehen**.

Du **sollt** **ausruhen**.

Er **soll** Deutsch **lernen**.

Er **soll** ein Medikament **nehmen**.

L2 İngilizce

I **should go** to the doctor.

You **should rest**.

He **should study** German.

He **should take** an aspirin.

3.2.2.4. – miş’li Geçmiş Zamanda “olmak” ve “sahip olmak” Fiilleri (Präteritum von “sein” , “haben” / Pluperfect of “to be”, “have”)

Bölüm 3.1.1.3. ve 3.1.2.7.’de “olmak fiili” ve “sahip olmak” fiillerinin L3 Almanca için ne kadar önemli olduğundan bahsedilmiştir. Bu fiillerin “miş’li geçmiş zaman” formları, L2 İngilizcedeki aynı anlamı taşıyan fiillerin “simple past” formlarıyla benzerliğe sahip olduklarından dolayı, L2 İngilizceyi anlam ve okunuş bakımından köprü dil olarak kullanmak mümkündür. Yine bu bölümlerde sadece anlam olarak yararlanılmadığı aynı zamanda da yardımcı fiil olarak yararlanıldığına değinilmiştir. Bu yüzden iki fiilin “-miş’li geçmiş zaman” formları “-di’li geçmiş zaman” içinde kullanıla bilinir.

L3 Almanca

	<u>sein</u>	<u>haben</u>
Ich	war	hatte
Du	warst	hattest
Er-Sie- Es	war	hatte
Wir	waren	hatten
Ihr	wart	hattet
sie / Sie	waren	hatten

L2 İngilizce

	<u>to be</u>	<u>have</u>
I	was	had
You	were	had
He- She- It	was	had
We	were	had
You	were	had
They	were	had

Fiil çekimleri dikkatli bir şekilde incelendiğinde L3 Almanca, L2 İngilizceye göre daha çok çekime uğradığı görülmektedir. Bu durumda bize yapı bakımından L2 İngilizcenin L3 Almancaya göre daha sade olduğunu gösterir, dolayısıyla köprü dil olarak yapı bakımından yararlanmanın önüne geçer.

3.2.3. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 3. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Themenkreis 3: Im Einkaufszentrum		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-über Geld, Preise und Preisangaben sprechen</p> <p>-Gefallen ausdrücken</p> <p>-um Rat und Hilfe bitten</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Wie findest du die Bluse? Ich finde die Bluse schön. Die schöne Bluse gefällt mir. Wie ist die Hose? Die Hose ist zu eng. Die enge Hose passt mir nicht. Ich möchte mir eine rote Bluse kaufen. Die rote Bluse ist schön. Welche Hose gefällt dir? Die blaue Hose gefällt mir. Ich bekomme pro Woche / pro Monat Taschengeld. Es ist teuer / billig. Aylin, was meinst du? Welche Hose steht mir gut?</p>	<p>HÖREN</p> <p>5. Kann Preisangaben verstehen.</p> <p>6. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>6. Kann mit Preisen zurechtkommen.</p> <p>7. Kann alltägliche Ausdrücke, die auf die Befriedigung einfacher, konkreter Bedürfnisse zielen, verstehen, wenn sich verständnisvolle Gesprächspartner direkt an ihn/sie richten und langsam, deutlich und mit Wiederholungen sprechen.</p> <p>LESEN</p> <p>5. Kann Preisangaben verstehen.</p> <p>6. Kann vertraute, alltägliche Ausdrücke und ganz einfache Sätze verstehen und verwenden, die auf die Befriedigung konkreter Bedürfnisse zielen.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>4. Kann einfache Wendungen und Sätze über sich selbst schreiben.</p>	<p>Personalpronomen im Dativ: mir, dir, ihm, ihr, ihm, uns, euch, ihnen, Ihnen</p> <p>Verben mit Dativ: passen, schenken, gehören, gefallen, stehen</p> <p>Adjektivdeklinationen mit dem bestimmten Artikel und unbestimmten Artikel im Nominativ und Akkusativ</p> <p>W-Frage: Welche, Welcher, Welches, Welchen</p>

Niveaustufe A1.2

Tablo 13. A1.2 Ünite 3 Alışveriş Merkezinde (Im Einkaufszentrum / in Shopping Mall)

3.2.3.1. İsmi –e Haline Çeviren Fiiller (Verben mit Dativ / Verbs mit Dative)

Bir cümledeki nesnenin ismin yalın halinden diğer hallere dönüşebilmesi için iki durumdan birinin olması gerekmektedir. Bunlardan birincisi fiilden dolayı, ikincisi ise ilgeçten dolayıdır. Nesnenin bu denli değişmesine neden olan fiillere ise “ismi –e haline çeviren fiiller” denir. L2’de zamirlerin hal değişimine uğrayan zamirlerin az olmasından dolayı iki dil arasında köprü dil kullanımı kısıtlı bir şekilde yapılabilmesi mümkündür.

L3 Almanca

Der Rock **passt dir.**

L2 İngilizce

The skirt befits **you.**

Ich **schenke einer** Schölerin eine Katze.

I **give** a cat to **a** student

Das Handy **gehört ihr**.

Cell phone **belongs to her**.

Es **gefällt mir** gut.

It **pleases me** well.

Der Baum **steht im** Garten.

The tree is in the garden.

3.2.3.2. Şahıs Zamirlerinin – e Hali Durumu (Personalpronomen im Dativ/ Personal Pronouns in Dative)

L3 Alıncada cümle içinde kullanılan fiiller ya da ilgeçler vasıtasıyla sadece cümlenin nesnesinde bir değişim olmaz, aynı zamanda kişi zamirlerinde de değişim olabilir. Bu durum birebir aynı şekilde olmasa da L2 İngilizcede de mevcuttur ve aynı L3 Almanca da olduğu gibi neredeyse her kişi zamiri değişime uğrar. Bu durumda bize L2 İngilizcenin L3 Almanca için köprü dil olarak kullanabilmeyi sağlamaktadır.

L3 Almanca

L2 İngilizce

	<u>Dativ</u>		<u>Dative</u>
Ich	mir	I	me
Du	dir	You	you
Er	ihm	He	him
Sie	ihr	She	her
Es	ihm	It	It
Wir	uns	We	us
Ihr	euch	You	you
sie	ihnen	They	Them
Sie	Ihnen		

3.2.3.3. Sıfat Çekimi (Adjektiv Deklination / Adjective Declension)

Her dilin yapıtaşlarından biri olan sıfatlar, L3 Almanca ve L2 İngilizce için farklılık gösterdiği bir başka alandır. Çünkü L2 İngilizcede sıfatları, niteleneceği isimden önce kullanmak yeterli olurken, L3 Alıncada ise bu durum biraz daha farklıdır. Çünkü sıfat

çekimi yapılması gereken bir durum olduğunda sıfat ismin tanımlığı ile isim arasında konumlandırılır. Böyle olduğu durumlarda da ismin tanımlığına ait ek ne ise o ekin de sıfata eklenmesi gerekmektedir. Tabii bu durumda her tanımlık için farklı bir ek kullanılması gerekmektedir.

L3 Almanca

Das ist **ein guter** Mann.

Ich sehe **eine schöne** Frau.

Dort gibt es **ein großes** Haus.

Er zieht **die brauen** Schuhe an.

Sie kauft **einen gelben** Rock ein.

Du trägst **ein schwarzes** Hemd, **eine schwarze** Hose mit **einer weißen** Krawatte.

Er fährt mit **dem schnellen** Auto nach Ankara.

Blauer Mantel ist sehr billig.

Schnelles Auto ist teuer.

L2 İngilizce

That is **a good** man.

I see **a beautiful** woman.

There is **a big house** there.

He puts on **the brown** shoes.

She buys **a yellow** skirt.

You wear **a black** shirt, black pants with **a white** tie.

He drives to Ankara by **fast** car.

Blue coat is very cheap.

Fast car is expensive.

Verilen örnekler dikkatli bir şekilde incelendiğinde İngilizcede sıfat kullanımında herhangi bir değişim olmadığı görülmektedir ancak L3 Almanca için ise böyle bir durum

söz konusu değildir. L3 Almancada belirtisiz tanımlık kullanımında farklı, belirtili tanımlık kullanımında farklı ve eğer belirtili ya da belirtisiz tanımlıkta bir değişim söz konusuysa farklı değişimler olduğu görülmektedir. Belirtisiz tanımlık olduğu zaman sifata –er, -e, -es ya da artikelde bir değişim varsa –en ekleri eklenmiştir. Belirtili tanımlık kullanıldığında ise –e ya da artikelde bir değişim varsa –en ekleri eklenmiştir. Buradaki başka bir farklılık ise Almanca bazı cümlelerin İngilizce birebir aktarımlarında tanımlık kullanılmamasıdır, verilmiş son örnekte olduğu gibi.

3.2.4. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 4. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI		
Themenkreis 4: Urlaub und Reisen		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-eine Region beschreiben</p> <p>-Verkehrsmittel nennen</p> <p>-über das Wetter sprechen</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Wohin fahren wir? Wo sind wir? ... an den See ... am See ... auf einen Bauernhof ... auf dem Bauernhof ... in eine Stadt ... in der Stadt ... ans Meer ... am Meer</p> <p>Die Verkehrsmittel: der Zug, das Flugzeug, die Bahn, das Auto ...</p> <p>Womit fahren / fliegen wir? Wir fahren / fliegen mit ... mit dem Zug mit dem Flugzeug mit der Bahn</p> <p>Wie ist das Wetter heute? Es ist sonnig. Die Sonne scheint. Es schneit / regnet / hagelt. Es ist kalt / warm / heiß. Es gibt in diesem Ort viele Berge ... Hier in der Türkei ist es sehr schön. ... Wir haben viel Spaß. ...</p>	<p>HÖREN</p> <p>7. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>8. Kann in einem Interviewgespräch einfache, direkte Fragen zur Person verstehen, wenn die Fragen langsam, deutlich und in direkter, nicht-idiomatischer Sprache gestellt werden.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>8. Kann einfache Gruß- und Abschiedsformeln gebrauchen.</p> <p>9. Kann sich mit einfachen, überwiegend isolierten Wendungen über Menschen und Orte äußern.</p> <p>10. Kann in einem Interviewgespräch einfache, direkte Fragen zur Person beantworten, wenn die Fragen langsam, deutlich und in direkter, nicht-idiomatischer Sprache gestellt werden.</p> <p>LESEN</p> <p>7. Kann sich bei einfacherem Informationsmaterial und kurzen, einfachen Beschreibungen eine Vorstellung vom Inhalt machen, besonders wenn es visuelle Hilfen gibt.</p> <p>8. Kann kurze und einfache Mitteilungen auf Postkarten verstehen.</p> <p>9. Kann Einzelinformationen in Listen ausfindig machen.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>5. Kann z.B. auf einem Anmeldezettel im Hotel oder bei der Einreise Zahlen und Daten, den eigenen Namen, Nationalität, Alter, Geburtsdatum, Ankunftsdatum usw. eintragen.</p> <p>6. Kann kurze, einfache Postkarten schreiben.</p> <p>7. Kann einfache, isolierte Wendungen und Sätze schreiben.</p>	<p>Lokalangaben mit Akkusativ und Dativ</p> <p>trennbare Verben: einsteigen, aussteigen, umsteigen</p> <p>W-Frage: Womit</p> <p>Adjektive: sonnig, neblig, wolkig, windig ...</p> <p>Es gibt ...</p>

Tablo 14. A1.2 Ünite 4 Tatil ve Seyahat (Urlaub und Reisen / Holiday and Travel)

3.2.4.1. “var” Kalıbı (Es gibt / There is – are)

L3 Almandada herhangi bir yerde neyin olduğunu ya da nelerin olduğunu söylemek için kullanılan “es gibt” kalıbı, L2 İngilizcede “there is” ya da “there are” ile aynı anlama geldiğinden iki dil arasında köprü dil kullanımı kolaylıkla yapılabilmektedir. Sadece burada dikkat edilmesi gereken noktalardan biri, L3 Almandada “es gibt” kalıbı tekil, çoğul fark etmeksizin kullanılırken, L2 İngilizcede tekiller için “there is”, çoğullar için “there are” kalıbı kullanılmaktadır. Bir diğer nokta ise “es gibt” kalıbı cümlenin nesnesini yalın halden (Nominativ) , -i haline (Akkusativ) değiştirmektedir.

L3 Almanca

Es gibt einen Mann hier.

Es gibt fünf Bücher auf dem Tisch.

L2 İngilizce

There is a man here.

There are five books on the table.

3.2.4.2. Hava Durumu (das Wetter / Weather)

Günlük yaşantımızı etkileyen ve ona göre davranışlarda bulunmamız gereken hava durumu, L3 Almanca ve L2 İngilizce için birçok ortak nokta barındırmasından dolayı, köprü dil kullanımı için olanak sağlayabilmektedir. İki dilde hava durumları birbirine yakın cümle yapılarıyla kullanılmaktadır. Hava durumunu temsilen L3 Almanca için “es”, L2 İngilizce için “it” üçüncü tekil kişi zamiri kullanılmasının yanında bir de “olmak fiili” eşlik etmektedir. Ayrıca iki dil için kullanılan hava durumu olayı kelimeleri de telaffuz bakımından birbirine çok yakın bir telaffuza sahiptir. Dolayısıyla köprü dil kullanımı mümkündür.

L3 Almanca

Es ist sonnig.

Es ist regnerisch.

Es ist windig.

Es ist bewölkt.

Es ist neblig.

Es ist stürmisch.

Es ist heiß.

Es ist kalt.

L2 İngilizce

It is sunny.

It is rainy.

It is windy.

It is cloudy.

It is foggy.

It is stormy.

It is hot.

It is cold.

3.2.5. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 5. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Themenkreis 5: Neue Stadt – Neue Schule		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-sich nach einem Raum oder Platz in der Schule erkundigen</p> <p>-über eine neue Stadt Informationen sammeln</p> <p>-Informationen am Telefon erfragen (Erkundigung nach Terminen für Sprachkurs/Öffnungszeiten)</p> <p>Syntaktische Mittel:</p> <p>Schulräume: Sporthalle, Mensa, Musikraum ... Wo ist der Musikraum? Der Musikraum ist im ersten Stock. Die Schulleitung ist im Erdgeschoß. Die Bücherei ist im zweiten Stockwerk links. Die Mensa ist dort. Die Schulleitung ist hier im zweiten Stock. In der Mensa essen wir. In der Sporthalle machen wir Sport. Im Klassenzimmer machen wir z.B. Deutschunterricht. Ich besuche meine Tante in ... Ich verbringe meine Ferien in ... Ich verstehe die Informationsbroschüre nicht. Können Sie die Öffnungszeiten von der Bücherei sagen? Die Öffnungszeiten sind ...</p>	<p>HOREN</p> <p>9. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>10. Kann Uhrzeit, Zahlen-, Mengen- und Preisangaben verstehen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>11. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren, sofern es sich um unmittelbare Bedürfnisse oder um sehr vertraute Themen handelt.</p> <p>12. Kann mit Uhrzeiten zurechtkommen.</p> <p>13. Kann sich auf einfache Art verständigen, wenn die Gesprächspartnerinnen oder Gesprächspartner langsam und deutlich sprechen und bereit sind zu helfen.</p> <p>LESEN</p> <p>10. Kann einzelne vertraute Namen, Wörter und ganz einfache Sätze verstehen, z.B. auf Schildern, Plakaten, Katalogen oder in Informationsbroschüren verstehen.</p> <p>11. Kann sich bei einfacherem Informationsmaterial und kurzen, einfachen Beschreibungen eine Vorstellung vom Inhalt machen, besonders wenn es visuelle Hilfen gibt.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>8. Kann in kurzen Mitteilungen Informationen aus dem alltäglichen Leben erfragen oder weitergeben.</p>	<p>Lokalangaben: oben, unten, rechts, links</p> <p>Orientierung: da, hier, dort</p> <p>nicht trennbare Verben: besuchen, bezahlen, bekommen, erleben, erzählen, verbringen, verstehen, gefallen, gewinnen, gehören ...</p> <p>Präposition: von</p>

Niveaustufe A1.2

Tablo 15. A1.2 Ünite 5 Yeni Şehir, Yeni Okul (Neue Stadt, Neue Schule / New City, New School)

Öğrenim seviyesi yükseldiği için, bu ünite de kendinden önceki gramer konularının yeni kelimeler eklenerek devam edildiği görülmektedir. Ama gramer dışında kelime bazlı inceleme yapıldığında okunuş, yazılış ve anlam bakımından kelime benzerlikleri olduğundan dolayı L3 Almanca ve L2 İngilizce adına köprü dil kullanımı yapılabilmektedir.

L3 Almanca

Schule

Kurs

Hier

L2 İngilizce

School

Course

Here

Rechts

Right

Links

Left

Unten

Under

Oben

Above

Musik

Music

Sport

Sport

Stadt

City

Stock

Stock

Thema

Theme

3.2.6. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 6. Ünite

Themenkreis 6: Traditionen		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-über Sitten und Bräuche sprechen</p> <p>-über traditionelle Gerichte und Kleidungen sprechen</p> <p>-Tiernamen nennen</p> <p>-über zwischenmenschliche Beziehungen sprechen (sich gegenseitig beschenken, traditionelle Begrüßungsformen, Verwandten besuchen ...)</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Meine Großeltern leben auf dem Land. Meine Großeltern leben im Dorf. Im Dorf gibt es sehr viele Tiere. die Tiere: der Hund, die Katze, das Pferd ... Im Ramadanfest besuche ich meinen Großvater im Dorf. Am Festtag hat meine Oma das Festessen gekocht. Wir waren auf dem Bauernhof. Wir haben zum Ramadanfest Baklava gegessen. Zu Weihnachten haben wir Lebkuchen gebacken. Wir sind im Wald spazieren gegangen. Nach dem Essen haben wir die Tiere gefüttert.</p>	<p>HÖREN</p> <p>11. Kann vertraute Wörter und ganz einfache Sätze verstehen, die sich auf seine/ihre Familie oder auf konkrete Dinge um ihn/ sie herum beziehen, vorausgesetzt, es wird langsam und deutlich gesprochen.</p> <p>12. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>14. Kann sich mit einfachen, überwiegend isolierten Wendungen über Menschen und Orte äußern.</p> <p>15. Kann alltägliche Ausdrücke, die auf die Befriedigung einfacher, konkreter Bedürfnisse zielen, verstehen, wenn sich verständnisvolle Gesprächspartner direkt an ihn/sie richten und langsam, deutlich und mit Wiederholungen sprechen.</p> <p>16. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren, sofern es sich um unmittelbare Bedürfnisse oder um sehr vertraute Themen handelt.</p> <p>LESEN</p> <p>12. Kann sich bei einfacherem Informationsmaterial und kurzen, einfachen Beschreibungen eine Vorstellung vom Inhalt machen, besonders wenn es visuelle Hilfen gibt.</p> <p>13. Kann sehr kurze, einfache Texte Satz für Satz lesen und verstehen, indem er/sie bekannte Namen, Wörter und einfachste Wendungen herausucht und, wenn nötig, den Text mehrmals liest.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>9. Kann einfache, isolierte Wendungen und Sätze schreiben.</p>	<p>Possessivpronomen im Akkusativ</p> <p>Perfekt schwache Verben: kochen, machen, füttern ...</p> <p>Perfekt starke Verben: gehen, essen, sehen ...</p> <p>Präposition: nach</p>

Niveaustufe A1.2

Tablo 16. A1.2 Ünite 6 Gelenekler (Traditionen / Traditions)

3.2.6.1. İyelik Zamirlerinin –i Hali (Possessivpronomen im Akkusativ / Possessive Pronoun in Accusative Case)

Bölüm 2.2.1.2.6 ve 2.2.1.3.5'te iyelik zamirlerinin ne olduğundan bahsedilmeye çalışılmıştır. Her nesne gibi L3 Almancada iyelik zamirleri de ismin hallerine göre değişime uğramaktadır. Eğer maskulin “der” artikelli bir kelime iyelik zamiri ile birlikte kullanılır ve o cümlede nesneyi “-i” haline çeviren bir ilgeç ya da fiil varsa normal nesnelere olduğu gibi iyelik zamirinde de değişim söz konusudur.

L3 Almanca

L2 İngilizce

Meinen Bruder	my brother
deinen Bruder	your brother
seinen Bruder	his brother
ihren Bruder	her brother
seinen Bruder	its brother
unseren Bruder	our brother
euren Bruder	your brother
ihren Bruder	their brother
Ihren Bruder	your brother

3.2.6.2. Geçmiş Zaman (die Vergangenheit / Past Tense)

L3 Almanca ve L2 İngilizce zamanlar bakımından birbiriyle pek uyumlu olmasalar da yine L3 Almanca öğretimi sırasında L2 İngilizceyi köprü dil olarak kullanabileceğimiz bazı durumlar olabiliyor. Bu duruma en güzel örnek L3 Almancadaki geçmiş zaman *Perfekt* ile L2 İngilizcenin *Perfect* zamanı olarak verilebilir. Anlam olarak birbirlerine pek yakın olmasalar da yapı bakımından yakın oldukları için yardım alınabilir. Çünkü L2 İngilizce de *have* fiilinin çekimi ve cümlenin asıl fiilinin üçüncü hali kullanılmaktadır. Bu durum L3 Almanca için de geçerlidir. Yardımcı fiil olarak kullanılan *haben* fiilinin çekimi ve cümlenin asıl fiilinin üçüncü hali kullanılmaktadır. Yalnız burada tek bir fark vardır, o da L3 Almancada cümlenin ana fiili, konum olarak cümlenin en sonunda yer alırken L2 İngilizcede *have* ya da *has* fiilinden hemen sonra gelmektedir. Ayrıca yardımcı fiil olarak *sein* fiilinin kullanıldığı durumlarda yardım almak mümkün değildir.

L3 Almanca

Ich **habe** Buch **gelesen**.

Du **hast** mich **angerufen**.

Er **hat** einen Schlüssel **gefunden**.

Haben wir es **gelernt**?

Habt ihr etwas **gegessen**?

Sie **haben** meinen Freund nicht **eingeladen**.

Haben Sie Wasser getrunken?

L2 İngilizce

I **have read** a book.

You **have called** me.

He **has found** a key.

Have **we learnt**?

Have you eaten something?

You **haven't invited** my friend.

Have you drunk water?

3.2.7. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 7. Ünite

ALMANCA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Themenkreis 7: Länder und Städte		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-Orte und Richtungen angeben</p> <p>-um Auskunft bitten</p> <p>-einen Weg beschreiben</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Himmelsrichtungen: Norden, Süden, Osten, Westen, Südost, Südwest, Nordost, Nordwest</p> <p>Wo liegt Italien?</p> <p>Italien liegt im Süden von Deutschland.</p> <p>Die Türkei liegt im Südosten von Bulgarien.</p> <p>Wann fährt der Zug nach ...?</p> <p>Wie lange dauert die Fahrt nach ...?</p> <p>Von welchem Gleis fährt der Zug ab?</p> <p>Ich möchte eine Fahrkarte nach ...</p> <p>Ich möchte mit meinem Freund nach Köln fahren.</p> <p>Entschuldigung! Wie komme ich zum ...?</p> <p>Gehen Sie geradeaus / nach links / nach rechts bis ...</p> <p>Gehen Sie bis zur Kreuzung.</p> <p>Gehen Sie an der Kreuzung nach ...</p> <p>Gehen Sie dann durch den Park / über die Brücke.</p> <p>Auf der rechten / linken Seite liegt das Gebäude.</p>	<p>HÖREN</p> <p>13. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>14. Kann Anweisungen, die langsam und deutlich an ihn/sie gerichtet werden, verstehen und kann kurzen, einfachen Wegerklärungen folgen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>17. Kann einfache Fragen stellen und beantworten, einfache Feststellungen treffen oder auf solche reagieren, sofern es sich um unmittelbare Bedürfnisse oder um sehr vertraute Themen handelt.</p> <p>18. Kann Fragen und Anweisungen verstehen, sofern diese klar und deutlich an ihn/sie gerichtet werden, und kann kurzen, einfachen Wegerklärungen folgen.</p> <p>19. Kann sich mit einfachen, überwiegend isolierten Wendungen über Menschen und Orte äußern.</p> <p>LESEN</p> <p>14. Kann kurze, einfache schriftliche Wegerklärungen verstehen.</p> <p>15. Kann einzelne vertraute Namen, Wörter und ganz einfache Sätze verstehen, z. B. auf Fahrkarten.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>10. Kann Wörter oder Wortgruppen durch sehr einfache Konnektoren wie <i>und</i> oder <i>dann</i> verbinden.</p> <p>11. Kann einfache, isolierte Wendungen und Sätze schreiben.</p>	<p>Possessivpronomen im Dativ</p> <p>Präpositionen mit Akkusativ: durch, entlang, um, nach rechts, nach links, geradeaus</p> <p>Präposition: zu</p>

Niveaustufe A1.2

Tablo 17. A1.2 Ünite 7 Ülkeler ve Şehirler (Länder und Städte – Countries and Cities)

3.2.7.1. İyelik Zamirlerinin –e Hali (Possessivpronomen im Dativ/ Possessive Pronoun in Dative Case)

L3 Almandada iyelik zamirleri nasıl ki yalın (Nominativ) ve -i (Akkusativ) halleriyle bir cümlede bulana biliyorsa, bu durum –e hali (Dativ) içinde geçerlidir. Cümleye ait olan ilgeç ya da fiillerden dolayı iyelik zamiri maskulin veya neutral artikelli bir isimle bir araya geliyorsa “–em”, feminin bir isimle bir araya geliyorsa “–er”, çoğul isimle bir araya geliyorsa “–en” eki alır.

L3 Almanca

Meinem **Bruder**

deinem **Baby**

seiner **Schwester**

ihren **Bruder**

seinen **Kinder**

unserem **Wagen**

eurem **Buch**

ihren **Stühle**

Ihrem **Kuli**

L2 İngilizce

my brother

your baby

his sister

her brother

its children

our auto

your book

their chairs

your pen

3.2.7.2. Yol Tarifi (einen Weh beschreiben / Giving Directions)

L3 Almanca ve L2 İngilizce yol tarifi konusunda birebir yapı olarak örtüşmeler de kelime bazlı bakıldığında birbirine yakın kelimelerle yapıldığı görülmektedir. Bu durumda L2 İngilizceyi L3 Almanca için köprü dil olarak kullanma fırsatı sunabilmektedir.

L3 Almanca

Wo ist .....?

Wie komme ich zu .....?

Gibt es nähe hier .....?

Gehen Sie geradeaus.

Biegen Sie links / rechts an.

Biegen Sie erste/ zweite links - rechts an.

L2 İngilizce

Where is .....?

How can I get to .....?

Is there ..... near here?

Go straight ahead / go along the Street.

Turn left / right.

Take the first / second / left - right.

3.2.8. Almanca Dersi Öğretim Programına Göre A1.2 Seviyesi 8. Ünite

Themenkreis 8: Essen und Trinken		
Sprachhandlungen	Kompetenzen	Hinweise
<p>-über Essgewohnheiten berichten</p> <p>-Essen im Restaurant bestellen</p> <p>-eine Einladung annehmen oder ablehnen</p> <p><u>Syntaktische Mittel:</u></p> <p>Was isst man gerne in Thailand? In Thailand isst man gerne Heuschrecken. Gerichte: Tomatensuppe, Schnitzel mit Kartoffelsalat, Toast mit Thunfisch, Salatteller ... Was möchten Sie bestellen? Was wünschen Sie, bitte? Was empfehlen Sie mir? Ich empfehle Ihnen ... Ich möchte ... bestellen. Haben Sie noch einen Wunsch? Was darf es sein? Bringen Sie mir bitte ... Ich möchte die Rechnung, bitte! Ich lade dich ein. Ich rufe ihn an. Ich komme gern. Ich kann leider nicht kommen. Ein Rezept: Nimm zuerst ... Rühre dann ... Gib danach ... Gieß zum Schluss ...</p>	<p>HÖREN</p> <p>15. Kann verstehen, wenn sehr langsam und sorgfältig gesprochen wird und wenn lange Pausen Zeit lassen, den Sinn zu erfassen.</p> <p>16. Kann Anweisungen, die langsam und deutlich an ihn/sie gerichtet werden, verstehen.</p> <p>SPRECHEN</p> <p>20. Kann andere um etwas bitten und anderen etwas geben.</p> <p>21. Kann alltägliche Ausdrücke, die auf die Befriedigung einfacher, konkreter Bedürfnisse zielen, verstehen, wenn sich verständnisvolle Gesprächspartner direkt an ihn/sie richten und langsam, deutlich und mit Wiederholungen sprechen.</p> <p>22. Kann einfache Fragen stellen und beantworten.</p> <p>LESEN</p> <p>16. Kann sehr kurze und einfache Mitteilungen (E-Mail) verstehen.</p> <p>17. Kann vertraute Namen, Wörter und ganz elementare Wendungen in einfachen Mitteilungen in Zusammenhang mit den üblichsten Alltagssituationen erkennen.</p> <p>SCHREIBEN</p> <p>12. Kann in kurzen Mitteilungen (E-Mail) Informationen aus dem alltäglichen Leben erfragen oder weitergeben.</p> <p>13. Kann einfache, isolierte Wendungen und Sätze in einerzeitlichen Abfolge schreiben.</p>	<p>Personalpronomen im Akkusativ</p> <p>Zeitabfolge: zuerst, dann, danach, zum Schluss</p>

Tablo 18. A1.2 Ünite 8 Gelenekler (Traditionen / Traditions)

3.2.8.1. Şahıs Zamirlerinin – i Hali Durumu (Personalpronomen im Akkusativ/ Personal Pronouns in Accusative Case)

Şahıs zamirlerinin hal değişimleri L3 Almanca ve L2 İngilizcede ortak noktalardan biridir. İki dilde de zamirlerin bir kısmı değişime uğrarken bir kısmı da uğramamaktadır. Bu durumda L2 İngilizceyi, L3 Almanca için köprü dil olarak kullanmak mümkün olabilmektedir.

L3 Almanca

L2 İngilizce

	<u>Akkusativ</u>		<u>Accusative</u>
Ich	mich	I	me
Du	dich	You	you
Er	ihn	He	him
Sie	sie	She	her
Es	es	It	It
Wir	uns	We	us
Ihr	euch	You	you
sie	sie	They	Them
Sie	Sie		

3.2.8.2. Zaman Sırası (Zeitabfolge / Time Sequence)

Yaşanılan olayları belli bir sırada veya düzende anlatmak, yazmak çok önemlidir. Aksi takdirde anlatılmak istenen durum istenildiği gibi ifade edilemez, bunun önüne geçebilmek için de zaman sıralaması yapılmaktadır. L3 Almanca ve L2 İngilizcede zaman sıralaması yapabilmek için bazı kelimeler kullanılır. Bu iki dilde kullanılan kelimelerin bazıları okunuş bakımından birbirine yakındır. Hem bunun için hem de mantık olarak L2 İngilizcenin L3 Almancaya köprü dil olarak faydası olabilir. Ama burada dikkat edilmesi gereken husus ise, L3 Almancada kullanılan zaman sıralaması kelimelerinden sonra fiil gelmektedir, ama bu durum L2 İngilizce için geçerli değildir.

L3 Almanca

L2 İngilizce

Zuerst	Firstly
Dann	Then
Danach	After that
Zum Schluss	Finally

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Her şeyden önce hangi dili öğrenmeniz gerektiği konusunda bütün gönlünüzle katıldığınız bir kanaate ve karara ulaşmalısınız. Bu bağlamda bir yabancı dilin gramerini daha önceden bir ölçüye kadar incelemiş olmalısınız. Artık belirlediğiniz dili öğrenmek istediğinizden eminsiniz. Bu durumda söz konusu dilin de, sizi telaşa sokmayacağından, sıkılmayacağından, cesaretinizi kırmayacağından emin olabilirsiniz (Farber, 1998). Farber bu sözü ile öğrenmek istediğimiz yabancı dili daha önceden incelememiz gerektiğinden bahsediyor. Çünkü bu incelemenin öğrenilecek dili öğrenmek için kolaylık sağlayacağını savunuyor. Bu düşünceyi bir adım daha öteye götürerek yeni öğrenilen yabancı dili daha önceden öğrendiğimiz yabancı dil ile bağdaştırırsak öğrenme daha kolay olacaktır.

Öğrenmek için hevesli olan öğrencinin ilk başta neyi, nasıl öğreneceğini belirlemesi gerekir. Öğrenmeyi bilen öğrenci ise sorumluluk almayı, ihtiyaç ve hedeflerini belirlemeyi bilen, uygun kaynak ve gereçleri seçebilen, çalışma yöntemini belirleyebilen ve kendi performansını değerlendirebilen öğrencidir (Aydoğdu,2009). L2’ de bu tarzı benimsemiş öğrenci L3 için daha hazır bir durumda olabilir. Hele ki L2 ve L3 ortak yönleri sahipse öğrenci kendine öğrenim için çok daha kolay bir öğrenme yolu seçebilir.

Her insan, birçok dili konuşmak ister, hatta bir heves olarak bunun için kimi girişimlerde bulunmuş olanlar da az değildir. Ne var ki çoğu, öğrenmek için gerekli olan işlerin ciddi boyutunu ihmal ettiklerinden kayda değer bir sonuç alamamıştır (Yolcu, 2002). Dil öğrenen kişi L3 ile L2 arasında doğru bir ilişki kurabilir ise bu tarz sıkıntılar yaşanmayabilir. Özellikle L2 ile L3’ün aynı dil ailesinde gelmesi ve birçok ortak

noktasının olması L3 öğrenen kişi için negatif bir etkiden çok pozitif bir etki yaratıp daha da motive edebilir.

Bir yabancı dili öğrenmenin kendine göre aşamaları vardır (Yolcu, 2002). Öğrenilen her yabancı dilde bu aşamalar baştan başlar ama birbirine yakın, aynı dil ailesine mensup diller öğrenilirse ilk öğrenilen yabancı dil L2, sonradan öğrenilecek olan yabancı dil L3'e yardımcı olabilir. Bireyin kendi ana dili dışındaki diğer dilleri öğrenebilmesi ve hâkim olabilmesi için gerçekleşen süreç yabancı dil öğretimi – öğrenimi kapsamında değerlendirilir (Özer ve Korkmaz, 2016). Bu süreç L2 için yaşandığından ve sonrası öğrenilen L3 eğer L2 ile ortak özelliklere sahip bir yabancı dil ise bu süreçte zamandan tasarruf edilir.

Günümüz dünyasında artık tek bir yabancı dil bilmek önemini yitirmiş durumdadır. Hele ki bu birinci yabancı dil L2 İngilizce ise birçok kişi ve kurum tarafından yabancı dil olarak sayılmamaktadır. Çünkü yaşadığımız bu dönemde herkes bir şekilde İngilizce biliyor ve konuşabiliyor, bu yüzden sadece İngilizce bilmek ayrıcalıklı bir durum olmaktan çıkmıştır. Bu durumdan dolayı insanlar ikinci yabancı dile L3, üçüncü yabancı dile L4 hatta yapabiliyorsa dördüncü L5, beşinci yabancı dile L6ya merak duyup öğrenebiliyorlar. Böyle bir düşünce yapısının olduğu bu dönemde, ülkemizde 2004 yılında Avrupa Birliği uyum standartları çerçevesinde ikinci yabancı dil olarak Almanca öğretim programlarına dâhil etmiştir (Gömleksiz ve Erdem, 2018).

Türkiye'de birinci yabancı dil olarak İngilizce, 1997/1998 eğitim-öğretim yılında 8 yıllık eğitim zorunlu hale getirilmesiyle, ilköğretimin 4. Sınıflarından başlamak üzere ortaöğretime kadar belli ders saatlerinde öğrencilere verilmektedir. Almanca öğretimi ise Fen ve Anadolu liselerinde yürütülmektedir (Akıllılar, 2013). L2 İngilizce ile L3 Almanca arasında bunca ortak nokta varken ve ana dili Almanca olan ülkelerle siyasi, ekonomik ve diğer bağlarımız düşünüldüğünde Almanca öğretimini özel okullarda olduğu gibi devlet okullarında da liseden önceki kademelere ders olarak verilmesinde fayda olabilir.

Bu bölümde ikinci yabancı dil olarak L3 Almanca öğretimi sırasında, birinci yabancı dil L2 İngilizcenin hangi konularda ve nasıl köprü dil olarak kullanılabileceği ve kullanılamayacağı incelenmiştir.

Çalışmanın 3.1.1.1. bölümünde “alfabe” konusunun köprü dil olarak rahatlıkla kullanılabilenliğinden bahsedilmiştir. Çünkü L2 ve L3’ün büyük harf ve küçük harf kullanımında ortak noktada bulunduğu tam yirmi beş harfin olduğu gösterilmiştir. Bunun yanında iki dil arasında ortak olmayan veya okunuşları birbirinden çok farklı olan harfler de belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.1.2. bölümünde “zamirler” konusunda L2’yi, anlam olarak L3 öğretimi sırasında köprü dil yöntemini kullanılabileceği gösterilmektedir. Ama L3 için üçüncü tekil kişi “sie”, üçüncü çoğul kişi “sie” ve kibarlık anlamındaki “Sie” zamirine, ayrıca L2 için birinci tekil kişi “I” zamirine dikkat edilmesi gerektiği verilen örneklerle belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.1.3. bölümünde “olmak fiili” konusunda, bu fiilin her iki dil içinde çok önemli olduğu, kullanım ve fiil çekimi yönünden benzerlikleri verilen örnekler doğrultusunda L2’yi L3 öğrenimi sırasında köprü dil olarak kullanılabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.1.4. bölümünde “fiil çekimi” konusunda, L2’de sadece üçüncü tekil şahıs zamirinde fiil çekiminin yapıldığı, L3’de tıpkı L1’de olduğu gibi her bir şahıs zamiri için fiil çekimi, o şahıs zamirine ait ek ile yapıldığından dolayı köprü dil kullanımının olmayacağı verilen örneklerle belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.1.5. bölümünde “beş N bir K” konusunda, L2 ve L3’ün bu soru kalıpları ve cevaplarında ortak paydada buldukları verilen örneklerle tespit edilmiştir. Bu doğrultuda L2’yi L3 öğretimi sırasında köprü dil olarak kullanılabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.1.6. bölümünde “evet – hayır Sorusu” konusunda, aynı “beş N bir K” soru kalıplarında olduğu gibi L2 ve L3’ün bu soru kalıpları ve cevaplarında da ortak paydada buldukları verilen örneklerle tespit edilmiştir. Bu doğrultuda L2’yi L3 öğretimi sırasında köprü dil olarak kullanılabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.1.7., 3.1.4.4. ve 3.1.5.2. bölümlerinde bağlaçlar ele alınmıştır, bu bağlaçlar L2 ve L3’de cümle yapısını ve öge dizilimini bozmadığı, anlam olarak da örtüşükleri verilen örneklerle gösterilmiş, ve bu konuda köprü dil tekniğinin kullanılabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.1.8. bölümünde sıfır ile yirmi arasındaki sayılar ele alınmıştır, L2 ve L3 arasında direk bir köprü kurulamasa da sayılarının okunuşlarının çağrımından, mantık ve yapı yönünden bir yaralanma olabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.2.1. bölümünde “artikel” konusu ele alınmıştır. L1’de böyle bir durumun olmadığı ama L2 ve L3’de hem belirtisiz hem de belirtili isim tanımlığı olduğu verilen örneklerle gösterilmiştir. L2 ve L3 için bu başlık ortak bir özellik gibi gözükse de öyle olmadığı, L2’de tanımlık bir nesnenin belirtisiz ya da belirtili olduğunu göstermek için kullanılırken, L3 Almandada ismin belirtisiz ve belirtili kullanımının dışında, cinsiyet ve ismin halleri olarak da kullanıldığı verilen örneklerle belirtilmiştir. Dolayısıyla bu konuda köprü dil kullanımı yüzeysel olarak kullanılabileceği, ama konu detayına girildiğinde L2’nin yetersiz kaldığı gösterilmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın 3.1.2.2. bölümünde “isimlerin çoğul yapımı” konusu ele alınmıştır. L2 bu konuda biraz sade kalırken, L3 ise daha teferruatlı bir yapıya sahiptir. Bu durum da verilen örneklerle gösterilerek, köprü dil kullanımının zor olabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.2.3., 3.1.4.3., 3.1.6.1., 3.1.7.1., 3.1.8.2., 3.2.2.3. bölümlerinde “tarz fiiller” ele alınmıştır. L2 ve L3’de kullanılan tarz fiiller ve verilen örneklerle anlam olarak birbirlerine yakın oldukları ama yapı olarak birbirlerinden farklı oldukları gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.1.2.4. bölümünde “sıfatlar” konusu ele alınmıştır. Açıklamaya ek olarak verilen örneklerle sadece sıfat bakımından bir ortak payda da bulunmadığı, olumsuz yapmanın da iki dilde de aynı şekilde yapılabildiği bulgularla belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.2.4. bölümünde “renkler” konusuna değinilmiştir. L2 ve L3 ‘ün bu konuda ortak noktada bulunduğu hatta sadece renklerin değil en sevdiği renk sorusunun da birbirine benzediği verilen örneklerle gösterilip, köprü dil kullanımının mümkün olduğu belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.2.6 ve 3.1.3.5. bölümlerinde “iyelik zamirleri” konusu ele alınmıştır. Tekil iyelik eklerinin kısmen yapı ve okunuş olarak birbirine yakın olduğu, çoğul iyelik eklerinde ise bu yakınlığın olmadığı, ayrıca feminen artikelli bir kelime ile kullanıldığı zaman L3 için L2 de bir karşılığının olmadığı verilen örneklerle belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.2.7. bölümünde “sahip olmak fiili” konusuna değinilmiştir. Yapı olarak L3 de her zamir için çekime uğrayan bu fiil, köprü dil bakımından sadece anlam olarak kullanılabileceği, verilen örneklerle gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.1.2.8. bölümünde “günler, aylar, mevsimler” konusuna değinilmiştir. Verilen örneklerle L2 ve L3’ün ne kadar birbirine benzediği gösterilmiş, bu konuda köprü dilin rahatlıkla kullanılabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.2.9., 3.1.4.2., 3.1.4.5., 3.1.8.1., 3.1.6.2. bölümlerinde “ilgeçler” yani Präposition’lar ele alınmıştır. L2 ve L3 için anlam ve yapı olarak ortak paydada buluşan ilgeçler verilen örneklerle gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.1.3.1. bölümünde “aile bireyleri” konusuna değinilmiştir. L1’in, L2 ve L3’e göre daha geniş bir aile birey isimlerine sahip olduğu, L2 ve L3’ün ise aile bireylerindeki kişilerin anlamlarının ve telaffuzlarının birbirlerine ne kadar yakın olduğu verilen örneklerle gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.1.3.2 ve 3.2.1.3. bölümlerinde ismin hallerine değinilmiştir. L2 ‘de ismin halleri anlam olarak verilirken. L3’de ise tanımlıkların değişimiyle bu durum sağlanmaktadır. Ayrıca bölüm 3.2.6.1. ve 3.2.7.1. bölümlerinde de iyelik eklerinin de ismin hallerin olduğu gibi etkilene bildiği verilen örnekler sayesinde gösterilerek, köprü dil kullanımının mümkün olmadığına değinilmiştir.

Çalışmanın 3.1.3.3. bölümünde yirmiden sonraki sayılara değinilmiştir. L3 yazım şekli ve yapısının L2’den farklı olduğu, dolayısıyla köprü dil kullanımının olamayacağı verilen örneklerle belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.1.3.4. bölümünde “sahiplik eki -s” konusu ele alınmıştır. L2 ile L3’ün ortak noktada bulunduğu bu sahiplik biçimi verilen örneklerle gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.1.4.1. bölümünde “saatler” konusu ele alınmıştır. Soru ve cevap şekilleri L2 ile L3 için ortak noktalarda bulunduğu, verilen örneklerle gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.1.4.6. bölümünde “düzensiz fiiller” konusu ele alınmıştır. Bölüm 3.1.1.4.’de fiil çekim durumun L2 ve L3’te nasıl olduğuna değinilmişti. Ama bu bölümde L3’ün fiil çekim kuralına ikinci tekil kişi “du” ve üçüncü tekil kişi “er- sie-es”in uymadığı durumlar belirtilmiştir. Genel çerçeveden bakıldığında L2 ve L3 arasında köprü kurmak pek mümkün değilken, çok nadir fiillerde köprü kurula bilineceği gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.1.4.7. bölümünde özel fiil olarak “möchten” konusuna değinilmiştir. L2 ile L3 arasında anlam olarak köprü dil yönteminin kullanılabileceğinden ama yapı olarak kullanılamayacağı verilen örneklerle gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.1.5.1. bölümünde soru kalıplarından “ne kadar” soru kalıbı ele alınmıştır. Anlam ve yapı olarak L2 ve L3 arasındaki benzerlikler verilen örneklerle desteklenerek, köprü dil tekniğinin kullanılabileceği gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.1.6.3. bölümünde “sıralama sayıları” konusu işlenmiştir. İlk yirmi sıralama sayısında benzerlikler olduğu için L2 ile L3 arasında köprü dil kullanımının mümkün olduğu ama yirmiden sonrası için kullanımın mümkün olmadığı verilen örneklerle gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.1.7.2. bölümünde “zaman zarfı” konusu ele alınmıştır. Yapılan açıklamaya ek olarak, verilen örneklerle anlam yönünden L2 ile L3 arasında köprü dil kullanılabileceği ama cümledeki konum yönünden kullanılamayacağı gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.2.1.1. bölümünde “birleşik ad” konusu değinilmiştir. Verilen örneklerle L2 ve L3 arasında köprü dil kullanılabileceği gösterilmiş, yapılan açıklama ile de sadece L2 ve L3 için köprü dil kullanımının olmadığı L1’in de bu konuda köprü dil olarak kullanılabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.2.1.2. bölümünde fiil türlerinden “ayrılabilen fiiller” konusu ele alınmıştır. Yapılan açıklamaya ek olarak verilen örneklerle, bu fiil türünün L3’e özgü bir tür olduğu, dolayısıyla da köprü dil kullanımının mümkün olmadığı gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.2.2.1. bölümünde fiil türlerinden “dönüştürülen fiiller” konusu işlenmiştir. Yapılan açıklamaya göre L2’de böyle bir yapının olmadığı, ama dönüştürülen zamirlerin olmasından dolayı köprü dil kullanımı olarak yardım alınmasının mümkün olduğu, ayrıca L3’de dönüştürülen zamirlerin ismin hallerine göre değişime uğramasından dolayı dikkatli olunması belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.2.2.2. bölümünde “emir kipi” konusu işlenmiştir. L2 ve L3’de hangi öznelerle, nasıl bir şekilde kullanılabildiği açıklanıp, verilen örneklerle köprü dil kullanımının mümkün olabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.2.2.4. bölümünde –miş’li geçmiş zamanda “sahip olmak ve olmak fiilleri” konusuna değinilmiştir. Yapılan açıklamaya ek olarak verilen örneklerle iki dil arasında köprü dil kullanımının mümkün olduğu gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.2.3.1. bölümünde ismin hallerini değiştiren fiillerden “- e haline değiştiren fiiller” konusu ele alınmıştır. L2’de fiillerin tesiriyle zamirlerin hal değişimine uğraması az olmasından dolayı iki dil arasında köprü dil kullanımı kısıtlı bir şekilde yapılabilmesinin mümkün olduğu belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.2.3.2. ve 3.2.8.1. bölümlerinde şahıs zamirlerinin i- haline ve –e hali kullanımları ele alınmıştır. İki dilde de normal şahıs zamirlerinin değiştiği, ama L3 için hem i- halinde hem de –e halinde bir değişim olduğu, bundan dolayı da L2 ile L3 arasında kısıtlı bir şekilde köprü dil kullanımının mümkün olabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.2.3.3. bölümünde “sıfat çekimi” konusu ele alınmıştır. Yapılan açıklamalara göre L3’de sıfat çekim konusunun detaylı bir şekilde yapıldığı, ama L2 için böyle bir durumun olmadığı verilen örneklerle gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.2.4.1. bölümünde “var kalıbı” konusuna değinilmiştir. L2 ve L3’ün bu konuda ortak noktada bulunduğu, ama L3’de tekil ya da çoğul durumunun belirtilmeyi, L2 de belirtilmesine dikkat edilerek köprü dil kullanımının mümkün olabileceği belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.2.4.2. bölümünde “hava durumu” konu ele alınmıştır. Yapı ve telaffuz bakımından iki dil arasında ortak paydaların olmasından dolayı köprü dil kullanımının mümkün olduğu belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.2.6.1. bölümünde iyelik zamirlerinin –i haline dönüşmesi konusuna değinilmiştir. L2 ile L3 iyelik zamirleri bakımından benzerliklere sahip olsalar bile, ismin –i hali L2’de herhangi bir değişime uğramayıp, bunun aksine L3’de maskulin bir artikel ile kullanılan iyelik zamirinin değişime uğraması verilen örneklerle gösterilip bu konuda köprü dil kullanımının mümkün olamayacağı belirtilmiştir.

Çalışmanın 3.2.6.2. bölümünde “geçmiş zaman” konusu işlenmiştir. L2 Perfect zaman ile L3 Perfekt zaman arasındaki benzerliklerden dolayı köprü dil kullanılabilmesi ama bunun sadece L3’de yardımcı fiil olarak “haben” fiilinin olduğu durumlarda olabileceği verilen örneklerle gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.2.7.2. bölümünde “yol tarifi” konusuna değinilmiştir. L2 ve L3’de bu alanda kullanılan kelimelerin birbirine yakın olmasından dolayı köprü dil kullanımının mümkün olabileceği verilen örneklerle gösterilmiştir.

Çalışmanın 3.2.8.2. bölümünde “zaman sıralaması” konusu ele alınmıştır. L2 ve L3’de kullanılan kelimeler birbirine telaffuz bakımından yakınlığı sebebiyle köprü dil olarak

yardım almanın mümkün olduğu, ama yapı olarak yardım almanın mümkün olamayacağı verilen örneklerle belirtilmiştir.

İkinci yabancı dil olarak Almanca öğretiminde birinci yabancı dil İngilizcenin yeteri kadar köprü dil kullanımından yararlanılması temel problemi üzerine bu incelemeler gerçekleştirilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sosyal bir varlık olan insan her daim yeni bilgilerin peşinden koşarak kendini geliştirme uğraşı içine girmiştir. Yaptığı denemeler sonucu belli bilgilere ulaşp, bu bilgileri kullanarak kendini hep bir adım öteye gitmeye çalışmıştır. Her edinilen bilgi, sonradan ulaşılabacak diğer bilgilere ve gelişmelere ışık tutmuştur. Hiçbir zaman önceden öğrenilen bilgi görmezden gelinmemiştir, bir sonraki adım için olumlu ya da olumsuz bir şekilde kullanılmıştır. Böylelikle gelişimin ve bilgi dünyasının önü açılmıştır. Çünkü insan ilk edinilen bilgilere ulaşmak için belli bir zaman harcamış, uğraşta bulunmuş, belli stratejiler geliştirmiş ve koyduğu hedef ya da hedeflere ulaşmaya çalışmıştır. İlk bilgilerin ışığında ardından gelen gelişmeler, önceden harcanan zaman, edinilen stratejiler sayesinde yeni bulgularla daha kolay bir şekilde bir sonraki seviyeye geçilmesine yardımcı olmuştur. Dil öğrenimi de aynı bu doğrultuda gelişmektedir. İnsan önce ana dilini öğrenir, sonra çevresinde konuşulan, kullanılan diğer dil ya da dilleri öğrenmeye çalışır. Ana dilini öğrenirken kurallı öğrenmek zorunda kalmayan kişi öğreneceği birinci yabancı dilde belirli zorunluluklarla karşılaşmak durumunda kalır. Hele ki bu birinci yabancı dil, ana dile benzemeyen bir yapıya sahipse çok daha fazla zorluklarla karşılaşmaktadır. Çünkü her yeni bir dil beraberinde yeni bilgiler getirdiği kadar kendi zorluğunu da getirir. Bir dil öğrenmek, fazla zaman ve özveriye ihtiyaç duymaktadır. Aksi takdirde yeni bir dil öğrenimi gerçekleşemez, sadece o dile bir aşinalık kazanılmış olunur.

Yeni olan her şey yabancıdır beyine, bu yüzden kişi yeni öğrenilen her dilde, daha önceden edinilmiş ya da öğrenilmiş dil ile bir bağ kurmak ister bu yabancılıktan kurtulmak için. Çünkü önceden aşına olduğu bilgilere ulaşabilirse yeni dili kavraya

bilmek daha kolay olabilir. Bu durum da yeni yabancı dil ile daha önceden edinilmiş ya da öğrenilmiş dil arasında köprü kurularak kolay bir şekilde dil öğreniminin sağlanabileceğine işaretler. Tabii ki bir yabancı dilin yetmediği günümüzde, kişi yeni diller öğrenmek istediğinde ya da zorunluluğunda kalmaktadır. Burada da en önemli görev birinci yabancı dile düşmektedir. Çünkü birinci yabancı dil öğrenimi sırasında kişi ana dilinden çok farklı yapılarla karşılaşır ve bu yapıları kavrayabilmek için belli bir uğraş ve zaman harcamaktadır. Birinci yabancı dilde edinilen bilgi, tecrübe ve stratejiler kendinden sonra gelecek diller için de kullanılabilirse diğer dillerin öğrenimi daha kolay bir şekilde gerçekleşecektir. Hele ki birinci yabancı dil ile ikinci yabancı dil aynı dil ailesine mensuplarsa, ikinci yabancı dil öğrenimi, birinci yabancı dil sayesinde daha çabuk ve kolay olacaktır. Çünkü aynı dil ailesine mensup diller birbirine yakın dillerdir ve birçok ortak payda da buluşurlar. Kişi birinci yabancı dilden edindiği bilgi, tecrübe ve stratejiyi ikinci yabancı dil için kullanabileceği ortamı yakaladığında daha özgüvenli olarak öğrenimi gerçekleştirebilir. Bunun dışında birinci yabancı dil ile ikinci yabancı dilin ortak payda da buluşmadığı noktalarda bile birinci yabancı dilden yardım alınması mümkündür. Bu durum da yine dil öğrenim tecrübesi ve stratejisi sayesinde gerçekleşir. Çünkü kişi birinci yabancı dili öğrenirken, öğrenme işinin matematiğini de kavramaktadır. Bu sayede birinci yabancı dilden edinilmiş bilgi ve tecrübenin en ufak parçası kendinden sonra gelecek dil için çok büyük kolaylık sağlayacaktır.

Dil öğrenmek isteyen kişi, kendi öğrendiklerini ve öğreneceklerini daima savunmacı bir ritimde tutmalıdır. Daima belli bir momentumda, belli bir devrimde olmalıdır (Yolcu, 2002). Bir dili bilmek o dilin dil bilgisini dinleme/anlama, konuşma ve yazma becerileri ile kullanmaktır (Adıyaman, 2002). Bu bağlamda birbirine yakın hatta ortak dil ailesinden gelen dilleri öğrenen kişiler birinci yabancı dil L2 de iyi bir tecrübeye sahip olup, öğrenilen ikinci yabancı dil L3 için bu tecrübeleri güzelce uyguladığında, dört temel beceride çok daha fazla avantajlı olacaktır.

Ülkemizde de eğitimde yapılan yenilikler ve gelişmelerden sonra birinci yabancı dil için İngilizce, ikinci yabancı dil içinse Almanca öğretimine karar verilmiştir. İngilizce ve Almanca bulunmuş oldukları dil ailesi bakımından birbiri ardına öğretilmesi, yabancı dil öğretimi açısından gayet olumlu bir adım olmuştur. Almancanın ikinci yabancı dil olarak öğretilmesi ilk bakışta dezavantaj gibi gözüküyor olabilir. Ancak birinci yabancı dil olarak İngilizcenin öğretiliyor oluşu, bu dezavantajı avantaja çevirmemizi

sağlayabilir. Çünkü çalışmamızda da değinildiği gibi, yapılan analizler sonucunda, İngilizcenin, Almanca öğrenimi için köprü dil kullanımına uygun;

- Alfabe,
- Zamirler
- Üçüncü Tekil Kişi
- Olmak Fiili,
- Beş N Bir K Soruları,
- Evet – Hayır Soruları,
- “ve, veya / ya da” Bağlaçları,
- İlk Yirmi Sayı,
- Artikel (Kısmen)
- Tarz Fiiller (Anlam Olarak)
- Sıfatlar,
- Renkler,
- İyelik Zamirleri,
- Sahip olmak Fiili,
- Günler – Aylar- Mevsimler,
- İlgeçler,

- Aile Bireyleri,
- Sahiplik Eki –s,
- Saatler,
- Sıralama Sayıları (İlk Yirmi)
- Zaman Zarfları,
- Birleşik İsimler,
- Emir Kipi,
- -miş’li Geçmiş Zamanda Olmak Fiili ve Sahip Olmak Fiili,
- Şahıs Zamirlerinin Değişimi,
- “var” Kalıbı,
- Hava Durumu,
- Geçmiş Zaman (Olmak Fiilinin Yardım Olduğu Durumlar Hariç),
- Yol Tarifı,
- Zaman Sıralaması,

Köprü dil kullanımına uygun olmayan;

- Fiil Çekimi,
- Artikel,
- İsimlerin Çoğul Hallere Dönüşümü,

- Tarz Fiiller (Yapı Olarak),
- İsmi Halleri,
- Yirmiden Sonraki Sayılar,
- Düzensiz Fiiller,
- Sıralama Sayıları (Yirmiden Sonrası)
- Ayrılabilen Fiiller,
- Dönüflü Fiiller,

Konu başlıkları tespit edilmiştir. Tespit edilen bu konular sayesinde ortak noktanın oluşmadığı durumlarda bile birinci yabancı dil L2 İngilizceden, ikinci yabancı dil L3 Almanca için yine de yardım alınabileceği yapılan açıklamalar ve verilen örneklerle gösterilmeye çalışılmıştır.

Yabancı dil kaygısı dil öğrenme sürecinde bireyin dile karşı geliştirdiği inanç, tutum ve algılamalarla yakından bağlantılı olduğundan genel kaygı çeşitlerinden ayrılmaktadır (Horwitz, Horwitz ve Cope, 1986). Her yeni bir dil yeni kaygıları da yanında getirir ama öğrenilen yabancı diller birbirine yakınsa ve ikinci yabancı dil L3 Almanca için birinci yabancı dil L2 İngilizceyi kullanabileceği ortak alanlar bulunabilirse, bu kaygılar L2 İngilizce öğrenim sürecinde yaşandığı için L3 Almancada daha az yaşanabilir ve süreci daha iyi bir şekilde devam ettirebilir. Yabancı dil öğretim alanında yapılan uygulamalar detaylı incelendiğinde ülkemizde ikinci yabancı dil L3 Almanca öğrenimi için birinci yabancı dil L2 İngilizcenin köprü dil olarak pek kullanılmadığı karşımıza çıkmaktadır. Ama L3 Almanca öğrenimi için L2 İngilizceyi köprü dil olarak kullanan öğrenciler göz önünde bulunduğunda öğrenim veriminin çok fazla olduğu görülmektedir. Dellal ve Günak “İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Öğrenen Öğrencilerin, Birinci Yabancı Dil İngilizceye Bağlı Öğrenme Stratejileri” çalışması incelendiğinde bu durum kolaylıkla görülmektedir. Almancayı ikinci yabancı dil olarak öğrenen üniversite öğrencilerinin kullandıkları dil öğrenme stratejilerine bakıldığında

da, öğrencilerin birinci yabancı dilleri olan İngilizceden ve dil öğrenim tecrübelerinden yararlandıkları görülmüştür. Öğrenciler, diller arası karşılaştırmayı esas alan bir yabancı dil öğretimi sayesinde, öğrenmekte oldukları ikinci yabancı dillerine işlerlik kazandırdıkları belirtilmiştir (Akıllılar,2010; Dellal ve Günak 2009).

Arak “*İkinci Yabancı Dil Olarak Almancanın Öğrenilmesinde İngilizcenin ve Karşılaştırmalı Dilbilgisinin Rolü*” çalışmasında, ikinci yabancı dil Almanca öğrenimi sırasında ana dili Türkçe kaynaklı olumsuz etkiler yaşamamak için birinci yabancı dil İngilizceden olumlu transferler yapılabileceğini göstermiştir (Arak, 2006).

İşigüzel “*Redewendungen im Tertiärsprachen Unterricht: Deutsch als Fremdsprache nach Englisch (DaFne)*” çalışmasında, kültür yönünden inceleyerek, iki dil arasında kurulabilecek köprülerden bahsetmiştir (İşigüzel 2020).

Serindağ “*Zur Relevanz des bewussten Einsatzes des Englischen im Unterricht "Deutsch als zweite Fremdsprache" bei Muttersprachlern des Türkischen*” çalışmasında, ana dili Türkçe olan bir kişinin ikinci yabancı dil olarak Almanca öğrenimi sırasında birinci yabancı dil İngilizceden nasıl yardım alınabileceğini göstermiştir (Serindağ 2005).

Güler “*Deutsch als zweite Fremdsprache im schulischen Fremdsprachenunterricht in der Türkei: Perspektiven für die Didaktik und Methodik des Deutschen als zweite Fremdsprache in der Deutschlehrausbildung*” çalışmasında, Almanca öğretmenin derslerde nasıl olması gerektiğini ele almıştır (Güler, 2000).

Bir başka örnek de Hasan Coşkun’un “*Türkiye’de İkinci Yabancı Dilin Oyun Yoluyla Etkili Öğretimi*” makalesindeki *Sarkaç Oyunu* için hazırlamış olduğu kelime listesidir (Coşkun, 2008). Listede bir kelimenin Türkçe – Almanca – İngilizce anlamları yan yana verilmiştir. Bu liste incelendiğinde Almanca öğretimi için hazırlanmış bir oyunda birinci yabancı dil İngilizceden yararlanıldığı görülmektedir. Bu durumda bize birinci yabancı dilin köprü dil olarak kullanılsın ya da kullanılmasın her zaman ikinci yabancı dil L3 için birinci yabancı dil L2nin bir pusula görevi gördüğünü göstermektedir.

Yabancı dil öğreniminde öğrencinin güdülenmesi, öğretmenin alana yönelik hâkimiyeti, öğretim ilk ve yöntemleri doğrultusunda sınıfta gerçekleştirdiği etkinlikler ile kullandığı uygulama çeşitliliği başarıyı olumlu ya da olumsuz etkileyen önemli değişkenlerin başında gelmektedir (Engin,2006). Öğretmenin üstlenmiş olduğu görevler saymakla bitmez. Belli bir konuda öğreten kişi olmak hatta öğretmen olmak

kolay olmayan bir durumdur. Çünkü sahip olduğu bilgiyi karşısındakine en doğru, en akıcı ve en anlaşılır bir şekilde nasıl öğreteceğini bulmak için çok çaba harcar öğretmen. Dil öğretiminde ise bu durum daha da zor bir hal almaktadır. Yabancı dil öğretmenin öncelikle iyi bir ana dili bilgisi, sonrasında ise yabancı dil bilgisi çok üst düzeyde olmalıdır. Çünkü karşısındaki kişi yeni bir dil öğreneceği için her öğrendiği bilgiyi ilk önce ana dili ile karşılaştırır. Bu kimi zaman doğru bir teknik olabilir ama çoğu zaman öğrenilen yabancı dildeki herhangi bir kavram ana dilde olmayabilir ya da ana dilinde olan bir kavram öğrenilen yabancı dilde karşılık bulmaya bilir. İşte bu yüzden yabancı dil öğretmenin çok iyi bir ana dili bilgisi olmak zorundadır. Yabancı dil öğrenen kişi ana dilinden sonra başka bir yabancı dil öğrenmiş ise ikinci yabancı dilde öğrendiği bilgiyi ana dilinden sonra birinci yabancı dilde karşılık buldurmak isteyecektir. Bu durumda ikinci yabancı dil öğretmenin çok üst seviye olmasa da en az orta seviyede öğrencinin öğrendiği birinci yabancı dile hakim olması, kendi yabancı dilini öğretirken avantaj sağlayacaktır. Çünkü öğrencisinin birinci yabancı dilde edindiği bilgiyi, tecrübeyi ve öğrenim stratejilerini kendi yabancı dili için de uygulayabileceği alanları gösterdiğinde, öğrenci için bu durumu olumlu bir şekilde karşılayabilir.

Bu da yabancı dil eğitiminin sadece öğrenen için önemli bir süreç olmadığını, aynı zamanda öğretene için de çok önemli bir süreç olduğunu göstermektedir. Çünkü yabancı dil öğretmeni çağa ayak uydurmalı ve dil eğitimindeki yenilikleri takip edip öğrencilerine göre uygun olan yöntemi seçmelidir. İkinci yabancı dil L3 Almanca öğretimi için birinci yabancı dil L2 İngilizcenin ne kadar önemli olduğunu kavrayıp, bu önemi nerede ve nasıl kullanacağına karar verdiği takdirde L3 Almanca öğretimi ve öğreniminde başarıyı yakalaması çok daha kolay olacaktır. Bu da öğrencinin L3 Almanca öğrenimine karşı herhangi bir ön yargısı varsa L2 İngilizce sayesinde kırmasını sağlayabilir ve L3 Almanca öğrenimini daha verimli ve kolay bir şekilde olmasına yardımcı olabilir.

Birinci yabancı dil L1 İngilizce olup, ikinci yabancı dil L3 Almanca öğrenen öğrencilerin, L2 İngilizceyi L3 Almanca öğretiminde köprü dil olarak kullandıklarında oluşabilecek durumlar:

- İngilizce öğrenimi sırasında yapılan hatalardan ders çıkararak, Almanca öğreniminde bu hatalardan kaçınabilir,

- Öğretmenin Almanca dersi sırasında anlattıklarını, ana dili yerine İngilizce ile karşılaştırabilir,
- Bir okuma metninin hem İngilizce hem de Almancasını bulup karşılaştırma yaparak içselleştirebilir,
- İzlediği bir filmin dil seçeneğini Almanca, alt yazı seçeneğini İngilizce ya da tam tersini yaparak iki dilini de geliştirebilir,
- İngilizcede öğrenmiş olduğu bilgileri, Almanca öğrenimi sırasında karşılaştırma yaparak Almanca öğrenim sürecini değerlendirebilir,
- Ekstra çalışma yaparken ana dili yerine Almanca ve İngilizceyi karşılaştırarak çalışma yaptığında, her iki dili de daha da özümseyebilir,
- İngilizce konuşmasında edindiği tecrübeyi, Almanca konuşurken kullanarak daha rahat bir şekilde cümleler kurabilir,
- İngilizce konuşurken edindiği telaffuz bilgisini, Almanca konuşurken birçok yerde rahatlıkla kullanabilir,
- Almanın da modernleşme eğilimine girmesinden dolayı, konuşma sırasında aklına gelmeyen bir Almanca kelime yerine o kelimenin İngilizce karşılığını kullanıp, konuşmada devamlılık sağlayabilir.

Bu çalışma sadece A1.1 ve A1.2 seviyelerini kapsadığından, diğer seviyeler de incelenip böyle bir çalışma yapılabilir. Bunun dışında Almanın daha iyi bir şekilde öğterilebilmesinde İngilizcenin köprü dil olarak kullanılabilmesi için şu noktalar da dikkate alınmalıdır;

- Alanyazında daha çok çalışma yapılmalı,
- İngilizcenin köprü dil kullanımı üzerine kitaplar yazılmalı,
- Üniversitelerin ilgili bölüm müfredatlarına köprü dil konusu eklenmeli ve öğretmenler bu doğrultuda yetiştirilmeli,
- Almanca öğretimi sırasında öğretmenin bu yönde hazırlayacağı materyallerle ders işlenmeli.

KAYNAKÇA

- Acat MB, Demiral S (2002) Türkiye’de Yabancı Dil Öğreniminde Motivasyon Kaynakları Ve Sorunları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 31: 312 – 329.
- Adıyaman Z (2002) Uzaktan Eğitim Yoluyla Yabancı Dil Öğretimi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET* Ekim 1(1): 92 -97.
- Airasian PW, Walsch ME (1997) Constructivist caution. *Phi Delta Kappan* 78 (6), 444- 449.
- Akar A (2005) *Türk Dili Tarihi*. (Ötüken Yayınları, İstanbul).
- Akay R (2013) Neue Bemerkungen zur Untersuchung Sprachlicher Verschiedenheiten. *International Journal of Social Science*, 6(7): 1-12.
- Akıllılar T (2010) Almanca Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Almanca Öğrenimleri Sırasında Kullandıkları Dil Öğrenme Stratejilerinin İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.
- Akıllılar T (2012) İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Üstbilişsel Farkındalık. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Özel Sayı: 275-285.
- Anşın S (2006) Çocuklarda Yabancı Dil Eğitimi. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi* 6: 9-20.
- Arak H (2006) İkinci Yabancı Dil Olarak Almancanın Öğrenilmesinde İngilizcenin ve Karşılaştırmalı Dilbilgisinin Rolü. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21 (2): 205-216.
- Arak H (2010) Almanca Öğreniminde ve Öğretiminde Köprü Dil İngilizceden Olumlu Transfer Örnekleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 3 (10): 50-60.
- Arak H (2016) İngilizceden Sonra İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca. *International Journal of The Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science*, Summer II, 48: 15-25.

Arslan M (2009) Türkiye'de Yabancı Dil Edinimi Sorunu ve Yabancı Dil Olarak Türkçe. *Ist International Symposium on Sustainable*: 309–313.

Asutay H (2020) Yabancı Dil Öğrenme ve Öğretme Yöntemleri (Paradigma Akademik Yayınları, Çanakkale).

Aydın S, Zengin B (2008) Yabancı Dil Öğreniminde Kaygı: Bir Literatür Özeti. *Journal of Language and Linguistic Studies* 4 (1): 81-94.

Aydoğdu C (2009) Yabancı Dil Öğretiminde Otonom Öğrenme: Neden ve Nasıl? *Uluslararası Sosyal Araştırma Dergisi* 2 (8) : 68-74.

Bertocchini P, Costanzo E (1995) Autonomie de l'Apprenant, Autonomie de l'Enseignant. *Methodes et Pratiques des Manuels de Langue, FDM numero special* : 74-181.

Boeckman KB (2010) Grundlagen des Erst-und Fremdsprachenerwerbs. (München: Langenscheidt, Kassel).

Brayshaw D, Michalowski B (2016) Focus 2 Workbook. Essex: Pearson.

Çelebi, M. D. (2006). Türkiye'de Anadili Eğitimi ve Yabancı Dil Öğretimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2: 285 – 307.

Coşkun H (2008) Türkiye'de İkinci Yabancı Dilin Oyun Yoluyla Etkili Öğretimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 1: 73 – 89.

Dellal N, Günak D (2009) İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Öğrenen Öğrencilerin Birinci Yabancı Dil İngilizceye Bağlı Öğrenme Stratejileri. *Dil Dergisi* 145: 64 -85.

Dengler S, Schurig C, Koithan U, Scherling T, Hila A, Koenig M (2016) Logisch! Neu, Deutsch für Jugendliche A1.1 (Klett, München).

Dengler S, Flear S, Rusch U, Schurig C (2017) Logisch! Neu, Deutsch für Jugendliche A2.1 (Klett, Stuttgart).

Deveci T (2013) Temel Almanca Dil Bilgisi A1/2 B1 (Pelikan, Ankara).

Deveci T (2019) Almanca 'ya Başlayalım Mı? (Pelikan, Ankara).

Dönmez F (2019) Deutsch mit Tim und Tina 1 (Eradil, Ankara).

Dönmez F (2019) Deutsch mit Tim und Tina 2 (Eradil, Ankara).

Dumlu DD (2016) Einfach Deutsch A1.1 (Eradil, Ankara).

Dumlu DD (2016) Einfach Deutsch A1.2 (Eradil, Ankara).

Engin AO (2006) Yabancı Dil (İngilizce) Öğretiminde Öğrenci Başarısını etkileyen değişkenler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 8 (2): 287-310.

Engin M (1997) Türk Dil Bilgisi (Minnetoğlu Yayınevi, İstanbul).

Evans S, Pude A, Specht F. (2018) Menschen Deutsch als Fremdsprache A1.2. (Hueber, München).

Farber B (1998) *Yabancı Dil Öğrenme Yöntemleri*, çev. Cem Şen, 2. Baskı. (İM Yayınları, İstanbul).

Fricker R, Michalowski B (2016) Focus 1 Workbook (Pearson, Essex).

Fröchlich B (2017) Genial Klick Deutsch für Jugendliche, Lehrerhandbuch A1 (Klett, Stuttgart).

Gash S. (1999) Effective Literature Searching for Research (2nd edn) (Gower Publishing Ltd, Aldershot).

Glas-Peters S, Pude A, Reinmann M (2012) Menschen Deutsch als Fremdsprache A1.1 (Hueber, München).

Göçer A (2012) Dil – Kültür İlişkisi ve Etkileşimi Üzerine. *Dil ve Edebiyat Dergisi* 729: 50 -57.

Gömlüksiz MN, Erdem Ş (2018) Lise Öğrencilerinin Almanca Dersine İlişkin Metaforik Algıları. *International Journal of Language Academy* 6 (5): 635- 646.

Grzeszczakowska-Pawlikowska B (2012) Das Problem der Interferenz im Bereich der Aussprache bei polnischen Deutsch-nach-Englisch-Lernern. http://www.convivium.pl/archiv/2012/2012_pdf/10-2012-Grzeszczakowska.pdf (21 Ağustos 2014).

Gül F, Soysal B (2009) Dil ve Düşünce İlişkisi Üzerine. *Diyarbakır Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi* 13: 65-67.

Güler G (2000) Deutsch als zweite Fremdsprache im schulischen Fremdsprachenunterricht in der Türkei: Perspektiven für die Didaktik und Methodik des Deutschen als zweite Fremdsprache in der Deutschlehrausbildung. Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht, 5(2): 1-11. <http://zif.spz.tu-darmstadt.de/jg-05-2/beitrag/gueler1.htm> (24 Ağustos 2021).

Gün M, Yalçın G, Memiş MR (2017) İki Farklı Dilin Yabancı Dil olarak Öğretiminde Kullanılan Temel Seviye Ders Kitaplarının Dinleme Etkinlikleri Bakımından Karşılaştırılması. *International Journal of Language Academy* 5 (7): 387-403.

Harmer EK (1991) *The practice of English Language Teaching*. (Longman Publishing, New York).

Holec H (1990) Qu'est-ce qu'Apprendre a Apprendre. *Melanges Pedagogiques*: 75-87.

- Horwitz EK, Horwitz MB, Cope J (1986) Foreign language classroom anxiety. *Modern Language Journal* 70 (2): 125 – 132.
- Hufeisen B, Gerhard N (2003) *Mehrsprachigkeitskonzept – Tertiärsprachenlernen – Deutsch nach Englisch* (Council of Europe Publishing, Fransa).
- İşigüzel B (2020) Redewendungen im Tertiärsprachenunterricht: Deutsch als Fremdsprache nach Englisch (DaFnE). *Diyalog Interkulturelle Zeitschrift Für Germanistik* 85 Jahre Germanistik in der Türkei: 125-142.
- Jamieson K (2007) Longman Young Children's Pictures Dictionary (Pearson Longman, Honh Kong).
- Kaptı Ü (2006) Deutsch als zweite Fremdsprache nach Englisch, eine Repräsentativuntersuchung über den Einfluss des bereits gelernten englischen Vokabulars auf den lexikalischen Gebrauch der deutschen Sprache. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Eskişehir.
- Karabulut E (2013) Almanca Dilbilgisi ve Sınav Rehberi (Pelikan Yayıncılık, Ankara).
- Karataş Z (2015) Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi* 1 (1): 62- 80.
- Kay S, Jones V, Brayshaw D, Michalowski B (2016) Focus 2 Students' Book (Pearson, Essex).
- Keser M (2020) Yabancı Dil Öğrenme ve Öğretme Yöntemleri. *Diyalog* 85. Yıl : 262-265.
- Koçak M, Çobanoğulları F (2017) Dünyada İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Öğretiminde Danimarka Örneği. *Eğitim Bilimleri Dergisi* 1 (1): 1-12.

- Koeing M, Koithan U, Scherling T, Funk H (2017) Genial Klick Deutsch für Jugendliche A1.1 (Klett, Stuttgart).
- Koeing M, Koithan U, Scherling T, Funk H (2017) Genial Klick Deutsch für Jugendliche A1.2 (Klett, Stuttgart).
- Köksal H (2008) Deutsch als zweite Sprache nach Englisch. Zum Einfluss der ersten Fremdsprache zur zweiten Fremdsprache. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi 2 (1): 69-88 <https://hayefjournal.org/Content/files/sayilar/100/69.pdf> (20 Ağustos 2021).
- Koroğlu SA (2015) Literatür Taraması Üzerine Notlar ve Bir Tarama Tekniği. *GİDB Dergi* 1: 61-69.
- Kretzenbacher HL (2009) Deutsch nach Englisch: Didaktische Brücken für syntaktische Klammern. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching* 6(1): 88-99. <https://e-flt.nus.edu.sg/wp-content/uploads/2020/09/v6n12009/kretzenbacher.pdf> (20 Ağustos 2021).
- Kuzeci D (2015) Yabancı dil seçimi ve yabancı dil politikaları. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi* 30: 13 – 26.
- Maden SS (2005) Anforderungen an ein lehrwerk für Deutsch als tertiärsprache in der Türkei. *Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht* 10(2): 1-10
- Mahadi TST, Jafari SM (2012) Language and Culture. *International Journal of Humanitis and Social Science* 2 (17): 230 -235.
- Martinet A (1998) İşlevsel Genel Dil Bilim, çev. Berke Vardar (Multilingual Yayınevi, İstanbul).
- Milli Eğitim Bakanlığı (2018). *Almanca Dersi Öğretim Programı*. <https://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=333> (27 Temmuz 2021).

- Motto G, Körner E, Esterl U, Dahmen S, Voll V (2014) Magnet neu A1.1 Deutsch für junge Lernende (Klett, Stuttgart).
- Motto G, Körner E, Esterl U, Dahmen S, Voll V (2014) Magnet neu A1.2 Deutsch für junge Lernende (Klett, Stuttgart).
- Motto G, Körner E, Esterl U, Dahmen S, Voll V (2014) Magnet neu A2 Deutsch für junge Lernende (Klett, Stuttgart).
- Murphy R (2003) English Grammar in Use (Cambridge Cambridge).
- Müfredat (2013). Erişim adresi: <http://bianet.org/bianet/egitim/144368-meb-ders-mufredatlarini-degistirdi> (13 Şubat 2021).
- Oğuz D (2014) Yabancı Dil Öğreniminde Araç Olarak Çeviri. *International Journal of Language Academy* 2 (1): 55- 62.
- Özer B, Korkmaz C (2016) Yabancı Dil Öğretiminde Öğrenci Başarısını Etkileyen Unsurlar. *Ekev Akademi Dergisi* 6:, 59 -84.
- Peterson B (2009) Dilin Evrimi. *Bilim ve Teknik* 6: 56- 61.
- Porcheri L (2004) L'Enseignement des Langues Etrangères (Hachette, Paris).
- Reilly P, Uminska M, Michalowski B (2016) Focus 1 Students' Book (Pearson, Essex).
- Reilly P, Trapnell B (2016) Focus 1 Teachers' Book (Pearson, Essex).
- Şavlı F, Kalafat S (2014) Yabancı dil derslerinde anadili kullanımı üzerine öğretmen ve öğrenci görüşleri. *Turkish Studies* 9(3) Winter: 1367 – 1385.
- Serindağ E (2005) Zur Relevanz des bewussten Einsatzes des Englischen im Unterricht "Deutsch als zweite Fremdsprache" bei Muttersprachlern des Türkischen. *Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht*, 10(2): 1-16. <http://zif.spz.tu-darmstadt.de/jg-10-2/beitrag/Serindag4.htm> (24 Ağustos 2021).

- Soars L, Soars J (2011) New Headway (Oxford Univesity Press, Oxford).
- Sözer E (1984) Amerika Birleşik Devletleri'nde Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 1 (1): 131 -146.
- Tanrıkulu L, Çiftçi H (2019) Yabancı Dil Öğretim Yöntemlerinde Üretici Dil Becerilerinin İncelenmesi. *International Journal of Language Academy* 7 (4): 232 – 245.
- Tanrıkulu L, Bayter T (2020) Almanca Öğretiminde İngilizcenin Köprü Dil Olarak Kullanılması. *Diyalog Interkulturelle Zeitschrift Für Germanistik 85 Jahre Germanistik in der Türkei*: 78-91.
- Taylor S (1999) Better learning trough better thinking: Developing students metacognitive abilities. *Journal of College reading and learning* 30 (1): 34 - 35.
- Tillmann V, Schmitz W (2018) Ideal Deutsch für Jugendliche A2.1 (Lingua Yayıncılık, Ankara).
- Tillmann V, Schmitz W (2018) Ideal Deutsch für Jugendliche A2.2(Lingua Yayıncılık Ankara).
- Tokol F (2014) DaF Spezial Wörterbuch (Ankara ELT Verlag, Ankara).
- Tokol F (2016) Willkommen Deutsch! Deutsch als Fremdsprache A1.1 (Lingua, Ankara).
- Tokol F (2016) Willkommen Deutsch! Deutsch als Fremdsprache A1.2 (Lingua, Ankara).
- Tokol F (2016) Willkommen Deutsch! Deutsch als Fremdsprache A2.1 (Lingua, Ankara).

- Uslu Z (2016) Türkçe – Almanca Karşılaştırmalı Temel Dilbilgisi, Grundriss der türkisch – deutschen Kontrastiven Grammatik (Anı Yayıncılık, Ankara).
- Valeri RB (2001) Çok Erken Yaşlarda Çocuklara Yabancı Dil Eğitimi. *Üniversite Ve Toplum Dergisi* 1 (2): 10.
- Walsh C, Warwick L (2014) PTE Academic Expert B1 Coursebook (Pearson, Essex).
- Williams M, Burden RL (1997) Psychology for Language Teachers (Cambridge University Press, Cambridge).
- Yaşar Ş (1992) Küçük Gruplarla Öğretim Yönteminin Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılması. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 5 (1-2): 69-77.
- Yıldırım A, Şimşek H (2008) Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı) (Seçkin Yayıncılık, Ankara).
- Yolcu M (2002) Yabancı Dil Öğrenimi. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 2 (3): 19 -70.
- Zengin D (2016) Her Yönüyle Modern Almanca Deutsche Grammatik (Kurmay, Ankara).